

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/36/EÜ,
7. september 2005,
kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 255, 30.9.2005, lk 22)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► M1	Nõukogu direktiiv 2006/100/EÜ, 20. november 2006	L 363	141	20.12.2006
► M2	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1430/2007, 5. detsember 2007	L 320	3	6.12.2007
► M3	Komisjoni määrus (EÜ) nr 755/2008, 31. juuli 2008	L 205	10	1.8.2008
► M4	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1137/2008, 22. oktoober 2008	L 311	1	21.11.2008
► M5	Komisjoni määrus (EÜ) nr 279/2009, 6. aprill 2009	L 93	11	7.4.2009
► M6	Komisjoni määrus (EL) nr 213/2011, 3. märts 2011	L 59	4	4.3.2011
► M7	Komisjoni määrus (EL) nr 623/2012, 11. juuli 2012	L 180	9	12.7.2012
► M8	Nõukogu direktiiv 2013/25/EL, 13. mai 2013	L 158	368	10.6.2013
► M9	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/55/EL, 20. november 2013	L 354	132	28.12.2013

Muudetud:

► A1	Horvaatia ühinemisleping (2012)	L 112	21	24.4.2012
-------------	---------------------------------	-------	----	-----------

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 271, 16.10.2007, lk 18 (2005/36/EÜ)
- **C2** Parandus, ELT L 93, 4.4.2008, lk 28 (2005/36/EÜ)
- **C3** Parandus, ELT L 305, 24.10.2014, lk 115 (2005/36/EÜ)
- **C4** Parandus, ELT L 177, 8.7.2015, lk 60 (2006/100/EÜ)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2005/36/EÜ,**

7. september 2005,

kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artiklit 40, artikli 47 lõiget 1, artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset ning artiklit 55,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punkti c kohaselt on isikute ja teenuste vaba liikumise takistuste kõrvaldamine liikmesriikide vahel üks ühenduse eesmäärke. Liikmesriikide kodanike jaoks tähendab see eelkõige õigust tegutseda kutsealal füüsilisest isikust ettevõtja või töötajana ka muus liikmesriigis kui see, kus nad omandasid kutsekvalifikatsiooni. Lisaks sätestab asutamislepingu artikli 47 lõike 1 direktiivide väljaandmise diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikuseks tunnustamiseks.
- (2) Pärast 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni Euroopa Ülemkogu võttis komisjon vastu teatise „Siseturu strateegia teenuste osas”, mille eesmärk oli eelkõige muuta teenuste vaba osutamine ühenduses sama lihtsaks kui see on üksikutes liikmesriikides. Lisaks komisjoni teatisele pealkirjaga „Euroopa uued tööhõuturud, avatud kõigile, juurdepääsuga kõigele” tehti 23. ja 24. märtsil 2001. aasta Stockholmi Euroopa Ülemkogul komisjonile ülesandeks esitada 2002. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule konkreetsed ettepanekud kvalifikatsioonide tunnustamise ühtsema, läbipaistvama ja paindlikuma korra loomiseks.
- (3) Käesoleva direktiiviga liikmesriigis kutsekvalifikatsiooni omandanud isikutele antud tagatis pääseda teises liikmesriigis samale kutsealale ja sellel tegutseda vastava liikmesriigi enda kodanikega samadel tingimustel ei piira võõrspetsialisti kohustust järgida

⁽¹⁾ EÜT C 181 E, 30.7.2002, lk 183.

⁽²⁾ ELT C 61, 14.3.2003, lk 67.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2004. aasta arvamus (ELT C 97 E, 22.4.2004, lk 230), nõukogu 21. detsembri 2004. aasta ühine seisukoht (ELT C 58 E, 8.3.2005, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 11. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 6. juuni 2005. aasta otsus.

▼B

selles riigis kutsealal tegutsemiseks kehtestatud mittediskrimineerivaid tingimusi eeldusel, et viimased on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed.

- (4) Teenuste vaba osutamise lihtsustamiseks peaks kehtestama täpsema korra eesmärgiga laiendada võimalusi kutsetegevuseks algupärase kutsenimetuse all. Infoühiskonna kaugteenuste suhtes tuleks kohaldada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul, ⁽¹⁾ sätteid.
- (5) Arvestades erinevaid, ühest küljest ajutise ja episoodilise iseloomuga teenuste piiriülesele osutamisele ja teisest küljest asutamisele kehtestatud süsteeme, tuleks täpsustada kriteeriumid nende kahe kontseptsiooni eristamiseks teenuse osutaja asumisel vastuvõtva liikmesriigi territooriumile.
- (6) Teenuste osutamise hõlbustamisel tuleks hoolikalt suhtuda rahva tervise ja ohutuse ning tarbijakaitse küsimustesse. Seetõttu tuleks rahva tervise ja ohutusega seotud ja piiriülest teenust kas ajutiselt või episoodiliselt osutavate reguleeritud kutsealade suhtes kehtestada erisätted.
- (7) Vastuvõtavad liikmesriigid võivad vajaduse korral ja kooskõlas ühenduse õigusega kehtestada deklareerimise nõuded. Need nõuded ei tohi olla teenuse osutajatele ülemäära koormavad ega takistada teenuse osutamise vabaduse teostamist või muuta seda vähem atraktiivseks. Selliste nõuete vajadust tuleb regulaarselt kontrollida, arvestades liikmesriikidevaheliseks halduskoostööks ühenduse raamistiku loomisel tehtud edusamme.
- (8) Teenuse osutaja suhtes kohaldatakse vastuvõtva liikmesriigi distsiplinaarkorda, mis on otseses ja eriomases seoses kutsekvalifikatsioonidega, nagu näiteks kutseala mõiste, kutseala alla kuuluvad tegevused, tiitlite ja nimetuste kasutamine ja tarbijakaitse ja turvalisusega otseselt ning konkreetselt seotud tõsine kutsealane rikkumine.
- (9) Säilitades asutamisevabadust silmas pidades erinevate kehtivate tunnustamissüsteemide aluseks olevad põhimõtted ja kaitsemeetmed, tuleks nende süsteemide eeskirju saadud kogemusi arvestades täiustada. Pealegi on vastavaid direktiive mitmel korral muudetud ning nende sätted tuleks kohaldatavaid põhimõtteid standardiseerides ümber struktureerida ja ratsionaliseerida.

⁽¹⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk.1.

▼B

Seetõttu on vaja asendada kutsealase koolituse tunnustamise üldsüsteemi käsitlevad nõukogu direktiivid 89/48/EMÜ⁽¹⁾ ja 92/51/EMÜ⁽²⁾ ning samuti kutsekvalifikatsiooni tunnustamise üldsüsteemi käsitlev Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1999/42/EÜ,⁽³⁾ nõukogu direktiivid 77/452/EMÜ,⁽⁴⁾ 77/453/EMÜ,⁽⁵⁾ 78/686/EMÜ,⁽⁶⁾ 78/687/EMÜ,⁽⁷⁾ 78/1026/EMÜ,⁽⁸⁾ 78/1027/EMÜ,⁽⁹⁾ 80/154/EMÜ,⁽¹⁰⁾ 80/155/EMÜ,⁽¹¹⁾ 85/384/EMÜ,⁽¹²⁾ 85/432/EMÜ,⁽¹³⁾ 85/433/EMÜ⁽¹⁴⁾ ja 93/16/EMÜ,⁽¹⁵⁾ mis käsitlevad üldõde, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, arhitekti, proviisori ja arsti kutsealasid ühendades need ühte teksti.

- (10) Käesolev direktiiv ei loo takistusi liikmesriikide võimalusele tunnustada oma korra kohaselt kolmandate riikide kodanike poolt väljaspool Euroopa Liidu territooriumi omandatud kutsekvalifikatsioone. Igasuguse tunnustamise puhul peab igal juhul järgima teatud kutsealale kehtestatud koolituse miinimumnõudeid.
- (11) Kvalifikatsioonide tunnustamise üldsüsteemi, edaspidi „üldsüsteemi”, kuuluvate kutsealade osas on liikmesriikidel õigus oma territooriumil pakutavate teenuste kvaliteedi tagamiseks kehtestada kvalifikatsiooni miinimumnõuded. Siiski ei tohiks liikmesriik vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitele 10, 39 ja 43 nõuda liikmesriigi kodanikult kvalifikatsiooni, mille tingimuseks on üldjuhul üksnes siseriikliku haridussüsteemi väljastatud diplom, kui asjaomane isik on kogu või osa sellest kvalifikatsioonist juba omandanud mõnes teises liikmesriigis. Seetõttu tuleks sätestada, et vastuvõttev liikmesriik, kus kutseala on reguleeritud, peab arvestama teises liikmesriigis omandatud kvalifikatsiooni ning hindama selle vastavust siseriiklikele nõuetele. Tunnustamise üldsüsteem ei takista siiski liikmesriigil kohaldada isikute suhtes,

(1) EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).

(2) EÜT L 209, 24.7.1992, lk 25. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2004/108/EÜ (ELT L 32, 5.2.2004, lk 15).

(3) EÜT L 201, 31.7.1999, lk 77.

(4) EÜT L 176, 15.7.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(5) EÜT L 176, 15.7.1977, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.

(6) EÜT L 233, 24.8.1978, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(7) EÜT L 233, 24.8.1978, lk 10. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(8) EÜT L 362, 23.12.1978, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.

(9) EÜT L 362, 23.12.1978, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.

(10) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(11) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.

(12) EÜT L 223, 21.8.1985, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(13) EÜT L 253, 24.9.1985, lk 34. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.

(14) EÜT L 253, 24.9.1985, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(15) EÜT L 165, 7.7.1993, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

▼B

kes soovivad tema territooriumil kutsealaga tegeleda, kutsealaste eeskirjade rakendamisest tulenevaid ja avaliku huviga õigustatud erinõudeid. Taolised eeskirjad on seotud näiteks kutseala korralduse, kutsenormide, sealhulgas kutse-eetika alaste normide, ning järelevalve ja vastutusega. Lisaks ei ole käesolev direktiiv ette nähtud sekkumiseks liikmesriikide õigustatud huvidesse oma kodanike kutsealadega seotud siseriikliku õiguse täitmisest kõrvale hoidmise tõkestamisel.

- (12) Käesolev direktiiv käsitleb teistes liikmesriikides omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamist liikmesriikide poolt. Siiski ei käsitleta teistes liikmesriikides vastavalt käesolevale direktiivile vastu võetud tunnustamisotsuste tunnustamist liikmesriikide poolt. Seega isikud, kel on vastavalt käesolevale direktiivile tunnustatud kutsekvalifikatsioon, ei või kasutada seda tunnustust, et saada oma päritoluliikmesriigis õigusi, mis erinevad selles liikmesriigis saadud kutsekvalifikatsiooniga antud õigustest, välja arvatud juhul, kui nad tõendavad, et on omandanud vastuvõtvas liikmesriigis täiendava kutsekvalifikatsiooni.
- (13) Selleks, et määratleda üldise süsteemi alusel täpne tunnustamismehhanism, on vaja rühmitada siseriiklikud haridus- ja koolituskavad erinevate tasemete vahel. Nimetatud tasemed luuakse ainult üldise tunnustamise süsteemi tarbeks ning need ei mõjuta siseriiklikku hariduse ja koolituse korraldust ega liikmesriikide pädevust antud küsimuses.
- (14) Direktiividega 89/48/EMÜ ja 92/51/EMÜ kehtestatud tunnustamismehhanismi ei muudeta. Seetõttu tuleks liikmesriigil, kus teatud reguleeritud kutsealal tegutsemise tingimuseks on nelja-aastase kestusega kõrg- või ülikoolihariduse edukat läbimist tõendava diplomi olemasolu, lubada nendel kutsealadel tegutsemist isikutele, kellel on vähemalt üheaastase kestusega keskharidusele järgneva koolituse edukat läbimist tõendav diplom, hoolimata tasemest, millele vastuvõtvas liikmesriigis nõutav diplom vastab. Samas juhul, kui reguleeritud kutsealal tegutsemise tingimuseks on üle nelja-aastase kestusega kõrg- või ülikoolihariduse omamine, tuleks nimetatud kutsealadel tegutsemist võimaldada isikutele, kellel on vähemalt kolmeaastase kestusega ülikooli- või kõrgharidust tõendav diplom.
- (15) Üldsüsteemi kuuluvatel kutsealadel tegutsema hakkamiseks vajalike koolituse miinimumnõuete ühtlustamise puudumise tõttu peaks vastuvõtval liikmesriigil olema võimalus kehtestada korvamismeetmed. Meetmed peavad olema proportsionaalsed ja arvestama eriti taotleja töökogemust. Kogemused näitavad, et sisserändajalt vastavalt tema valikule kas sobivustesti või kohanemisaja

▼B

nõudmine annab piisava tagatise tema kvalifikatsioonitasemele, nii et selle valikuvabaduse piiramist tuleb igal üksikul juhul põhjendada kohustusliku normiga avalikust huvist lähtuvalt.

- (16) Spetsialistide vaba liikumise edendamiseks ja samaaegselt kvalifikatsiooni piisava taseme tagamiseks peaks mitmesugustel kutseühingutel ja -organisatsioonidel või liikmesriikidel olema võimalik esitada Euroopa tasandil ühisplatvorme. Käesolevas direktiivis peaks neid algatusi teatud tingimustel arvestama vastavalt liikmesriikide pädevusele otsustada oma territooriumil kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni, samuti oma haridussüsteemi ja kutsealase koolituse süsteemi sisu ja korralduse üle, ning vastavalt ühenduse õigusele ja eriti ühenduse konkrentsiõigusele edendades sellega seoses automatiseerimat tunnustamist üldsüsteemi raames. Ühisplatvorme esitada võivad kutseühingud peksid olema esindatud nii siseriiklikul kui Euroopa tasandil. Ühisplatvorm on kriteeriumide kogum, mis võimaldab korvata vähemalt kahes kolmandikus liikmesriikides, kaasa arvatud kõigis seda kutseala reguleerivates liikmesriikides, kindlaks tehtud suurimad sisulised erinevused koolitusnõuetes. Kriteeriumid võivad sisaldada näiteks selliseid nõudeid nagu lisakoolitus, kohanemisaeg juhendaja järelevalve all, sobivustest või minimaalselt ettenähtud kutsepraktika või eelnimetatute kombinatsioon.
- (17) Kõigi selliste olukordade arvesse võtmiseks, mille puhul kutse-kvalifikatsiooni tunnustamisega seotud õigusnormid puuduvad, peab üldsüsteem laienema ühegi konkreetse süsteemiga katmata juhtudele, kus vastav kutseala kas ei kuulu ühegi olemasoleva süsteemi alla või kus taotleja, vaatamata kutseala kuulumisele sellise konkreetse süsteemi alla, ei vasta mingil eri või erandlikul põhjusel selle tingimustele.
- (18) Mitmete tööstus- ja äritegevuse ning käsitöö aladel tegutsema hakkamise korda tuleb liikmesriikides, kus need kutsealad on reguleeritud, lihtsustada, niivõrd kui taotleja on teises liikmesriigis vastaval alal tegutsenud mõistliku aja vältel piisavalt hiljuti, säilitades samas nendel tegevusaladel tegutsema hakkamiseks töökogemusel põhineva automaatse tunnustamise.
- (19) Arstide, üldõdede, hambaarstide, veterinaararstide, ämmaemandade, proviisorite ja arhitektide vaba liikumine ja nende kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikune tunnustamine tugineb koolituse kooskõlastatud miinimumnõuetel põhineval kvalifikatsiooni automaatse tunnustamise põhimõttel. Lisaks peaks arsti, üldõe, hambarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori tegevusalal tegutsema hakkamine liikmesriigis sõltuma

▼B

vastava kvalifikatsiooni omamisest, mis tagab, et asjaomane isik on läbinud miinimumnõudeid järgiva koolituse. Seda süsteemi peaks täiendama rida omandatud õigusi, mida kvalifitseeritud spetsialistid saavad teatud tingimustel kasutada.

- (20) Arstide ja hambaarstide kvalifikatsioonisüsteemi näitajate ja sellega seotud vastastikuse tunnustamise valdkonna ühenduse õigustiku arvesse võtmiseks tuleks automaatse tunnustamise põhimõtet arsti ja hambaravi erialade puhul, mis on ühised vähemalt kahes liikmesriigis, rakendada kõikidele käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäeval tunnustatud erialadele. Siiski tuleks süsteemi lihtsustamiseks rakendada automaatset tunnustamist pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva ainult sellistele uutele arsti erialadele, mis on ühised vähemalt kahele viiendikule liikmesriikidest. Pealegi ei takista käesolev direktiiv liikmesriikidel omavahel kokku leppida neis levinud, kuid käesoleva direktiivi mõistes mitte automaatselt tunnustatud arsti ja hambaravi erialade automaatses tunnustamises neis kehtiva korra alusel.
- (21) Üldarsti kvalifikatsiooni automaatne tunnustamine ei tohiks piirata liikmesriikide pädevust otsustada, kas siduda see kvalifikatsioon teatud kutsetegevusega või mitte.
- (22) Kõik liikmesriigid peaksid tunnustama hambaarsti arstist eraldi kutsena sõltumata sellest, kas hambaarst on spetsialiseerunud erihambaarst. Liikmesriigid peaksid tagama, et hambaarstide väljaõpe annab neile hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliate ja haiguste ennetamiseks, diagnoosimiseks ja raviks vajalikud oskused. Hambaarsti kutsetegevust teostavad käesoleva direktiiviga sätestatud hambaarsti kvalifikatsiooni omavad isikud.
- (23) Ämmaemandate väljaõppe ühtsustamine kõikides liikmesriikides ei tundu olevat soovitatav. Pigem peaks liikmesriikidel olema ämmaemandate väljaõppe korraldamisel võimalikult vabad käed.
- (24) Käesoleva direktiivi lihtsustamiseks peaks proviisori kvalifikatsiooni automaatset tunnustamist käsitlevate sätete ulatuse piiritlemiseks määratlema „proviisori” mõiste, seda tegevusala reguleerivate siseriiklike eeskirjade erisätteid piiramata.

▼B

- (25) Proviisori kvalifikatsiooniga isikud on spetsialistid ravimite alal ja neil peaks põhimõtteliselt olema kõikides liikmesriikides juurdepääs minimaalsetele tegevustele selles valdkonnas. Miinimumpiiridest väljapoole jääva tegevuse määratlemisel ei tohiks käesolev direktiiv piirata proviisoritele avatud tegevuste ringi liikmesriikides — eriti meditsiinibioloogilise analüüsi vallas — ega anda spetsialistidele monopoolset seisundit, kui need küsimused jäävad ainuüksi liikmesriikide otsustada. Käesoleva direktiivi sätteid ei takista liikmesriikidel nõuda lisakoolitust kooskõlastamise miinimumpiiridest väljapoole jääva tegevuse alustamiseks. See tähendab, et vastuvõttev liikmesriik peaks saama kehtestada need nõuded kodanikele, kellel on automaatselt tunnustatav kvalifikatsioon käesoleva direktiivi tähenduses.
- (26) Käesolev direktiiv ei kooskõlasta kõiki farmaatsia valdkonna tegevusaladel tegutsema hakkamise ja töötamise nõudeid. Eelkõige peaks jääma liikmesriikide endi otsustada apteekide geograafilise jaotuse ja ravimite müügi monopolis küsimus. Käesolev direktiiv ei muuda liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, mis keelavad ettevõtjatel tegutseda teatud proviisori tegevusaladel või kehtestavad nendel tegutsemiseks teatud tingimused.
- (27) Arhitektuurne projekteerimine, ehituste kvaliteet, nende harmooniline sulandumine ümbruskonda, austus loodus- ja linnamaastiku ning riikliku ja eraõigusliku pärandi vastu on avaliku huvi objektiks. Seetõttu peab kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine tuginema kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele kriteeriumidele, mis tagavad, et tunnustatud kvalifikatsioonide omavad isikud on võimelised mõistma ja üle kandma üksikisikute, ühiskondlike gruppide ja ametiasutuste vajadusi seoses ruumilise planeerimise, projekteerimise, struktuuride korralduse ja ehitamise, arhitektuuripärandi säilitamise ja väärtustamise ning loodusliku tasakaalu hoidmisega.
- (28) Arhitektuuri ja arhitekti kutsealal tegutsema hakkamist ja sellel tegutsemist reguleerivad siseriiklikud eeskirjad on oma reguleerimisalalt väga erinevad. Enamikes liikmesriikides töötavad arhitektuurivaldkonnas *de jure* või *de facto* üksnes arhitekti kutсениmetust või lisaks muud kutсениmetust kandvad isikud, omamata kutsetegevuses monopoolset seisundit, kui seadustes ei ole sätestatud teisiti. Nendel tegevusaladel või mõnedel neist võivad töötada ka muud isikud, eriti ehituse või ehituskunsti valdkonnas eriväljaõppe läbinud insenerid. Käesoleva direktiivi lihtsustamiseks peaks arhitekti kvalifikatsiooni automaatset tunnustamist

▼B

käsitlevate sätete ulatuse piiritlemiseks määratlema „arhitekti” mõiste, seda tegevusala reguleerivate siseriiklike eeskirjade erisäeteid piiramata.

- (29) Kui reguleeritud kutseala siseriiklik või Euroopa tasandi kutsorganisatsioon või -ühing esitab põhjendatud taotluse kvalifikatsioonide tunnustamise erisätete osas, mis põhineb koolituse miinimumnõuete kooskõlastamisele, võib komisjon hinnata käesoleva direktiivi muutmise vajalikkust.

- (30) Kutse kvalifikatsioonide tunnustamise süsteemi tõhususe tagamiseks tuleks määrata kindlaks selle rakendamise ühtsed tingimused ja menetluskord, samuti kutsealal töötamise teatud üksikasjad.

- (31) Kuna liikmesriikide ning liikmesriikide ja komisjoni vaheline koostöö soodustab tõenäoliselt käesoleva direktiivi rakendamist ning sellest direktiivist tulenevate kohustuste täitmist, tuleks korraldada koostöö vahendid.

- (32) Kutseühenduste ja -organisatsioonide poolt väljaantav Euroopa tasandi kutsekaart võiks lihtsustada spetsialistide vaba liikumist, eelkõige kiirendades infovahetust vastuvõtva ja päritoluliikmesriigi vahel. See kutsekaart peaks muutma võimalikuks erinevates liikmesriikides töötava spetsialisti teenistuskäigu jälgimise. Arvestades täiel määral kõiki andmekaitse sätteid, võiks nimetatud kaart sisaldada teavet spetsialisti kvalifikatsiooni (lõpetatud ülikool või õppeasutused, omandatud kvalifikatsioon, töökoogemus), juriidilise tegutsemisvormi, tema suhtes rakendatud kutsealaga seotud sanktsioonide ning vastava pädeva ametiasutuse kohta.

- (33) Liikmesriikide kodanikele teavet ja abi pakkuvate kontaktpunktide võrgustiku loomine võimaldab kindlustada tunnustamissüsteemi läbipaistvuse. Need kontaktpunktid annavad komisjonile ja soovi korral igale kodanikule kogu tunnustamiskorda puudutava teabe ja aadressid. Iga liikmesriigi poolt selle võrgustiku raames ühe kontaktpunkti nimetamine ei mõjuta pädevuse korraldamist siseriiklikul tasandil. Eelkõige ei takista see siseriiklikul tasandil mitme asutuse nimetamist, kusjuures eelmainitud võrgustiku raames nimetatud kontaktpunkt vastutab teiste asutustega töö koordineerimise ja vajaduse korral kodanikke teavitava asjaomase pädeva asutuse kohta teabe andmise eest.

- (34) Sektoridirektiivide ja üldsüsteemi põhjal loodud erinevate tunnustamissüsteemide haldamine on osutunud kohmakaks ja keeruliseks. Seetõttu on haldamist vaja lihtsustada ja käesoleva direktiivi ajakohastamisel on vaja arvestada teaduse ja tehnika arengut, eriti juhul, kui kvalifikatsioonide automaatseks tunnustamiseks kooskõlastatakse koolituse miinimumnõuded. Sel eesmärgil tuleks

▼B

kutsekvalifikatsioonide tunnustamiseks luua üksainus komitee ning tagada kutseorganisatsioonide esindajate sobiv kaasamine, seda ka Euroopa tasandil.

- (35) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾

- (36) Liikmesriikide regulaarselt koostatav ja statistilisi andmeid sisaldav aruanne käesoleva direktiivi rakendamise kohta võimaldab kindlaks määrata kutsekvalifikatsioonide tunnustamissüsteemi mõju.

- (37) Kui käesoleva direktiivi mõne sätte rakendamisel põrgatakse liikmesriigis tugevale vastuseisule, peaks ajutiste meetmete vastuvõtmiseks olema ettenähtud vastav kord.

- (38) Käesoleva direktiivi sätted ei mõjuta liikmesriigi õigust siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamisel ja selle süsteemi raames teostatavate tegevusalade määratlemisel.

- (39) Arvestades tehnoloogiliste muudatuste ja teaduse arengu kiirust, on elukestev õpe paljudel kutsealadel eriti oluline. Liikmesriikide ülesanne on vastu võtta üksikasjalik kord, mille raames spetsialistid hoiaksid end asjakohast täienduskoolitust saades tehnika ja teaduse arenguga kursis.

- (40) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt kutsekvalifikatsioonide tunnustamise korra ratsionaliseerimist, lihtsustamist ja parandamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, ning seda võib paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

- (41) Käesolev direktiiv ei piira asutamislepingu artikli 39 lõike 4 rakendamist ja asutamislepingu artikli 45 rakendamist eelkõige notarite suhtes.

- (42) Asutamisoiguse ja teenuste osutamise vabaduse osas kohaldatakse käesolevat direktiivi, ilma et see piiraks teiste kutsekvalifikatsioonide tunnustamist käsitlevate eriomaste õigusaktide, nagu transpordile, kindlustusvahendajatele ja diplomeeritud audiitoritele kehtivate õigusaktide kohaldamist. Käesolev direktiiv ei mõjuta

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiivi 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta ⁽¹⁾ ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/5/EÜ, millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutsekvalifikatsioon ⁽²⁾ toimimist. Käesoleva direktiiviga peaks reguleerima advokaatide kutsekvalifikatsioonide tunnustamist nende viivitamatuks asutamiseks vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetuse all.

- (43) Niivõrd, kui need on reguleeritud, hõlmab käesolev direktiiv ka vabakutseid, mis on käesoleva direktiivi kohaselt kutsealad, millega tegeleb isik, kes omades vastavat kutsekvalifikatsiooni, osutab isiklikult, omal vastutusel ja tehniliselt sõltumatult kliendi huvides ja üldhuvides intellektuaalseid ja kontseptuaalseid teenuseid. Vastavalt asutamislepingule võidakse kutsealaga tegelemisele liikmesriikides kohaldada erilisi õiguslikke piiranguid, mis tulenevad siseriiklikest õigusaktidest ja nende raames sõltumatult vastava kutseala esindusorgani poolt kehtestatud õigusnormidest, et tagada ja arendada professionaalsust, teenuse kvaliteeti ja usaldussuhet kliendiga.
- (44) Käesolev direktiiv ei piira tervise ja tarbijakaitse kõrge taseme tagamiseks vajalike meetmete rakendamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

*Artikkel 1***Eesmärk**

Käesolev direktiiv kehtestab korra, mille alusel liikmesriik, kes teeb reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamise või sellel tegutsemise oma territooriumil sõltuvaks eriomase kutsekvalifikatsiooni omamisest (edaspidi „vastuvõttev liikmesriik”), peab vastaval kutsealal tegutsema hakkamiseks või sellel tegutsemiseks tunnustama teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides (edaspidi „päritoluliikmesriik”) saadud kutsekvalifikatsioone, mis lubavad nimetatud kvalifikatsioone omaval isikul seal samal kutsealal töötada.

▼M9

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse ka eeskirjad, milles käsitletakse osalist juurdepääsu reguleeritud kutsealale ning teises liikmesriigis toimuva õppepraktika tunnustamist.

▼B*Artikkel 2***Reguleerimisala**

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi liikmesriigi kodanike, sealhulgas vabakutseliste suhtes, kes soovivad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötajana tegutseda reguleeritud kutsealal teises liikmesriigis kui see, kus nad omandasid oma kutsekvalifikatsiooni.

⁽¹⁾ EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ EÜT L 77, 14.3.1998, lk 36. Direktiivi on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

▼M9

Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi liikmesriigi kodanike suhtes, kes on läbinud õppepraktika väljaspool päritoluliikmesriiki.

▼B

2. Iga liikmesriik võib vastavalt oma õigusaktidele lubada liikmesriigi kodanikel, kellel on mujal kui selles liikmesriigis saadud kutsekvalifikatsiooni tõend, tegutseda oma territooriumil reguleeritud kutsealal artikli 3 lõike 1 punkti a mõistes. III jaotise III peatükis reguleeritud kutsealade osas peab esmane tunnustamine arvestama nimetatud peatükis sätestatud koolituse miinimumnõudeid.

3. Käesoleva direktiivi vastavaid sätteid ei kohaldata juhul, kui kõnealuste reguleeritud kutsealade suhtes kehtestatakse ühenduse eraldi õigusaktiga kutsekvalifikatsioonide tunnustamisega otseselt seotud teistisugune täpsustatud kord.

▼M9

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata valitsusasutuste poolt ametisse nimetatud notarite suhtes.

▼B*Artikkel 3***Mõisted**

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *reguleeritud kutseala* — kutsetegevus või -tegevuste hulk, millel tegutseda hakkamist või tegutsemist või tegutsemise üht moodustest reguleerivad spetsiaalse kutsekvalifikatsiooni omamist kas otseselt või kaudselt käsitlevad õigus- või haldusnormid; tegutsemise moodus on eelkõige kutsealal tegutsemine kutsenimetuse all, kui sellise nimetuse kasutamine on õigus- või haldusnormidega lubatud üksnes vastavat kutsekvalifikatsiooni omaval isikul. Kui esimene lause ei kohaldu, käsitletakse reguleeritud kutsealana lõikes 2 nimetatud kutseala;
- b) *kutsekvalifikatsioon* — haridust tõendava dokumendiga, artikli 11 punkti a alapunktis i nimetatud pädevuskinnituse ja/või töökogemusega tõendatud kvalifikatsioon;
- c) *kvalifikatsiooni tõendav dokument* — diplomid, tunnistused ja muud, liikmesriigi õigus- või haldusnormide kohaselt liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud dokumendid, mis tõendavad peamiselt ühenduses omandatud kutsealase koolituse edukat läbimist. Kui esimene lause ei kohaldu, käsitletakse kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidena lõikes 3 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti;
- d) *pädev asutus* — mistahes asutus või organ, mis on liikmesriigi poolt eraldi volitatud väljastama või vastu võtma koolitusdiplomeid ja muid dokumente või teavet ja vastu võtma taotlusi ja tegema käesolevas direktiivis nimetatud otsuseid;
- e) *reguleeritud haridus ja koolitus* — antud kutsealal tegutsemisele suunatud koolitus, mis koosneb kursustest või vajadusel lisaks kursustele ka kutsealasest koolitusest või katseajast või kutsepraktikast.

▼B

Asjaomase liikmesriigi õigus- või haldusnormidega määratakse kutsealase koolituse, katseaja või kutsepraktika struktuur ja tase ning neid kontrollib või kiidab heaks selleks määratud asutus;

▼M9

- f) *kutsealane töökogemus* — tegelik ja õiguspärane täisajaga või täistööajaga samaväärne osalise tööajaga tegutsemine asjaomasel kutsealal liikmesriigis;

▼B

- g) *kohanemisaeg* — vastuvõtvast liikmesriigis reguleeritud kutsealal tegutsemine kutseala kvalifitseeritud esindaja vastutuse all, kusjuures sellise järelevalve all sooritud praktikaga võib kaasneda täienduskoolitus. Seda järelevalve all sooritatud praktikat tuleb hinnata. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kehtestab üksikasjaliku kohanemisaega ja selle hindamist, samuti sissevõtmise seisundit käsitleva korra.

Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kehtestavad kehtiva ühenduse õiguse alusel järelevalve all praktikat sooritava isiku seisundi selles liikmesriigis, reguleerides eelkõige elamisloa, samuti kohustuste, sotsiaalsete õiguste ja soodustuste, toetuste ning tasude küsimusi;

▼M9

- h) *sobivustest* — vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste poolt läbi viidav või nende poolt tunnustatud test, millega kontrollitakse taotleja kutsealaseid teadmisi, oskusi ja pädevust ning mille eesmärk on hinnata taotleja suutlikkust tegutseda reguleeritud kutsealal kõnealuses liikmesriigis.

Nimetatud testi läbiviimise võimaldamiseks koostavad pädevad asutused nimekirja teemadest, mis – kui võrrelda vastuvõtvast liikmesriigis nõutavat haridust ja koolitust ning taotleja omandatud haridust ja läbitud koolitust – ei ole taotleja kvalifikatsiooni tõendava diplomiga või muu dokumendiga kaetud.

Sobivustest peab arvestama asjaolu, et taotleja on kvalifitseeritud kutsetöötaja kas oma päritoluliikmesriigis või selles liikmesriigis, kust ta tuleb. Test hõlmab valikuliselt nimekirjas loetletud teemasid, mille valdamine on vastuvõtvast liikmesriigis asjaomasel kutsealal tegutsemiseks oluline. Test võib hõlmata ka vastuvõtvast liikmesriigis kõnealusele tegevusele kohaldatavate kutsealaste eeskirjade tundmist.

Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus määrab sobivustesti üksikasjaliku rakendamise korra ja kõnealuses liikmesriigis ennast sobivustestiks ette valmistada sooviva taotleja staatuse kõnealuses liikmesriigis;

▼B

- i) *ettevõtte juht* — isik, kes on kõnealuse tegevusala ettevõttes tegev kui:

i) ettevõtte juht või ettevõtte filiaali juht või

ii) ettevõtte omaniku või juhi asetäitja juhul, kui selle ametiga kaasneb esindatud omaniku või juhi vastutusega võrdväärne vastutus, või

iii) juhtival ametikohal töötav isik, kelle kohustused on kaubandus- ja/või tehnilise iseloomuga ja kes vastutab ettevõtte ühe või enama osakonna eest.

▼M9

- j) *õppepraktika* — ilma et see piiraks artikli 46 lõike 4 kohaldamist, järelevalve all läbitud kutsealase praktika periood – kui see on reguleeritud kutsealale juurdepääsu saamise eeltingimus –, mis võib toimuda kas enne või pärast diplomi saamiseks vajaliku õppe läbimist;
- k) *Euroopa kutsekaart* — elektrooniline tunnistus, millega tõendatakse, et kutsetöötaja vastab kõigile vajalikele tingimustele, et vastuvõtvast liikmesriigis ajutisi ja episoodilisi teenuseid osutada, või tunnustatakse tema kutsekvalifikatsiooni tegevuse alustamiseks vastuvõtvast liikmesriigis;
- l) *elukestev õpe* — kogu üldharidus, kutseharidus ja -koolitus, vabaharidus ja mitteametlik õpe, mida elu jooksul läbitakse ja mille tulemuseks on teadmiste, oskuste ja pädevuste, mis võib hõlmata kutse-eetikat, parendamine;
- m) *ülekaalukas avalik huvi* — Euroopa Liidu Kohtu praktikas sellistena tunnustatud huvid;
- n) *Euroopa ainepunktide kogumise ja ülekandmise süsteem või ECTS-i ainepunktid* — Euroopa kõrgharidusruumis kõrghariduse jaoks kasutatav punktisüsteem.

▼B

2. I lisa loetletud ühingute või organisatsioonide liikmete praktiseeritavaid kutsealasid käsitletakse reguleeritud kutsealadena.

Esimeses lõigus nimetatud ühingute või organisatsioonide eesmärk on esmajoones edendada ja hoida asjaomase kutseala kõrget standardit. Liikmesriik tunnustab neid selle eesmärgi teostajatena erikorras ja nad väljastavad oma liikmetele kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, tagades et nende liikmed austavad nende kehtestatud kutsealaseid eeskirju ja andes liikmetele õiguse kasutada kutsenimetust või vastavat tähekombinatsiooni või saada kasu sellise kvalifikatsiooniga kaasnevast.

▼M9

Iga kord, kui liikmesriik tunnustab esimeses lõigus osutatud ühingu või organisatsiooni, teatab ta sellest komisjonile. Komisjon kontrollib, kas ühing või organisatsioon vastab teises lõigus sätestatud tingimustele. Et võtta nõuetekohaselt arvesse regulatiivseid suundumusi liikmesriikides, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte I lisa ajakohastamiseks, kui teises lõigus sätestatud tingimused on täidetud.

Kui teises lõigus sätestatud tingimused ei ole täidetud, võtab komisjon vastu rakendusakti, et I lisa taotletud ajakohastamine tagasi lükata.

▼B

3. Kolmanda riigi väljastatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente käsitletakse kvalifikatsiooni tõendava dokumendina juhul, kui selle omanikul on selle liikmesriigi territooriumil, kes tunnustab seda kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti artikli 2 lõike 2 alusel, selle liikmesriigi poolt tõendatud kolmeaastane töökogemus asjaomasel kutsealal.

▼B*Artikkel 4***Tunnustamise toime****▼M9**

1. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamine vastuvõtva liikmesriigi poolt annab soodustatud isikutele võimaluse hakata kõnealuses liikmesriigis tegutsema samal kutsealal kui see, millele nad kvalifitseerusid päritoluliikmesriigis, ja tegutseda sellel kutsealal vastuvõtvas liikmesriigis selle kodanikega võrdsel tingimustel.

▼B

2. Käesoleva direktiivi tähenduses on kutseala, millel taotleja soovib vastuvõtvas liikmesriigis tegutseda, sama mis kutseala, millele ta päritoluliikmesriigis kvalifitseerus, juhul, kui vastavad kutsetegevused on võrreldavad.

▼M9

3. Erandina lõikest 1 antakse osaline juurdepääs kutsealale vastuvõtvas liikmesriigis artiklis 4f sätestatud tingimustel.

*Artikkel 4a***Euroopa kutsekaart**

1. Liikmesriigid väljastavad Euroopa kutsekaardi kutsekvalifikatsiooni omanikele nende taotluse alusel ja tingimusel, et komisjon on võtnud vastu lõikega 7 ette nähtud asjakohased rakendusaktid.

2. Kui konkreetse kutseala jaoks on võetud kasutusele Euroopa kutsekaart lõike 7 alusel vastu võetud asjakohaste rakendusaktidega, võib asjaomase kutsekvalifikatsiooni omanik kas taotleda sellist kaarti või kasutada II ja III jaotises sätestatud korda.

3. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa kutsekaardi omanikul on kõik artiklitega 4b–4e ettenähtud õigused.

4. Juhul kui kutsekvalifikatsiooni omanik soovib osutada II jaotise kohaseid teenuseid, mis ei ole hõlmatud artikli 7 lõikega 4, väljastab päritoluliikmesriigi pädev asutus Euroopa kutsekaardi kooskõlas artiklitega 4b ja 4c. Euroopa kutsekaart on artikli 7 kohane deklaratsioon, kui see on asjakohane.

5. Juhul kui kutsekvalifikatsiooni omanik soovib III jaotise I–IIIa peatükkide kohaselt hakata tegutsema teises liikmesriigis või osutada teenuseid artikli 7 lõike 4 kohaselt, teeb päritoluliikmesriigi pädev asutus kõik ettevalmistused seoses taotleja isikliku failiga, mis on koostatud vastavalt siseturu infosüsteemile (IMI) (IMI-fail), nagu on sätestatud artiklites 4b ja 4d. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus väljastab Euroopa kutsekaardi vastavalt artiklitele 4b ja 4d.

▼ **M9**

Tegevuse alustamise osas ei anna Euroopa kutsekaart automaatselt õigust konkreetsel kutsealal tegutsemiseks, kui vastuvõtvas liikmesriigis kehtisid enne Euroopa kutsekaardi kasutuselevõttu selle kutseala jaoks registreerimisnõuded või muu kontrollikord.

6. Liikmesriigid määravad IMI-failidega tegelevad ja Euroopa kutsekaarte väljastavad pädevad asutused. Kõnealused asutused tagavad Euroopa kutsekaardi taotluste erapooletu, objektiivse ja õigeaegse töötlemise. Artiklis 57b osutatud tugikeskused võivad samuti tegutseda pädevate asutustena. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ja tugikeskused teavitavad kodanikke, sealhulgas võimalikke taotlejaid Euroopa kutsekaardi toimimisest ja lisandväärtusest nende kutsealade jaoks, kus see on kasutusel.

7. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu vajalikud meetmed, et tagada Euroopa kutsekaarti puudutavate sätete ühetaoline kohaldamine nende kutsealade suhtes, mis vastavad käesoleva lõike teises lõigus sätestatud tingimustele, kaasa arvatud meetmed, mis puudutavad Euroopa kutsekaardi vormi, kirjalike taotluste menetlemist, taotleja esitatavaid tõlkeid, mis tuleb lisada Euroopa kutsekaardi taotlusele, üksikasju dokumentide kohta, mis on nõutavad vastavalt artikli 7 lõikele 2 või VII lisale, et esitada täielik taotlus, ning kaardi jaoks vajalike maksete tegemise ja töötlemise korda, võttes arvesse asjaomase kutseala eripära. Komisjon täpsustab rakendusaktidega samuti, kuidas, millal ja missuguste dokumentide kohta võivad pädevad asutused asjaomase kutseala puhul nõuda tõestatud koopiaid vastavalt artikli 4b lõike 3 teisele lõigule ning artikli 4d lõigetele 2 ja 3.

Euroopa kutsekaardi kasutuselevõtmiseks konkreetse kutseala jaoks esimeses lõigus osutatud asjakohaste rakendusaktide vastuvõtmisega peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) asjaomasel kutsealal on tegemist märkimisväärse liikuvusega või seal on potentsiaali märkimisväärseks liikuvuseks;
- b) asjaomased sidusrühmad on ilmutanud piisavalt huvi;
- c) asjaomane kutseala või haridus ja koolitus sellel kutsealal tegutsemiseks on reguleeritud märkimisväärses arvus liikmesriikides.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼ **M9**

8. Taotlejatele seoses Euroopa kutsekaardi väljastamise haldusmenetlustega tekkivad kulud peavad olema mõistlikud, proportsionaalsed ning vastavuses päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi kuludega ning need ei tohi olla takistuseks Euroopa kutsekaardi taotlemisel.

*Artikkel 4b***Euroopa kutsekaardi taotlemine ja IMI-faili loomine**

1. Päritoluliikmesriik võimaldab kutsequalifikatsiooni omanikul taotleda Euroopa kutsekaarti veebipõhiselt, kasutades selleks komisjoni pakutavat rakendust, mis koostab taotlejale automaatselt IMI-faili. Kui päritoluliikmesriik võimaldab ka kirjalikku taotlemist, kehtestab ta vajaliku korra IMI-faili koostamise, taotlejale saadetava teabe ja Euroopa kutsekaardi väljastamise kohta.

2. Taotlustele lisatakse dokumendid, mida nõutakse vastavalt artikli 4a lõikele 7 vastu võetavates rakendusaktides.

3. Ühe nädala jooksul alates taotluse kättesaamisest kinnitab päritoluliikmesriigi pädev asutus taotluse kättesaamist ja teavitab taotlejat puuduvatest dokumentidest.

Kui see on asjakohane, väljastab päritoluliikmesriigi pädev asutus käesoleva direktiivi alusel nõutavad täiendavad tunnistused. Päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrollib, kas taotleja on päritoluliikmesriigis ametlikult asutatud ja kas kõik päritoluliikmesriigis välja antud vajalikud dokumendid on kehtivad ja autentsed. Nõuetekohaselt põhjendatud kahtluste korral konsulteerib päritoluliikmesriigi pädev asutus asjaomase asutusega ja võib nõuda taotlejalt dokumentide tõestatud koopiaid. Sama taotleja korduvate taotluste puhul ei või päritolu- ega vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused nõuda IMI-failis sisalduvate dokumentide taasesitamist, kui kõnealused dokumendid on veel kehtivad.

4. Komisjon võib võtta rakendusaktidega vastu tehnilised kirjeldused, Euroopa kutsekaardis ja IMI-failis sisalduva teabe terviklikkuse, konfidentsiaalsuse ja õigsuse tagamiseks vajalikud meetmed ning Euroopa kutsekaardi väljastamise tingimused ja menetlused, mis hõlmavad võimalust kaarti alla laadida või IMI-faili ajakohastada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼ **M9***Artikkel 4c***Euroopa kutsekaart artikli 7 lõikega 4 hõlmamata teenuste ajutiseks ja episoodiliseks osutamiseks**

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrollib taotlust ja IMI-failis sisalduvaid täiendavaid dokumente ning väljastab kolme nädala jooksul Euroopa kutsekaardi artikli 7 lõikega 4 hõlmamata teenuste ajutiseks ja episoodiliseks osutamiseks. Nimetatud ajavahemikku arvestatakse alates artikli 4b lõike 3 esimeses lõigus osutatud puuduvate dokumentide kättesaamisest või, kui täiendavaid dokumente ei küsitud, siis kõnealusel lõigus osutatud ühenädalase tähtaja möödumisest. Päritoluriigi pädev asutus edastab seejärel Euroopa kutsekaardi viivitamata iga asjaomase vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ja teavitab vastavalt taotlejat. Vastuvõttev liikmesriik ei või artikli 7 kohaseid deklaratsioone enam järgneva 18 kuu jooksul nõuda.

2. Päritoluliikmesriigi pädeva asutuse otsuse peale või juhul, kui lõikes 1 osutatud kolme nädala jooksul ei ole otsust tehtud, saab esitada kaebuse vastavalt siseriiklikule õigusele.

3. Kui Euroopa kutsekaardi omanik soovib osutada teenuseid mõnes muus kui lõikes 1 osutatud taotluses algselt nimetatud liikmesriigis, võib omanik taotleda vastavat laiendamist. Kui omanik soovib jätkata teenuste osutamist lõikes 1 osutatud 18-kuulisest ajavahemikust kauem, teavitab ta sellest pädevat asutust. Mõlemal juhul annab kaardi omanik teada ka mis tahes olulistest muutustest IMI-failis tõendatud olukorras, mida päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda vastavalt artikli 4a lõike 7 kohaselt vastu võetud rakendusaktidele. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab ajakohastatud Euroopa kutsekaardi asjaomastele vastuvõtivatele liikmesriikidele.

4. Euroopa kutsekaart kehtib kõikide asjaomaste vastuvõtivate liikmesriikide kogu territooriumil seni, kuni selle omanikul on IMI-failis sisalduvate dokumentide ja teabe alusel õigus tegutseda.

*Artikkel 4d***Euroopa kutsekaart tegevuse alustamiseks ja artikli 7 lõike 4 kohaste teenuste ajutiseks ja episoodiliseks osutamiseks**

1. Päritoluliikmesriigi pädev asutus kontrollib ühe kuu jooksul IMI-failis sisalduvate täiendavate dokumentide autentsust ja kehtivust, et anda välja Euroopa kutsekaart tegevuse alustamiseks ja artikli 7 lõike 4 kohaste teenuste ajutiseks ja episoodiliseks osutamiseks. Kõnealust ajavahemikku arvestatakse alates artikli 4b lõike 3 esimeses lõigus osutatud puuduvate dokumentide kättesaamisest või, kui täiendavaid dokumente ei küsitud, siis kõnealuses lõigus osutatud ühenädalase tähtaja möödumisest. Seejärel edastab ta taotluse viivitamata vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele. Päritoluliikmesriik teavitab taotlejat taotluse staatusest samal ajal, kui ta edastab taotluse vastuvõtvale liikmesriigile.

▼ **M9**

2. Artiklites 16, 21, 49a ja 49b osutatud juhtudel otsustab vastuvõttev liikmesriik, kas väljastada Euroopa kutsekaart vastavalt lõikele 1 ühe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi edastatud taotluse kättesaamise kuupäevast. Nõuetekohaselt põhjendatud kahtluse korral võib vastuvõttev liikmesriik nõuda päritoluliikmesriigilt lisateavet või dokumendi tõestatud koopia lisamist, ning viimane esitab selle hiljemalt kahe nädala jooksul alates taotluse esitamisest. Kui lõike 5 teisest lõigust ei tulene teisiti, kohaldatakse ühekuulist tähtaega sellisest nõudest olenemata.

3. Artikli 7 lõikes 4 ja artiklis 14 osutatud juhtudel otsustab vastuvõttev liikmesriik kahe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi poolt edastatud taotluse kättesaamisest, kas väljastada Euroopa kutsekaart või nõuda kutsekvalifikatsiooni omanikult korvamismeetmeid. Nõuetekohaselt põhjendatud kahtluse korral võib vastuvõttev liikmesriik nõuda päritoluliikmesriigilt lisateavet või dokumendi tõestatud koopia lisamist, ning viimane esitab selle hiljemalt kahe nädala jooksul alates nõude esitamisest. Kui lõike 5 teisest lõigust ei tulene teisiti, kohaldatakse kahekuulist tähtaega sellisest nõudest olenemata.

4. Kui vastuvõttev liikmesriik ei saa ei päritoluliikmesriigilt ega taotlejalt vajalikku teavet, mida ta võib nõuda vastavalt käesolevale direktiivile Euroopa kutsekaardi väljastamise otsustamiseks, võib ta kaardi väljastamisest keelduda. Selline keeldumine peab olema nõuetekohaselt põhjendatud.

5. Kui vastuvõttev liikmesriik ei tee otsust käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud tähtaegade jooksul või ei korralda sobivustesti vastavalt artikli 7 lõikele 4, loetakse Euroopa kutsekaart väljastatuks ning saadetakse IMI kaudu automaatselt kutsekvalifikatsiooni omanikule.

Vastuvõttev liikmesriik võib lõigetes 2 ja 3 sätestatud tähtaegu Euroopa kutsekaardi automaatseks väljaandmiseks kahe nädala võrra pikendada. Ta selgitab pikendamise põhjuseid ja teavitab sellest taotlejat. Sellist pikendamist võib korrata ühe korra ja üksnes juhul, kui see on rangelt vajalik, eelkõige rahvatervisega või teenuse saajatele tagatava ohutusega seotud põhjustel.

6. Päritoluliikmesriigi lõike 1 kohaselt võetud meetmed asendavad vastuvõtva liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel esitatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamise taotluse.

7. Päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi lõigete 1–5 kohaselt vastu võetud otsuste peale või juhul, kui päritoluliikmesriik ei ole otsust teinud, võib esitada kaebuse vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusele.

▼M9

*Artikkel 4e***Euroopa kutsekaardiga seotud andmete töötlemine ja nende juurdepääs**

1. Ilma et see piiraks süütuse presumptsiooni, ajakohastavad päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused õigel ajal vastavat IMI-faili teabega distsiplinaar- või kriminaalkaristuste kohta, mis on seotud keelu või piirangutega ja millel on tagajärjed Euroopa kutsekaardi omaniku tegutsemisele käesoleva direktiivi kohastel tegevusaladel. Sealjuures järgivad nad isikuandmete kaitse eeskirju, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/58/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)) ⁽²⁾. Sellise ajakohastamise käigus kustutatakse ebavajalik teave. Euroopa kutsekaardi omanikku ja pädevaid asutusi, kellel on juurdepääs vastavale IMI-failile, teavitatakse viivitamata kõikidest ajakohastamistest. See kohustus ei piira liikmesriikide kohustust saata hoiatus vastavalt artiklile 56a.

2. Lõikes 1 nimetatud teabe ajakohastamise sisu piirdub järgmisega:

- a) kutsetöötaja isik;
- b) asjaomane kutseala;
- c) teave riikliku asutuse või kohtu kohta, kes on võtnud vastu piirangu või keelu kehtestava otsuse;
- d) piirangu või keelu ulatus ning
- e) ajavahemik, mil piirang või keeld kehtib.

3. IMI-failis sisalduvale teabele juurdepääs on piiratud päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutustega vastavalt direktiivile 95/46/EÜ. Pädevad asutused teavitavad Euroopa kutsekaardi omanikku IMI-faili sisust, kui omanik seda taotleb.

4. Euroopa kutsekaardil sisalduv teave piirdub sellise teabega, mis on vajalik selleks, et teha kindlaks kaardiomaniku õigus tegutseda kutsealal, mille kohta on kõnealune kaart väljastatud, nimelt nime, perekonnanime, sünnikuupäeva ja -koha, kutseala, kvalifikatsioonide, samuti kohaldatava korra, asjaomase pädeva asutuse nime, kaardi numbri, turvaelementide ja viitega kehtivale isikutunnistusele. Teave Euroopa kutsekaardi omaniku omandatud töökogemuse või läbitud korvamis-meetmete kohta sisaldub IMI-failis.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

▼ **M9**

5. IMI-failis sisalduvaid isikuandmeid võib töödelda juhul, kui seda on vaja tunnustamise menetluse jaoks ja tõendina tunnustamise kohta või artikli 7 kohase deklaratsiooni edastamise kohta. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa kutsekaardi omanikul on õigus nõuda igal ajal ja ilma selle eest tasu maksmata ebaõigete või puudulike andmete parandamist või asjaomase IMI-faili kustutamist või blokeerimist. Omanikku teavitatakse sellest õigusest Euroopa kutsekaardi väljastamisel ning seda tuletatakse edaspidi meelde iga kahe aasta järel. Meeldetuletus saadetakse automaatselt IMI kaudu, kui Euroopa kutsekaardi algne avaldus oli esitatud veebis.

Kui IMI-faili kustutamise taotlus on seotud Euroopa kutsekaardiga tegevuse alustamiseks ja artikli 7 lõike 4 kohaste teenuste ajutiseks ja episoodiliseks osutamiseks, esitab asjaomase vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kutsequalifikatsiooni omanikule tõendi, mis kinnitab tema kutsequalifikatsiooni tunnustamist.

6. Seoses isikuandmete töötlemisega Euroopa kutsekaardil ja kõikides IMI-failides käsitatakse liikmesriikide pädevaid asutusi vastutavate töötlejateks direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punkti d tähenduses. Seoses käesoleva artikli lõigetest 1–4 tulenevate kohustustega ja kõnealuste lõigete kohaste isikuandmete töötlemisega käsitatakse komisjoni vastutava töötlejana Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 punkti d tähenduses.

7. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, sätestavad vastuvõtavad liikmesriigid, et tööandjad, tarbijad, patsiendid, ametiasutused ja muud huvitatud isikud võivad kontrollida neile kaardiomaniku poolt esitatud Euroopa kutsekaardi autentsust ja kehtivust.

Komisjon sätestab rakendusaktidega eeskirjad, mis käsitlevad IMI-failile juurdepääsu, ning tehnilised vahendid ja menetlused esimeses lõigus osutatud kontrolliks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 4f***Osaline juurdepääs**

1. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus lubab igal üksikjuhul eraldi oma territooriumil hakata osaliselt kutsealal tegutsema üksnes siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) kutsetöötaja on täielikult kvalifitseeritud tegutsema päritoluliikmesriigis kutsealal, mille jaoks taotletakse osalist juurdepääsu vastuvõtvas liikmesriigis;

⁽¹⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

▼M9

- b) erinevused päritoluliikmesriigis kutsealal õiguslikult tegutsemise ja vastuvõtva liikmesriigi reguleeritud kutseala vahel on nii suured, et korvamismeetmete kohaldamine nõuaks taotlejalt täieliku haridus- ja koolitusprogrammi läbimist vastuvõtvas liikmesriigis, et saada täielikku juurdepääsu reguleeritud kutsealale vastuvõtvas liikmesriigis;
- c) kutsetegevust saab objektiivselt eraldada muust vastuvõtvas liikmesriigis reguleeritud kutsealaga hõlmatud tegevusest.

Punkti c puhul võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus arvesse seda, kas päritoluliikmesriigis saab kutsealal tegutseda sõltumatult.

2. Osalisest juurdepääsust võib keelduda, kui see on põhjendatud ülekaaluka avaliku huviga, on sobiv seatud eesmärgi saavutamiseks ega lähe nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

3. Taotlused, mis on seotud tegevuse alustamisega vastuvõtvas liikmesriigis, vaadatakse läbi kooskõlas III jaotise I ja IV peatükiga.

4. Taotlused, mis on seotud teenuste ajutise ja episoodilise osutamisega vastuvõtvas liikmesriigis seoses kutsetegevusega, mis mõjutab rahvatervist või ohutust, vaadatakse läbi kooskõlas II jaotisega.

5. Erandina artikli 7 lõike 4 kuuendast lõigust ja artikli 52 lõikest 1 võib päritoluliikmesriigi kutsenimetuse all kutsealal tegutseda niipea, kui osaline juurdepääs on antud. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda selle kutsenimetuse kasutamist vastuvõtva liikmesriigi keeles. Osalist juurdepääsu kasutavad kutsetöötajad juhivad teenuse saajate tähelepanu sõnaselgelt oma kutsetegevuse ulatusele.

6. Käesolevat artiklit ei kohaldata kutsetöötajate suhtes, kelle kutsekvalifikatsioone tunnustatakse automaatselt vastavalt III jaotise II, III ja IIIa peatükile.

▼B**II JAOTIS****TEENUSTE VABA OSUTAMINE***Artikkel 5***Teenuste vaba osutamise põhimõte**

1. Ilma et see piiraks ühenduse õiguse erisätete ning samuti käesoleva direktiivi artiklite 6 ja 7 kohaldamist, ei tohi liikmesriigid kutsekvalifikatsiooniga seotud põhjusel takistada teenuste vaba osutamist teises liikmesriigis juhul, kui:

- a) teenuse osutaja on liikmesriigis ametlikult asutatud (edaspidi „asutamise liikmesriik”), eesmärgiga tegutseda seal samal kutsealal ja

▼M9

- b) teenuse osutaja asub teise liikmesriiki ja kui ta tegutses ühes või enamas liikmesriigis sellel kutsealal vähemalt ühe aasta teenuse osutamisele eelnenud viimase kümne aasta jooksul, kui see kutseala ei ole asutamise liikmesriigis reguleeritud. Üheaastase kutsealal tegutsemise nõuet ei kohaldata juhul, kui kutseala või kutsealal tegutsemiseks vajalik haridus või koolitus on reguleeritud.

▼B

2. Käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse ainult juhul, kui teenuse osutaja asub vastuvõtva liikmesriigi territooriumile, et tegutseda ajutiselt ja episoodiliselt lõikes 1 nimetatud kutsealal.

Teenuse osutamise ajutist ja episoodilist olemust, eriti selle kestust, sagedust, regulaarsust ja pidevust hinnatakse igal juhtumil eraldi.

3. Kui teenuse osutaja asub teise liikmesriiki, kehtivad talle kutse-, õigusliku ja haldusiseloomuga kutsealased eeskirjad, mis on otseselt seotud kutsevalifikatsioonidega, näiteks kutseala mõiste, tiitlite ja nimetuste kasutamine ja tõsine kutsealane rikkumine, mis on otseselt ja konkreetselt seotud tarbijakaitse ning turvalisusega, samuti distsiplinaarsätted, mida vastuvõtvas liikmesriigis kohaldatakse selles liikmesriigis samal kutsealal tegutsevate isikute suhtes.

*Artikkel 6***Erandid**

Vastavalt artikli 5 lõikele 1 peab vastuvõttev liikmesriik teises liikmesriigis asutatud teenuse osutajad vabastama nõuetest, mis ta on kehtestanud oma territooriumil registreeritud spetsialistidele, mis on seotud:

- a) kutseorganisatsioonilt või -organilt tegevusloa saamist, selles registreerimist või selle organisatsiooni või organi liikmeks olemist. Oma territooriumil kehtivate distsiplinaarsätete kohaldamise lihtsustamiseks vastavalt artikli 5 lõikele 3 võivad liikmesriigid kehtestada ajutise automaatse registreerimise sellise kutseorganisatsiooni või -organi juures või *pro forma* liikmelisuse selles organisatsioonis või organis tingimusel, et selline registreerimine või liikmelisus ei aeglusta ega komplitseeri mingil moel teenuste osutamist ega põhjusta teenuse osutajale mingeid lisakulusid. Pädev asutus peab artikli 7 lõikes 4 nimetatud ja rahva tervise ning ohutusega seotud kutsealade, samuti III jaotise III peatüki kohaselt automaatsele registreerimisele kuuluvate kutsealade kohta saatma vastavale kutseorganisatsioonile või -organile deklaratsiooni või artikli 7 lõike 1 kohaldavuse korral selles nimetatud uuenduse koopia koos artikli 7 lõikes 2 nimetatud dokumentide koopiatega ning seda käsitletakse kui automaatset ajutist registreerimist või *pro forma* liikmelisust,
- b) riikliku sotsiaalkindlustusasutuse juures registreerimist kindlustusandjaga tasaarveldamise eesmärgil seoses kindlustatud isikute kasuks sooritatud tegevustega.

Siiski peab teenuse osutaja punktis b nimetatud organit kas eelnevalt või kiireloomulistel juhtudel tagantjärele osutatud teenustest teavitama.

▼B*Artikkel 7***Teenuse osutaja teise liikmesriiki asumise korral eelnevalt esitatav deklaratsioon**

1. Liikmesriigid võivad nõuda, et teenuste osutamiseks ühest liikmesriigist esmakordselt teise asuv teenuse osutaja peab sellest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele eelneva kirjaliku deklaratsiooniga teatama, lisades kindlustuse või muu erialase vastutuse osas isiklikku või ühist kaitset pakkuva meetme kirjelduse. Seda deklaratsiooni tuleb kord aastas uuendada juhul, kui teenuse osutaja kavatseb selles liikmesriigis pakkuda vastaval aastal ajutisi või episoodilisi teenuseid. Teenuse osutaja võib deklaratsiooni esitamiseks kasutada erinevaid vahendeid.

2. Teenuste esmasel osutamisel või kui olukorra oluline muutus on dokumentaalselt tõestatud, võivad liikmesriigid nõuda deklaratsioonile järgmiste dokumentide lisamist:

- a) tõend teenuse osutaja kodakondsuse kohta,
- b) dokument, mis tõendab, et selle omanik on liikmesriigis ametlikult asutatud asjaomasel tegevusalal tegutsemise eesmärgil ja et tal ei ole tõendi väljastamise ajal ajutist ega alalist tegevuskeeldu,
- c) kutsekvalifikatsiooni tõend,

▼M9

- d) artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud juhtudel igasugune tõend selle kohta, et teenuse osutaja on asjaomasel tegevusalal tegutsenud vähemalt ühe aasta viimase kümne aasta jooksul;
- e) turvateenuste, tervisesektori ja alaealiste haridusega (sealhulgas lastehooldus ja alusharidus) seotud kutsealade puhul tõend tegutsemise ajutise või lõpliku peatamise puudumise või kriminaalkorras karistatuse puudumise kohta, kui liikmesriik nõuab seda ka oma kodanikelt;
- f) patsientidele tagatava ohutusega seotud kutsealade puhul avaldus taotleja keeleoskuse kohta, mis on vajalik sellel kutsealal tegutsemiseks vastuvõttvas liikmesriigis;
- g) artiklis 16 osutatud tegevusi hõlmavate kutsealade puhul ning nende puhul, millest liikmesriik on teatanud vastavalt artikli 59 lõikele 2, tõend tegevuse laadi ja kestuse kohta, mille on väljastanud selle liikmesriigi pädev asutus või organ, kus teenuse osutaja on asutatud.

2a. Nõutud deklaratsiooni esitamine teenuse osutaja poolt vastavalt lõikele 1 annab teenuse osutajale õiguse saada juurdepääs teenuse osutamisele või tegeleda teenuse osutamisega kogu asjaomase liikmesriigi territooriumil. Liikmesriik võib nõuda lõikes 2 loetletud lisateavet teenuse osutaja kutsekvalifikatsiooni kohta, kui:

- a) kutseala reguleeritakse osal kõnealuse liikmesriigi territooriumist teistmoodi;

▼M9

- b) sellist reguleerimist kohaldatakse ka kõigi selle liikmesriigi kodanike suhtes;
- c) erinevused reguleerimises on põhjendatud ülekaaluka avaliku huviga, mis on seotud rahvatervisega või teenuse saajatele tagatava ohutusega, ning
- d) liikmesriigil ei ole muud võimalust sellise teabe saamiseks.

▼B

3. Teenust osutatakse asutamise liikmesriigi kutsenimetuse all niivõrd, kui kõnealusele kutsetegevusele on selles liikmesriigis olemas selline kutsenimetuse. Sellele kutsenimetusele viidatakse asutamise liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest viisil, mis väldib segiajamist vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetusega. Kui asutamise liikmesriigis ei ole sellist kutsenimetust, viitab teenuse osutaja oma kvalifikatsioonile selle liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. III jaotise III peatükis nimetatud juhtudel pakutakse teenust erandlikult vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetuse all.

▼M9

4. Teenuste esmasel osutamisel rahvatervist ja ohutust mõjutavatel reguleeritud kutsealadel, mis ei kuulu III jaotise II, III või IIIa peatüki alusel automaatsele tunnustamisele, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kontrollida teenuse osutaja kutsekvalifikatsiooni enne teenuste esmast osutamist. Selline eelnev kontroll on võimalik üksnes juhul, kui kontrolli eesmärk on vältida teenuse osutaja kutsekvalifikatsiooni puudumisest põhjustatud tõsist kahju teenuse saaja tervisele ning ohutusele ja kui see kontroll ei ületa selle teostamiseks vajalikku.

Hiljemalt ühe kuu möödudes deklaratsiooni ning lõigetes 1 ja 2 osutatud kaasnevate dokumentide saamisest teatab pädev asutus teenuse osutajale oma otsusest:

- a) mitte kontrollida isiku kutsekvalifikatsiooni;
- b) olles tema kutsekvalifikatsiooni kontrollinud,
 - i) nõuda teenuse osutajalt sobivustesti sooritamist või
 - ii) lubada teenuse osutamist.

Kui teises lõigus osutatud otsuse tegemisel esineb probleeme, mis põhjustavad viivitust, teatab pädev asutus sama tähtaja jooksul teenuse osutajale viivituse põhjused. Probleem lahendatakse ühe kuu jooksul alates kõnealusest teatamisest ning lõplik otsus tehakse kahe kuu jooksul alates probleemi lahendamisest.

▼M9

Kui teenuse osutaja kutsekvalifikatsioon ja vastuvõtvas liikmesriigis nõutav koolitus erinevad olulisel määral, nii et see erinevus võib olla ohtlik rahvatervisele või ohutusele, ning seda ei saa kompenseerida teenuse osutaja töökogemuse või elukestva õppega omandatud teadmiste, oskuste ja pädevustega, mida asjaomane asutus on ametlikult kinnitanud, annab vastuvõttev liikmesriik kõnealusele teenuse osutajale teise lõigu punktis b osutatud sobivustesti kaudu võimaluse näidata, et ta on puudu olevad teadmised, oskused või pädevused omandanud. Vastuvõttev liikmesriik teeb selle alusel otsuse, kas lubada teenuse osutamist. Igal juhul peab olema võimalik pakkuda teenust ühe kuu jooksul alates teise lõigu alusel vastu võetud otsuse tegemisest.

Juhul kui teises ja kolmandas lõigus määratud tähtaegade möödumisel ei ole pädevalt asutuselt vastust saadud, võib teenust osutada.

Kui kutsekvalifikatsioon on tõendatud käesoleva lõike alusel, osutatakse teenust vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetuse all.

▼B*Artikkel 8***Halduskoostöö****▼M9**

1. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad asutamise liikmesriigi pädevatelt asutustelt põhjendatud kahtluse korral küsida teavet teenuse osutaja asutamise seaduslikkuse, hea käitumise, samuti kutsealaste distsiplinaar- ja kriminaalkaristuste puudumise kohta. Kutsekvalifikatsioonide kontrollimisel võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused küsida asutamise liikmesriigi pädevatelt asutustelt teavet teenuse osutaja koolituste kohta ulatuses, mis on vajalik selleks, et hinnata olulisi erinevusi, mis võivad olla ohtlikud rahvatervisele või ohutusele. Asutamise liikmesriigi pädevad asutused annavad sellist teavet kooskõlas artikliga 56. Kui on tegemist päritoluliikmesriigis reguleerimata kutsealadega, võivad sellist teavet anda ka artiklis 57b osutatud tugikeskused.

▼B

2. Pädevad asutused tagavad igasuguse teabe vahetuse, mis on teenuse saajale vajalik kaebuse õigeaks esitamiseks teenuse osutaja vastu. Teenuse saajaid teavitatakse kaebuse tulemustest.

*Artikkel 9***Teenuse saajale antav teave**

Kui teenust osutatakse asutamise liikmesriigi kutsenimetuse või teenuse osutaja kvalifikatsiooni alusel, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused lisaks muudele ühenduse õigusega teabe kohta kehtestatud nõuetele nõuda teenuse osutajalt osa või kogu järgneva teabe esitamist teenuse saajale:

▼B

- a) äriregistri nimetus, äriregistrikood või muud selles registris olevad võrdväärsed identifitseerimisvahendid, kui teenuse osutaja on kantud äriregistrisse või sarnasesse riiklikku registrisse;
- b) pädeva järelevalveasutuse nimi ja aadress, kui tegevusalal tegutsemiseks nõutakse asutamise liikmesriigi luba;
- c) kutseühingu või sarnase organi andmed, kus teenuse osutaja on registreeritud;
- d) kutsenimetus või selle puudumisel teenuse osutaja kvalifikatsioon ja liikmesriik, kus see kvalifikatsioon omandati;
- e) nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas⁽¹⁾ artikli 22 lõikes 1 nimetatud käibemaksukohustuslase identifitseerimisnumber, kui teenuse osutaja tegutseb käibemaksuga maksustataval tegevusalal,
- f) ametialase vastutuse katteks sõlmitud kindlustuse või muu erialase vastutuse osas isiklikku või ühist kaitset pakkuva meetme kirjeldus.

III JAOTIS

ASUTAMISVABADUS

I PEATÜKK

Haridust tõendavate dokumentide tunnustamise üldsüsteem

Artikkel 10

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse kõikide kutsealade suhtes, mida ei reguleerita käesoleva jaotise II ja III peatükiga, ja järgnevalt nimetatud juhtudel, mil taotleja eri ja erandlikel põhjustel ei vasta nendes peatükides sätestatud tingimustele:

- a) IV lisa loetletud tegevusaladele, kui sisserändaja ei vasta artiklites 17, 18 ja 19 kehtestatud nõuetele;
- b) üldarstidele, eriarstidele, üldõdedele, hambaarstidele, erihambaarstidele, veterinaararstidele, ämmaemandatele, proviisoritele ja arhitektidele, kui sisserändaja ei vasta artiklites 23, 27, 33, 37, 39, 43 ja 49 nimetatud tegeliku ja seadusliku kutsepraktika nõuetele;
- c) arhitektidele, kui sisserändaja kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti ei ole loetletud V lisa punktis 5.7;

⁽¹⁾ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).

▼B

- d) arstidele, õdedele, hambaarstidele, veterinaararstidele, ämmaemandatele, proviisoritele ja arhitektidele, kellel on spetsialisti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis on saadud pärast V lisa punktide 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 ja 5.7.1 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud ja üksnes vastava eriala tunnustamise eesmärgil sooritatud koolitust, ilma et see piiraks artikli 21 lõike 1 ja artiklite 23 ja 27 täitmist;
- e) üldõdedele ja eriõdedele, kellel on spetsialisti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis on saadud pärast V lisa punkti 5.2.2 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud koolitust, kui sisserändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastaval kutsealal tegutsevad üldõe koolitusega eriõded;
- f) üldõe koolitusega eriõdedele, kui sisserändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastaval kutsealal tegutsevad üldõded, üldõe koolitusega eriõded või pärast V lisa punkti 5.2.2 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud koolitust saadud spetsialisti kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omavad eriõded;
- g) sisserändajatele, kes vastavad artikli 3 lõikes 3 sätestatud nõuetele.

*Artikkel 11***Kvalifikatsiooni tase****▼M9**

Artikli 13 ja artikli 14 lõike 6 kohaldamisel rühmitatakse kutsekvalifikatsioonid järgmiste tasemete alla:

▼B

- a) *pädevuskinnitus*, mille väljastab päritoluliikmesriigi pädev asutus, kes on määratud selle liikmesriigi õigus- või haldusnormide alusel, tuginedes järgnevale:
 - i) kas koolituskursus, mis ei ole tunnistuse või diplomi osa punktide b, c, d või e tähenduses, või eelneva koolitusega spetsiaalne eksam või täiskohaga kutsetegevus liikmesriigis kolmel järjestikusel aastal viimase kümne aasta jooksul või täistööajaga samaväärne osalise tööajaga kutsetegevus,
 - ii) või üldine põhi- või keskharidus, mis tunnistab, et selle omanik on omandanud üldteadmised;
- b) keskkoolikursuse edukat läbimist *tõendav tunnistus*, mis tähendab
 - i) kas üldhariduslikku koolitust, mida täiendavad punktis c nimetatust erinev koolituskursus või kutsealane koolitus ja/või lisaks sellele kursusele nõutud katseaeg või kutsepraktika,
 - ii) või tehnilist või kutsealast koolitust, mida vajaduse korral täiendavad punktis i sätestatud koolituskursus või kutsealane koolitus ja/või lisaks sellele kursusele nõutud katseaeg või kutsepraktika;

▼B

c) *diplom*, mis tõendab, et selle omanik on edukalt läbinud

- i) kas punktides d ja e sätestatud koolitustest erineva, vähemalt üheaastase või samaväärse kestusega osalise õppeajaga koolituse keskharidusele järgneval tasemel, mille alustamise üks tingimus on üldiselt ülikooli sissesaamiseks või kõrgharidusele juurdepääsuks nõutava keskhariduse edukas omandamine või teise keskharidusega samaväärse hariduse omandamine või kutsealase koolituse edukas läbimine, mida võidakse nõuda lisaks sellele keskharidusele järgnevale õppele;

▼M9

- ii) reguleeritud hariduse ja koolituse või reguleeritud kutsealade puhul kutseõppe, millel on eraldi ülesehitus ja mis on alapunktis i sätestatud tasemega võrdväärne ja millega antavad pädevused ületavad punktis b ettenähtud kvalifikatsioonitaset, kui selline koolitus tagab võrreldava kutsealase standardi ja valmistab koolitatavaid ette võrdväärse tasemega kohustuste ja funktsioonide jaoks, tingimusel et kõnealusele diplomile on lisatud päritoluliikmesriigi väljastatud tunnistus;
- d) diplom, mis tõendab, et selle omanik on edukalt läbinud vähemalt kolmeaastase ja mitte rohkem kui nelja-aastase või võrdväärse kestusega osalise õppeajaga keskharidusele järgneva õppekava, mida võib lisaks väljendada ECTSi ainepunktidega samaväärse ainepunktide arvuga kas ülikoolis või kõrgharidusasutuses või muus sama tasemega koolitust pakkuvas asutuses, ning vajaduse korral, et ta on edukalt läbinud kutsealase koolituse, mida võidakse nõuda lisaks keskharidusele järgnevale koolitusele;
- e) diplom, mis tõendab, et selle omanik on edukalt läbinud vähemalt nelja-aastase keskharidusele järgneva või võrdväärse kestusega osalise õppeajaga õppekava, mida võib lisaks väljendada ECTSi ainepunktidega samaväärsete ainepunktide arvuga, kas ülikoolis või kõrgharidusasutuses või muus sama tasemega koolitust pakkuvas asutuses, ning vajaduse korral, et ta on edukalt läbinud kutsealase koolituse, mida võidakse nõuda lisaks keskharidusele järgnevale koolitusele.

▼B*Artikkel 12***Kvalifikatsioonide võrdne käsitlemine****▼M9**

Liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti või dokumentide kogumit, mis tunnistab koolituse edukat läbimist liidus kas täisajaga või osalise õppeajaga, kas ametlike õppekavade raames või väljaspool seda ja mida liikmesriik tunnustab võrdväärsel tasemel olevaks ning mis annab omanikule kutsealal tegutsema hakkamiseks või tegutsemiseks samad õigused või mis valmistab ette sellel kutsealal tegutsemiseks, käsitatakse artikliga 11 osutatud kvalifikatsiooni, kaasa arvatud kõnealust taset tõendava dokumendina.

▼B

Iga kutsekvalifikatsioon, mis annab selle omanikule nimetatud sätetest tulenevad omandatud õigused, kuigi ei vasta päritoluliikmesriigi kehtivate õigus- või haldusnormidega kehtestatud tingimustele kutsealal tegutsema hakkamiseks või sellel tegutsemiseks, käsitletakse samuti sellist kvalifikatsiooni tõendava dokumendina esimese lõigus sätestatud tingimustel. Eelkõige kehtib see olukorras, kus päritoluliikmesriik tõstab kutsealal tegutsema asumist ja tegutsemist võimaldavat koolitustaset ja isik, kes on läbinud endise koolituse, mis ei vasta uutele kvalifikatsioonitorgetele, on kooskõlas siseriiklike õigus- või haldusnormidega omandanud õiguse vastaval kutsealal tegutseda; sellisel juhul loeb vastuvõttev liikmesriik artikli 13 kohaldamisel endise koolituse vastavaks uuele koolitustasemele.

▼M9*Artikkel 13***Tunnustamise tingimused**

1. Kui reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamine või sellel tegutsemine vastuvõttvas liikmesriigis sõltub eriomase kutsekvalifikatsiooni olemisest, võimaldab kõnealuse liikmesriigi pädev asutus taotlejatel sellel kutsealal tegutsema asuda või tegutseda oma kodanikega samadel tingimustel, kui neil on teises liikmesriigis viimase territooriumil sellel kutsealal tegutsema hakkamiseks või tegutsemiseks nõutav pädevuskinnitus või kvalifikatsiooni tõendav dokument, millele on osutatud artiklis 11.

Pädevuskinnituse või kvalifikatsiooni tõendava dokumendi annab välja liikmesriigi pädev asutus, kes on määratud kooskõlas kõnealuse liikmesriigi õigus- või haldusnormidega.

2. Lõikes 1 kirjeldatud kutsealal lubatakse tegutsema asuda ja tegutseda ka taotlejatel, kes on viimase kümne aasta jooksul kas ühe aasta täistööajaga või võrdväärse kestusega osalise tööajaga tegutsenud asjaomasel kutsealal liikmesriigis, kus kõnealust kutseala ei reguleerita, ning kellel on üks või mitu pädevuskinnitust või kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti, mille on väljastanud teine liikmesriik, kus seda kutseala ei reguleerita.

Pädevuskinnitus või kvalifikatsiooni tõendav dokument peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) selle annab välja liikmesriigi pädev asutus, kes on määratud kooskõlas kõnealuse liikmesriigi õigus- või haldusnormidega;
- b) see tõendab, et selle omanik omab ettevalmistust kõnealusel kutsealal tegutsemiseks.

Esimeses lõigus sätestatud üheaastast töökogemust ei nõuta siiski juhul, kui taotleja kvalifikatsiooni tõendav dokument tunnistab reguleeritud hariduse ja koolituse läbimist.

▼M9

3. Vastuvõttev liikmesriik aktsepteerib päritoluriigi poolt artikli 11 alusel tõendatud taset, samuti tunnistust, millega päritoluliikmesriik tõendab, et artikli 11 punkti c alapunktis ii osutatud reguleeritud haridus ja koolitus või kutseõpe, millel on eraldi ülesehitus, vastab artikli 11 punkti c alapunktis i sätestatud tasemele.

4. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 ning artiklist 14 võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus keelata artikli 11 punktis a nimetatud pädevuskinnitust omavatel isikutel kutsealal tegutsema asumise ja tegutsemise, kui tema territooriumil kõnealusel kutsealal töötamiseks vajalik riiklik kvalifikatsioon kuulub artikli 11 punkti e liigituse alla.

▼B*Artikkel 14***Korvamismeetmed****▼M9**

1. Artikkel 13 ei välista võimalust, et vastuvõttev liikmesriik võib taotlejalt nõuda kuni kolmeaastase kohanemisaja läbimist või sobivustesti sooritamist juhul, kui:

- a) taotleja läbitud koolitus hõlmab vastuvõttvas liikmesriigis nõutava kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga kaetud teemadest oluliselt erinevaid teemasid;
- b) vastuvõttvas liikmesriigis reguleeritud kutseala hõlmab üht või mitut reguleeritud kutsetegevust, mis ei kuulu taotleja päritoluriigi vastava kutseala hulka, ja vastuvõttvas liikmesriigis nõutav koolitus käsitleb teemasid, mis erinevad oluliselt taotleja pädevuskinnituse või kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga hõlmatutest.

▼B

2. Kui vastuvõttev liikmesriik otsustab lõikes 1 sätestatud võimalust kasutada, peab ta võimaldama taotlejal valida kohanemisaja ja sobivustesti vahel.

Kui liikmesriik on arvamisel, et antud kutseala suhtes on vajalik teha erand eelmises lõigus sätestatud tingimusest võimaldada taotlejal valida kohanemisaja ja sobivustesti vahel, teatab ta sellest eelnevalt teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab seda erandit.

▼M9

Kui komisjon leiab, et teises lõigus osutatud erand on asjakohatu või ei vasta liidu õigusele, võtab ta kolme kuu jooksul pärast kogu vajaliku teabe saamist vastu rakendusakti, et nõuda liikmesriigil kavandatud meetmete võtmisest hoidumist. Erandit võib kohaldada juhul, kui komisjoni vastust ei ole kõnealuseks tähtjaks saanud.

▼B

3. Lõikes 2 sätestatud erandina taotleja valikuvabaduse õiguse põhimõttest, võib liikmesriik sätestada kas kohanemisaja või sobivustesti kutsealade suhtes, millel tegutsemise eeldab siseriiklike õigusaktide täpset tundmist ja mille puhul siseriiklike õigusaktidega seotud abistamine ja/või nõustamine on kutsetegevuse oluline ja püsiv osa.

Seda kohaldatakse ka artikli 10 punktides b ja c märgitud juhtudel, artikli 10 punktis d märgitud juhtudel arstidele ning hambaarstidele ja artikli 10 punktis f märgitud juhul kui sisserändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastavate kutsetegevustega tegelevad üldõed või pärast V lisa punktis 5.2.2 loetletud kutsenimetuste saamiseks läbitud koolitust saanud spetsialisti kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omavad eriõed, ja artikli 10 punktis g märgitud juhul.

Kui sisserändaja soovib kutsealal tegutseda kas füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, mis eeldab kehtivate asjaomaste siseriiklike õigusaktide tundmist ja järgimist, võib liikmesriik artikli 10 punktis a märgitud juhtudel nõuda kas kohanemisaega või sobivustesti juhul, kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused nõuavad omaenda kodanikelt sellise tegevusealustamiseks nimetatud õigusaktide tundmist ja järgimist.

▼M9

Erandina taotleja valikuvabaduse õiguse põhimõttest, mis on sätestatud lõikes 2, võib vastuvõttev liikmesriik määrata kohanemisperioodi või sobivustesti järgmistel juhtudel:

- a) artikli 11 punktis a osutatud kutsekvalifikatsiooni omanik taotleb oma kutsekvalifikatsiooni tunnustamist, kuid nõutav riiklik kutsekvalifikatsioon kuulub artikli 11 punkti c liigituse alla või
- b) artikli 11 punktis b osutatud kutsekvalifikatsiooni omanik taotleb oma kutsekvalifikatsiooni tunnustamist, kuid nõutav riiklik kutsekvalifikatsioon kuulub artikli 11 punktide d või e liigituse alla.

Kui artikli 11 punktis a osutatud kutsekvalifikatsiooni omanik taotleb oma kutsekvalifikatsiooni tunnustamist, kuid nõutav riiklik kutsekvalifikatsioon kuulub artikli 11 punkti d liigituse alla, võib vastuvõttev liikmesriik nõuda nii kohanemisperioodi kui ka sobivustesti.

4. Lõigete 1 ja 5 kohaldamisel tähendavad „oluliselt erinevad teemad” teemasid, mida käsitlevad omandatud teadmised, oskused ja pädevused on kutsealal tegutsemiseks olulised ja mille puhul sisserändaja läbitud koolitus erineb sisult märkimisväärselt vastuvõtvas liikmesriigis nõutavast koolitusest.

▼M9

5. Lõike 1 kohaldamisel järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet. Eriti juhul, kui vastuvõttev liikmesriik kavatseb taotlejalt nõuda kas kohanemisaja läbimist või sobivustesti tegemist, peab ta kõigepealt kindlaks tegema, kas taotleja poolt mis tahes liikmesriigis või kolmandas riigis saadud töökogemuse või elukestva õppe kaudu omandatud teadmised, oskused ja pädevused, mida asjaomane asutus on ametlikult kinnitanud, katavad osaliselt või täielikult lõikes 4 osutatud oluliselt erinevaid teemasid.

6. Otsus nõuda kohanemisaja läbimist või sobivustesti tegemist peab olema nõuetekohaselt põhjendatud. Eelkõige antakse taotlejale järgmine teave:

- a) vastuvõttvas liikmesriigis nõutava kutsekvalifikatsiooni tase ning taotleja omandatud kutsekvalifikatsiooni tase vastavalt artiklis 11 sätestatud liigitusele ning
- b) lõikes 4 osutatud olulised erinevused ning põhjused, miks kõnealuseid erinevusi ei saa kompenseerida töökogemuse või elukestva õppe kaudu omandatud teadmiste, oskuste ja pädevustega, mida asjaomane asutus on ametlikult kinnitanud.

7. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal on võimalik teha lõikes 1 osutatud sobivustest hiljemalt kuue kuu jooksul alates otsusest nõuda asjaomaselt taotlejalt sobivustesti.

▼B*II PEATÜKK**Töökogemuse tunnustamine**Artikkel 16***Töökogemust puudutavad nõuded**

Kui mõnes liikmesriigis sõltub mõne IV lisa loetletud tegevusalal tegutsema hakkamine või tegutsemine üldistest, äriolistest või kutsealas-
test teadmistest ja sobivusest, tunnustab see liikmesriik varasemat tegutsemist sellel tegevusalal teises liikmesriigis piisava tõendusena selliste teadmiste ja oskuste olemasolust. Tegevusalal tegutsemine peab olema kooskõlas artiklitega 17, 18 ja 19.

*Artikkel 17***IV lisa I loetelus nimetatud tegevusalad**

1. IV lisa I loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) kuus järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, või

▼B

- b) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- c) neli järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- d) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt viis aastat kõnealusel tegevusalal töötajana töötanud, või
- e) viis järjestikust aastat juhtival ametikohal, millest vähemalt kolmel aastal tegeles ta tehniliste küsimustega ja vastutas vähemalt ühe ettevõtte osakonna eest, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja d märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui 10 aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

3. Lõike 1 punkti e ei kohaldata ISIC nomenklatuuri juuksurialonge käsitleva grupi *ex* 855 tegevusaladele.

*Artikkel 18***IV lisa II loetelus nimetatud tegevusalad**

1. IV lisa II loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) viis järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina või
- b) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või

▼B

- c) neli järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- d) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt viis aastat kõnealusel tegevusalal töötanud, või
- e) viis järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- f) kuus järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja d märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui 10 aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

*Artikkel 19***IV lisa III nimekirjas loetletud tegevusalad**

1. IV lisa III nimekirjas loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) kas kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina või
- b) kaks järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- c) kaks järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat kõnealusel tegevusalal töötajana töötanud, või
- d) töötanud kolm järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja c märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui kümme aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

▼M9*Artikkel 20***IV lisa tegevusalade nimekirjade kohandamine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte IV lisa toodud ja artikli 16 kohaselt töökogemuse tunnustamise esemeks olevate tegevusalade nimekirjade kohandamiseks, et ajakohastada või selgitada IV lisa loetletud tegevusi, eelkõige selleks, et nende ulatust veelgi täpsustada ning võtta nõuetekohaselt arvesse viimaseid muudatusi tegevuspõhistes nomenklatuurides, tingimusel et see ei hõlma üksikute kategooriatega seotud tegevusalade ulatuse kitsendamist ning et IV lisa I, II ja III nimekirjas esitatud tegevusalad jäävad paika.

▼B*III PEATÜKK****Tunnustamine koolituse miinimumnõuete kooskõlastamise alusel*****1. osa****Üldsätted***Artikkel 21***Automaatse tunnustamise põhimõte**

1. Iga liikmesriik tunnustab kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad asuda tegutsema V lisa vastavalt punktis 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 ja 5.7.1 loetletud üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis vastavad artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 ja 46 vastavalt sätestatud koolituse miinimumnõuetele, ning võrdsustab kutsealadel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks sellised dokumendid oma territooriumil väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega.

Neid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente annavad välja liikmesriigi pädevad organid ja nendega kaasnevad vajaduse korral V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 ja 5.7.1 vastavalt loetletud tunnistused.

Esimese ja teise lõigu sätted ei mõjuta artiklite 23, 27, 33, 37, 39 ja 49 alusel omandatud õigusi.

2. Iga liikmesriik tunnustab perearstipraksisega tegelemiseks oma siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis teised liikmesriigid on liikmesriikide kodanikele välja andnud vastavalt artiklis 28 määratud koolituse miinimumnõuetele.

Eelmise lõigu sätted ei mõjuta artikli 30 alusel omandatud õigusi.

▼B

3. Iga liikmesriik tunnustab teiste liikmesriikide poolt liikmesriikide kodanikele välja antud V lisa punktis 5.5.2 nimetatud ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis vastavad artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetele ja artiklis 41 sätestatud kriteeriumidele, ja võrdsustab sellel kutsealadel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks sellised dokumendid oma territooriumil omaenda väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega. See säte ei mõjuta artiklite 23 ja 43 alusel omandatud õigusi.

▼M9

4. Kui apteegi tegevusele ei ole kehtestatud territoriaalseid piiranguid, võib liikmesriik otsustada erandina mitte kohaldada V lisa punktis 5.6.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente uute üldapteekide asutamise suhtes. Käesoleva lõike mõistes loetakse uuteks apteekideks vähem kui kolm aastat tegutsenud apteeke.

Kõnealust erandit ei tohi kohaldada proviisorite suhtes, kelle kutsekvalifikatsiooni on vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused muu eesmärgiga juba tunnustanud ning kes on asjaomases liikmesriigis vähemalt kolm järjestikust aastat proviisori kutsealal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud.

▼B

5. V lisa punktis 5.7.1 sätestatud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mida lõike 1 alusel automaatselt tunnustatakse, tõendab mitte varem kui selles lisas märgitud akadeemilisel võrdlusaastal alanud õppe läbimist.

▼M9

6. Kõik liikmesriigid lubavad asuda tegutsema või tegutseda arsti, üldõe, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel, kui taotlejal on vastavalt V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 sätestatud kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis tunnistab, et asjakohane kutsetöötaja on oma koolituse käigus ja vajaduse korral omandanud artikli 24 lõikes 3, artikli 31 lõikes 6, artikli 31 lõikes 7, artikli 34 lõikes 3, artikli 38 lõikes 3, artikli 40 lõikes 3 ja artikli 44 lõikes 3 sätestatud teadmised, oskused ja pädevused.

Võtmaks arvesse üldtunnustatud teaduslikku ja tehnilist arengut, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada artikli 24 lõikes 3, artikli 31 lõikes 6, artikli 34 lõikes 3, artikli 38 lõikes 3, artikli 40 lõikes 3, artikli 44 lõikes 3 ja artikli 46 lõikes 4 osutatud teadmisi ja oskusi, et kajastada liidu õiguse arengut, mis mõjutab otseselt asjaomaseid kutsetöötajaid.

Selline ajakohastamine ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamisele. Ajakohastamisel austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 165 lõikes 1.

▼ **M9***Artikkel 21a***Teavitamiskord**

1. Iga liikmesriik teavitab komisjoni õigus- ja haldusnormidest, mida ta võtab vastu käesoleva peatükiga reguleeritud kutsealade kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide väljaandmise reguleerimiseks.

8. osas osutatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide puhul tuleb esimese lõigu kohane teavitus saata ka teistele liikmesriikidele.

2. Lõikes 1 osutatud teavitus sisaldab teavet koolitusprogrammide kestuse ja sisu kohta.

3. Lõikes 1 osutatud teavitus edastatakse IMI kaudu.

4. Võtmaks nõuetekohaselt arvesse õiguslikke ja haldusalaseid suundumusi liikmesriikides ning tingimused, et käesoleva artikli lõike 1 alusel teatatud õigus- ja haldusnormid on kooskõlas käesolevas peatükis kehtestatud tingimustega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte, et muuta V lisa punkte 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 ja 5.7.1 seoses teabega, mis puudutab liikmesriikide vastuvõetud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide nimetuste ajakohastamist ning vajaduse korral kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente väljastavaid organeid, kaasnevaid tunnistusi ja asjakohaseid kutsenimetusi.

5. Kui lõike 1 alusel teatatud õiguslikud, regulatiivsed ja haldusalsed sätted ei ole käesolevas peatükis sätestatud tingimustega kooskõlas, võtab komisjon vastu rakendusakti, et lükata tagasi V lisa punktide 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 või 5.7.1 taotletud muudatused.

▼ **B***Artikkel 22***Koolituse üldsätted**

Artiklites 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ja 46 nimetatud koolituse osas:

a) võivad liikmesriigid pädevate ametiasutuste kehtestatud tingimustel lubada osalise ajaga koolitust; need asutused tagavad, et sellise koolituse kogukestus, tase ja kvaliteet ei ole pideva täisajaga koolituse omast madalamad;

▼ **M9**

b) tagab liikmesriik kooskõlas riigisisest kehtiva korraga pidevat kutsealast arengut julgustades, et käesoleva jaotise III peatükiga hõlmatud kutsekvalifikatsioonide omanikud saavad ajakohastada oma teadmisi, oskusi ja pädevusi, et tagada jätkuvalt turvaline ja tegelik ametialane tegevus ning olla kursis kutseala arenguga.

▼M9

Liikmesriigid teavitavad komisjoni esimese lõigu punkti b kohaselt võetud meetmetest hiljemalt 18. jaanuariks 2016.

▼B*Artikkel 23***Omandatud õigused**

1. Ilma et see piiraks asjaomasele kutsealale eriomaseid omandatud õigusi, tunnistavad kõik liikmesriigid juhul, kui liikmesriikide kodanikel olevad kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel, ei vasta kõigile artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 sätestatud koolitusnõuetele, piisavaks nende liikmesriikide väljastatud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid niivõrd, kui need dokumendid kinnitavad V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 nimetatud võrdlusküüpvast varem alustatud õpingute edukat läbimist ja nendega on kaasas tunnistus, mis näitab, et selle omanik on kõnealusel tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

2. Samu sätteid kohaldatakse kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide puhul, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel ja mis on saadud endise Saksa Demokraatliku Vabariigi territooriumil ning mis ei vasta artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele, kui selline dokument tõendab õpingute edukat läbimist, mida alustati enne:

a) 3. oktoobrit 1990 üldarstide, üldõdede, põhikoolitusega hambaarstide, erihambaarstide, veterinaararstide, ämmaemandate ja proviisori puhul ja

b) 3. aprilli 1992 eriarstide puhul.

Esimeses lõigus sätestatud kvalifikatsiooni tõendav dokument annab selle omanikule õiguse tegeleda kutsetegevusega kogu Saksamaa territooriumil V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 nimetatud pädevate Saksa ametiasutuste väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega samadel tingimustel.

3. Ilma et see piiraks artikli 37 lõike 1 sätete kohaldamist, tunnustavad kõik liikmesriigid üldarsti, eriarsti, üldõe, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Tšehhoslovakkias või mille omanikud on alustanud oma õpinguid Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia puhul enne 1. jaanuari 1993, kui eelpool nimetatud

▼B

kahest liikmesriigist ühe ametiasutused kinnitavad, et need kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega ja arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

4. Kõik liikmesriigid tunnustavad üldarsti, eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Nõukogude Liidus või mille omanikud on alustanud seal oma õpinguid:

- a) Eesti puhul enne 20. augustit 1991,
- b) Läti puhul enne 21. augustit 1991,
- c) Leedu puhul enne 11. märtsi 1990,

kui eelpool nimetatud kolmest liikmesriigist ühe ametiasutused kinnitavad, et need tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate tõendavate dokumentidega ning arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

Veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide korral, mis on antud välja endises Nõukogude Liidus või mille omanikud on alustanud Eesti puhul oma õpinguid enne 20. augustit 1991, peab nimetatud kinnitusega olema kaasas Eesti ametiasutuste väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

▼A1

5. Ilma et see piiraks artikli 43b kohaldamist, tunnustavad kõik liikmesriigid üldarsti, eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Jugoslaavias või mille omanikud on alustanud oma õpinguid

a) Sloveenia puhul enne 25. juunit 1991 ja

b) Horvaatia puhul enne 8. oktoobrit 1991,

kui eelpool nimetatud liikmesriikide ametiasutused kinnitavad, et need tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate tõendavate dokumentidega ning arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

▼B

6. Kui liikmesriigi kodanikel olevate arsti, üldõe, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide nimetus ei vasta sellele liikmesriigile V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 antud nimetusele, tunnustavad kõik liikmesriigid piisavaks nende liikmesriikide välja antud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, millega on kaasas pädevate asutuste või organite välja antud tunnistus.

Esimeses lõigus nimetatud tunnistus näitab, et kvalifikatsiooni tõendav dokument tunnistab õpingute edukat läbimist kooskõlas artiklitega 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 vastavalt ning selle välja andnud liikmesriik käsitleb seda samaväärselt kvalifikatsioonidega, mille nimetused on loetletud V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2.

▼M1*Artikkel 23a***Erilised asjaolud**

1. Erandina praegusest direktiivist võib Bulgaaria фелдшер (velsker) kvalifikatsiooni omanikel, kellele kõnealune kvalifikatsioon omistati Bulgaarias enne 31. detsembrist 1999 ja kes tegutsesid Bulgaaria siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames kõnealuses ametis 1. jaanuaril 2000, võimaldada jätkata kõnealuses ametis, isegi kui osa nende tegevusest kuulub käesoleva arste ja üldõdesid käsitleva direktiivi rakendusallasse.

▼M1

2. Lõikes 1 nimetatud Bulgaaria фелдшер (velsker) kvalifikatsiooni omanikel ei ole õigust taotleda arsti või üldõena tesites liikmesriikides ametialast tunnustamist kõnealuse direktiivi alusel.

▼B

2. osa

Arstid*Artikkel 24***Üldarsti õpe**

1. Üldarsti õppesse pääs sõltub diplomi või tunnistuse olemasolust, mis võimaldab kõnealusel erialal astuda ülikooli.

▼M9

2. Üldarstiõpe hõlmab kokku vähemalt viieaastast õpet, mida võib lisaks väljendada ka samaväärsete ECTSi ainepunktidega, ja sisaldab vähemalt 5 500-tunnist teoreetilist ja praktilist koolitust, mida korraldatakse kas ülikooli poolt või viimase järelevalve all.

Kutsetöötajate puhul, kes alustasid oma õpinguid enne 1. jaanuari 1972, võib esimeses lõigus nimetatud õppekava hõlmata kuut kuud täisajaga praktilist koolitust ülikooli tasemel, mille üle teostab järelevalvet pädev asutus.

▼B

3. Üldarsti õpe annab kindluse, et kõnealused isikud on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

a) piisavad teadmised arstiteaduse aluseks olevate teadusalade kohta ja teaduslike meetodite, sealhulgas bioloogiliste funktsioonide hindamispõhimõtete, teaduslikult tõestatud faktide hindamise ja andmete analüüsi hea mõistmine;

b) terve ja haige inimese ehituse, funktsioonide ja käitumise, samuti inimese tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelise seose piisav mõistmine;

c) piisavad teadmised kliiniliste distsipliinide ja praktika kohta, mis annavad talle selge pildi vaimsetest ja füüsilistest haigustest ning arstiteadusest seoses profülaktika, diagnoosi ja teraapiaga ning inimeste taastootmisega;

d) nõuetekohane kliiniline kogemus haiglates asjakohase järelevalve all.

▼B*Artikkel 25***Eriarsti õpe****▼M9**

1. Vastuvõtt eriarstiõppesse sõltub artikli 24 lõikes 2 osutatud sellise üldarsti-õppekava läbimisest ja kinnitamisest, mille käigus koolitav on omandanud asjakohased üldarstiteadmised.

▼B

2. Eriarsti õpe hõlmab teoreetilist ja praktilist koolitust kas ülikoolis või arstiõpet andvas haiglas või vajadusel pädevate ametiasutuste või organite heaks kiidetud meditsiinilise abi asutuses.

Liikmesriigid tagavad, et V lisa punktis 5.1.3 nimetatud eriarsti õppe minimaalne kestus ei ole selles punktis sätestatud kestusest lühem. Koolitus peab toimuma pädevate ametiasutuste või organite järelevalve all. See peab sisaldama eriarstiks koolititava isiklikku osalemist kõnealuste teenustega kaasnevates tegevustes ja kohustustes.

3. Koolitus toimub täisajaga spetsiaalses pädevate ametiasutuste poolt tunnustatud asutuses. Sellega kaasneb osalemine kõigis koolitust korraldava osakonna arstlikes toimingutes, kaasa arvatud valvetes, nii et eriarstiks koolitav pühendub kogu oma kutsealase tegevusega terve tööädala ja aasta jooksul praktilisele ja teoreetilisele koolitusele vastavalt pädevate ametiasutuste kehtestatud korrale. Seepärast käib sellise ametikohaga kaasas asjakohane tasustamine.

▼M9

3a. Liikmesriigid võivad siseriiklikes õigusaktides sätestada osalise vabastuse V lisa punktis 5.1.3 loetletud eriarstikursuste teatavate osade läbimisest, käsitledes iga üksikjuhtumit eraldi, kui koolituse kõnealune osa on juba läbitud muu erialase õppekava raames, mis on loetletud V lisa punktis 5.1.3, ning tingimusel, et kutsetöötaja on kutsevalifikatsiooni mõnes liikmesriigis juba varem omandanud. Liikmesriigid tagavad, et antud vabastus ei ületa poolt kõnealuse eriarstiõppe minimaalsest kestusest.

Iga liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike asjaomastest siseriiklikest õigusaktidest seoses kõikide selliste osaliste vabastustega.

▼B

4. Liikmesriigid muudavad eriarsti õppe läbimise tõendamise sõltuvalt V lisa punktis 5.1.1 nimetatud üldarsti õppe läbimise tõendatusest.

▼M9

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses V lisa punktis 5.1.3 osutatud koolituse minimaalse kestuse kohandamisega teaduse ja tehnika arenguga.

▼B*Artikkel 26***Eriarsti õppe liigid**

Artiklis 21 nimetatud eriarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument on dokument, mille V lisa punktis 5.1.2 nimetatud pädev asutus või organ kinnitab kõnealuse õppe osas erinevates liikmesriikides kasutusel olevatele ja V lisa punktis 5.1.3 nimetatud kutsenimetustele.

▼M9

Et võtta käesoleva direktiivi ajakohastamisel nõuetekohaselt arvesse siseriiklikes õigusaktides tehtud muudatusi, on komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses selliste uute arstierialade lisamisega V lisa punkti 5.1.3, mis on levinud vähemalt kahes viiendikus liikmesriikides.

▼B*Artikkel 27***Eriarstidele eriomased omandatud õigused**

1. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et eriarstid, kelle osalise ajaga eriarsti õppe tingimusi reguleeriti alates 20. juunist 1975 kehtinud õigus- või haldusnormidega ja kelle eriarsti koolitus algas hiljemalt 31. detsembril 1983, peavad koos kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga esitama tunnistuse, mis näitab, et selle omanik on vastaval tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

2. Kõik liikmesriigid tunnustavad eriarsti kvalifikatsiooni, mille Hispaania on andnud arstidele, kes on lõpetanud eriarsti koolituse enne 1. jaanuari 1995, isegi kui see koolitus ei vasta artiklis 25 sätestatud koolituse miinimumnõuetele niivõrd, kui selle kvalifikatsiooniga kaasneb Hispaania pädeva ametiasutuse väljastatud tunnistus, mis näitab, et asjaomane isik on sooritanud erialaeksami, mida korraldatakse kuningliku dekreediga 1497/99 kehtestatud tunnustamisega seotud erakorraliste meetmete kontekstis eesmärgiga kinnitada, et asjaomase isiku teadmised ja oskused on tasemel, mis on võrreldavad V lisa punktides 5.1.2 ja 5.1.3 Hispaania jaoks määratud eriarsti kvalifikatsiooni omavate arstide tasemega.

▼M9

2a. Liikmesriigid tunnustavad eriarsti kvalifikatsioone, mis on antud Itaalias ja loetletud V lisa punktides 5.1.2 ning 5.1.3, nende arstide puhul, kes alustasid oma erialal õpinguid pärast 31. detsembrit 1983 ja enne 1. jaanuarit 1991, ehkki asjaomane õpe ei vasta kõikidele artiklis 25 sätestatud koolitusnõuetele, juhul kui kvalifikatsioonile on lisatud Itaalia pädevate asutuste poolt välja antud tunnistus selle kohta, et asjaomane arst on Itaalias tegelikult ja seaduslikult tegutsenud samal arstierialal vähemalt seitse järjestikust aastat tunnistuse väljaandmisele eelnenud kümne aasta jooksul.

▼B

3. Iga liikmesriik, kes on tühistanud V lisa punktides 5.1.2 ja 5.1.3 sätestatud eriarsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide väljaandmist käsitlevad õigus- või haldusnormid ja kes on kehtestanud tema enda kodanikke soodustavate omandatud õigustega seotud meetmed, annab teiste liikmesriikide kodanikele õiguse saada kasu nendest meetmetest niivõrd, kui need kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid anti välja enne seda kuupäeva, millal vastuvõttev liikmesriik lõpetas kõnealuse eriala osas sellise dokumendi väljastamise.

Nende aktide tühistamise kuupäevad on loetletud V lisa punktis 5.1.3.

*Artikkel 28***Perearsti erialakoolitus****▼M9**

1. Vastuvõtt perearsti erialakoolitusele sõltub sellise artikli 24 lõikes 2 osutatud üldarsti-õppekava läbimisest ja kinnitamisest, mille käigus koolitav on omandanud asjakohased üldarstiteadmised.

▼B

2. Perearsti erialakoolitus, mille läbimisel saadakse enne 1. jaanuari 2006 välja antud kvalifikatsiooni tõendav dokument, peab täisajaga kestma vähemalt kaks aastat. Pärast nimetatud kuupäeva välja antud kvalifikatsiooni tõendava dokumendi korral peab koolitus kestma täisajaga vähemalt kolm aastat.

Kui artiklis 24 nimetatud õppekava sisaldab praktilist koolitust, mida korraldab asjakohast meditsiinitehnikat ja -teenuseid omav selleks volitatud haigla või perearstikeskus, mille arstid osutavad üldarstiabi, võib selle praktilise koolituse kestuse maksimaalselt ühe aasta ulatuses lugeda esimeses lõigus 1. jaanuaril 2006 või pärast seda väljaantud koolitustunnistustele sätestatud kestuse hulka.

Teises lõigus nimetatud võimalust saavad kasutada ainult liikmesriigid, kus peremeditsiini alal kestis kaks aastat alates 1. jaanuarist 2001.

3. Perearsti erialakoolitust korraldatakse täisaja põhimõttel pädevate ametiasutuste või organite järelevalve all. See peab olema pigem praktiline kui teoreetiline.

Praktiline koolitus peab esiteks kestma vähemalt kuus kuud asjakohast meditsiinitehnikat ja -teenuseid omavas selleks volitatud haiglas ja teiseks vähemalt kuus kuud osana selleks volitatud perearstipraksisest või volitatud keskusest, mille arstid tegelevad üldarstiabi osutamisega.

Praktiline koolitus toimub koostöös teiste üldarstiabiga seotud raviasutuste või -struktuuridega. Ilma et see piiraks teises lõigus kehtestatud miinimumperioodi nõude täitmist, ei tohi praktiline koolitus teistes üldarstiabiga seotud volitatud asutuses või ravistruktuurides siiski ületada kuut kuud.

▼B

Koolitusel tuleb koolitatavalt nõudma isiklikku osalemist nende isikute kutsetegevuses ja kohustustes, kelle juures ta töötab.

4. Liikmesriigid muudavad perearsti kvalifikatsiooni tõendava dokumendi väljaandmise sõltuvaks V lisa punktis 5.1.1 nimetatud üldarsti õppe läbimise tõendatusest.

5. Liikmesriigid võivad V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente välja anda arstidele, kes ei ole läbinud käesoleva artikliga sätestatud koolitust, kuid kes on läbinud liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga kinnitatud erineva, täiendava koolituse. Siiski ei tohi nad kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti välja anda, kui see ei tõenda, et teadmiste tase vastab oma kvaliteedilt käesoleva artikliga sätestatud koolitusest saadud teadmistele.

Liikmesriigid otsustavad muuhulgas selle, mis ulatuses taotleja juba läbitud täienduskoolitused ja töökogemus asendavad käesoleva artikliga sätestatud koolitust.

Liikmesriigid tohivad välja anda V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente üksnes juhul, kui taotlejal on vähemalt kuuekuune peremeditsiinialane töökogemus lõikes 3 määratletud perearstipraksises või keskuses, kus arstid tegelevad üldarstiabi osutamisega.

*Artikkel 29***Perearsti kutsealal tegutsemine**

Iga liikmesriik võib omandatud õigusi reguleerivaid sätteid arvestades muuta perearsti kutsealal tegutsemise siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames sõltuvaks V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust.

Liikmesriigid võivad nimetatud tingimusest vabastada isikud, kes käesoleval hetkel osalevad peremeditsiini alasel erikoolitusel.

*Artikkel 30***Perearstide omandatud eriõigused**

1. Iga liikmesriik määratleb omandatud õigused. Igal juhul loetakse omandatud õiguseks kõikide arstide õigust, kellel on selles punktis nimetatud kuupäevast see õigus arstikutsele kohaldatavate ja perearstina tegutsema hakkamist võimaldavate sätete tõttu ning kes on sellest kuupäevast liikmesriigi territooriumil asutatud, olles kasu saanud artikli 21 või artikli 23 sätetest, tegutseda üldarstina siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames ilma V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendita.

▼B

Arstidele, kes on vastavalt esimesele lõigule omandanud nimetatud õigused, peavad liikmesriigi pädevad asutused vastaval nõudmisel ja ilma V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendita välja andma tunnistuse, mis kinnitab omaniku õigust tegutseda perearstina liikmesriigi siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames.

2. Kõik liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide poolt liikmesriikide kodanikele välja antud lõike 1 teises lõigus nimetatud tunnistusi ja tunnustavad need samaväärseks oma territooriumil väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis lubavad tema siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames tegutseda perearstina.

3 . o s a

Üldõed*Artikkel 31***Üldõdede koolitus****▼M9**

1. Üldõdede koolitusele vastuvõtmine sõltub kas:

- a) 12-aastase üldhariduse omandamisest, mida tõendab diplom, tunnistus või muu liikmesriigi pädevate asutuste või organite välja antud dokument või võrdväärsel tasemel eksami edukat sooritamist tõendav tunnistus, mis võimaldab astuda ülikooli või sellega võrdväärselt tunnistatud kõrgharidusasutusse, või
- b) vähemalt 10-aastase üldhariduse omandamisest, mida tõendab diplom, tunnistus või muu liikmesriigi pädevate asutuste või organite välja antud dokument või võrdväärsel tasemel eksami edukat sooritamist tõendav tunnistus, mis võimaldab astuda kutsekooli või asuda õppima õendust kutseõppena.

▼B

2. Üldõdede koolitus peab toimuma täisajaga ja see peab hõlmama vähemalt V lisa punktis 5.2.1 kirjeldatud programmi.

▼M9

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses muudatustega V lisa punktis 5.2.1 sätestatud loetelus, eesmärgiga kohendada seda teaduse ja tehnika arenguga.

Teises lõigus osutatud muudatused ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamisele. Selliseid muudatusi tehes austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikes 1.

▼B

3. ►**M9** Üldõdede koolitus hõlmab kokku vähemalt kolmeaastast õpet, mida võib lisaks väljendada samaväärsete ECTS-ainepunktidega ja mis sisaldab vähemalt 4 600 tundi teoreetilist ja kliinilist koolitust, kusjuures teoreetilise koolituse kestus moodustab vähemalt ühe kolmandiku ja kliinilise koolituse kestus vähemalt poole koolituse miinimumajast. Liikmesriigid võivad anda osalise vabastuse kutsetöötajatele, kes on läbinud osa koolitusest vähemalt võrdväärsetel tasemel kursustel. ◀

Liikmesriigid tagavad, et õdede koolitust korraldavad institutsioonid on kogu õppeprogrammi vältel vastutavad teoreetilise ja kliinilise koolituse koordineerimise eest.

▼M9

4. Teoreetiline haridus on õdede koolituse see osa, kus õendusõpilased omandavad lõigetes 6 ja 7 nõutud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja pädevusi. Koolitust viivad läbi õenduseriala õppejõud ning teised pädevad isikud ülikoolides, samaväärseks tunnistatud tasemel kõrgkoolides ja kutsekoolides või õenduse kutseõppekavade kaudu.

5. Kliiniline koolitus on õdede koolituse see osa, kus õendusõpilased õpivad osana meeskonnast ja otseses kontaktis tervete või haigete üksikisikute ja/või kogukondadega korraldama, andma ja hindama nõutavat igakülgselt õendusabi, tuginedes omandatud teadmistele, oskustele ja pädevustele. Õendusõpilased peavad õppima mitte üksnes töötama meeskonnas, vaid ka juhtima meeskonda ja korraldama üleüldist õendusabi, kaasa arvatud üksikisikute ja väikeste rühmade terviseõpetust, kas raviuasutuses või kogukonnas.

▼B

See koolitus toimub haiglates, teistes raviuasutustes ja kogukondades ning seda viivad läbi õenduseriala õppejõud, kellega teevad koostööd ja keda aitavad teised kvalifitseeritud õed. Õppeprotsessis võib osaleda ka muu kvalifitseeritud personal.

Õeõpilased osalevad kõnealuse osakonna tegevustes niivõrd, kui need tegevused on nende koolituseks asjakohased ja võimaldavad neil õppida täitma õendusabiga kaasnevaid kohustusi.

▼M9

6. Üldõe koolitus annab kindluse, et kõnealune kutsetöötaja on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

a) igakülgsed teadmised üldõenduse aluseks olevate teadusalade kohta, sealhulgas piisav arusaam terve ja haige inimese ehitusest, füsioloogilistest funktsioonidest ja käitumisest, samuti inimese tervises seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelisest seosest;

▼ **M9**

- b) kutseala olemuse ja eetika, samuti tervishoiu ja õenduse üldpõhimõtete tundmine;
- c) piisav kliiniline töökogemus; selline vastavalt tema koolitusväärusele valitud kogemus peaks olema omandatud kvalifitseeritud õenduseala töötajate järelevalve all ja kohtades, kus kvalifitseeritud personal ja varustuse hulk on patsientidele õendusabi osutamiseks piisav;
- d) võime osaleda tervishoiupersonali praktilistel koolitustel ja sellise personaliga töötamise kogemus;
- e) tervisesektori muude kutsealade esindajatega koos töötamise kogemus.

7. Üldõe kvalifikatsioon tõendab, et kõnealune kutsetöötaja on võimeline rakendama vähemalt järgmisi pädevusi sõltumata sellest, kas koolitus toimus ülikoolis, samaväärseks tunnistatud tasemel kõrgkoolis, kutsekoolis või õenduse kutseõppekavade raames:

- a) pädevus iseseisvalt diagnoosida nõutavat õendusabi, kasutades nüüdisaegseid teoreetilisi ja kliinilisi teadmisi, ning kavandada, korraldada ja rakendada õendusabi patsientide ravimisel, tuginedes teadmistele ja oskustele, mis on omandatud vastavalt lõike 6 punktidele a, b ja c, et täiustada kutsealast tegevust;
- b) pädevus teha tulemuslikult koostööd tervisesektori muude osalistega, sealhulgas osalemine tervishoiupersonali praktilistel koolitustel, tuginedes teadmistele ja oskustele, mis on omandatud vastavalt lõike 6 punktidele d ja e;
- c) pädevus suunata lõike 6 punktide a ja b kohaselt omandatud teadmistele ja oskustele tuginedes üksikisikuid, perekondi ja rühmi omaks võtma tervislikke eluviise ja enda eest hoolitsemist;
- d) pädevus iseseisvalt alustada koheste elupäästvate meetmetega ning võtta meetmeid kriisi- ja hädaolukordades;
- e) pädevus iseseisvalt nõustada, juhendada ja toetada hooldust vajavaid isikuid ja nende lähikondseid;
- f) pädevus iseseisvalt tagada kvaliteetne õendusabi ja hinnata õendusabi kvaliteeti;
- g) pädevus igakülgselt suhelda kutsetöös ja teha koostööd tervisesektori muude kutsealade esindajatega;
- h) pädevus analüüsida abi kvaliteeti, et parendada oma kutsetegevust üldõena.

▼B*Artikkel 32***Üldõe kutsetegevus**

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab üldõe kutsetegevus V lisa punktis 5.2.2 nimetatud tegevusi, millega tegeletakse kutsealaselt.

*Artikkel 33***Üldõdede omandatud eriõigused**

1. Kui üldõdedele kohaldatakse omandatud õiguste üldist korda, peavad artiklis 23 nimetatud tegevused hõlmama täieliku vastutuse võtmist patsientidele osutatava õendusabi kavandamise, korraldamise ja läbiviimise eest.

▼M9

3. Liikmesriigid tunnustavad õe kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente:

a) mis on Poolas välja antud õdedele, kes on läbinud artiklis 31 sätestatud koolituse miinimumnõuetele mittevastava koolituse enne 1. maid 2004, ning

b) mida tõendab bakalaureusediplom, mis on saadud spetsiaalse kvalifikatsioonitõstmisprogrammi raames, mis on sätestatud:

i) 20. aprilli 2004. aasta õe ja ämmaemanda kutseala käsitleva seaduse ja mõningate teiste seaduste muutmise seaduse artiklis 11 (2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 92, art 885, ja 2007. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 176, art 1237) ja 11. mai 2004. aasta tervishoiuministri määruses nende õdede ja ämmaemandate koolituse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on keskkooli lõputunnistus (lõpueksam – *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiinilütseumi ja meditsiinikutsekooli (2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 110, art 1170, ja 2010. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 65, art 420), või

ii) 15. juuli 2011. aasta õe ja ämmaemanda kutseala käsitleva seaduse artikli 52.3 punktis 2 (2011. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 174, art 1039) ja 14. juuni 2012. aasta tervishoiuministri määruses nende õdede ja ämmaemandate kõrghariduse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on keskkooli lõputunnistus (lõpueksam – *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiinikeskkooli või meditsiinikõrgkooli (2012. aasta Poola Vabariigi Teataja, art 770),

▼ **M9**

eesmärgiga tõendada, et asjaomase õe teadmised ja pädevus on samaväärsed V lisa punktis 5.2.2 Poola puhul loetletud kvalifikatsioonide omavate õdedega.

▼ **M1***Artikkel 33a*▼ **M9**

Rumeenia üldõdede kvalifikatsiooni suhtes kohaldatakse ainult järgmisi omandatud õigusi käsitlevaid sätteid.

Liikmesriikide kodanike puhul, kes on õppinud üldõeks Rumeenias ja kelle koolitus ei vasta artiklis 31 sätestatud koolituse miinimumnõuetele, tunnustavad liikmesriigid piisavaks järgmised kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, kui nende dokumentidega on kaasas tunnistus selle kohta, et asjaomased liikmesriikide kodanikud on üldõena Rumeenias tegelikult ja seaduslikult tegutsenud, sealhulgas kandnud täit vastutust patsientide õendusabi kavandamise, korraldamise ja teostamise eest, vähemalt kolm järjestikust aastat tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul:

- a) *Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist*, keskkhariduse järgselt, saadud õppeasutusest *școală postliceală*, tunnistus õppe kohta, mis algas enne 1. jaanuari 2007;
- b) *Diplomă de absolvire de asistent medical generalist*, lühiajaliste õpingutega kõrgharidusasutuses, tunnistus õppe kohta, mis algas enne 1. oktoobrit 2003;
- c) *Diplomă de licență de asistent medical generalist*, pikaajaliste õpingutega kõrgharidusasutuses, tunnistus õppe kohta, mis algas enne 1. oktoobrit 2003.

▼ **B**

4. osa

Hambaarstid*Artikkel 34***Hambaarsti põhiõpe**

1. Hambaarsti põhiõppesse lubamine eeldab diplomi või tunnistuse olemasolu, mis võimaldab alustada liikmesriigis kõnealuseid õpinguid ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses.

▼ **M9**

2. Hambaarsti põhiõpe hõlmab kokku vähemalt viit aastat, mida võib lisaks väljendada samaväärsete ECTS-ainepunktiga ja mis hõlmab vähemalt 5 000 tundi täisajaga teoreetilist ja praktilist õppetööd ja sisaldab vähemalt V lisa punktis 5.3.1 kirjeldatud õppekava ja mis toimub ülikoolis, sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all.

▼M9

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses muudatuste tegemisega V lisa punktis 5.3.1 sätestatud loetelus, eesmärgiga kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga.

Teises lõigus osutatud muudatused ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamisele. Selliseid muudatusi tehes austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikes 1.

▼B

3. Hambaarsti põhiõpe annab kindluse, et kõnealune isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised hambaarst töö aluseks olevate teadusalade kohta ja teaduslike meetodite, sealhulgas bioloogiliste funktsioonide hindamispõhimõtete, teaduslikult tõestatud faktide hindamise ja andmete analüüsi hea mõistmine;
- b) terve ja haige inimese ehituse, füsioloogia ja käitumise, samuti inimese tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelise seose piisav mõistmine, niivõrd kui need faktorid mõjutavad hambaarst töö;
- c) nii tervete kui haigete hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede struktuuri ja funktsiooni, samuti nende ja patsiendi tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse heaolu vahelise seose piisav tundmine;
- d) hambaarstile hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliatest, kahjustustest ja haigustest, samuti ennetavast, diagnostilisest ja terapeutilisest hambaarst tööst täielikku pilti andvate kliiniliste distsipliinide ja meetodite piisav tundmine;
- e) nõuetekohane kliinilise töö kogemus asjakohase järelevalve all.

See koolitus peab talle andma hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliate ja haiguste ennetamise, diagnoosimise ning ravi-
mise läbiviimiseks vajalikud oskused.

▼B*Artikkel 35***Hambaarsti eriõpe****▼M9**

1. Vastuvõtt erihambaarstiõppesse eeldab artiklis 34 osutatud hambaarsti põhiõppe läbimist ja sellekohast kinnitust või artiklites 23 ja 37 osutatud dokumentide omamist.

▼B

2. Hambaarsti eriõpe hõlmab teoreetilist ja praktilist väljaõpet kas ülikoolikeskuses, ravivõtete õpetus- ja uurimiskeskuses või vajaduse korral pädevate ametiasutuste või organite poolt selleks nõusoleku saanud raviuasutuses.

▼M9

Täisajaga erihambaarstiõpe peab kestma vähemalt kolm aastat ja toimuma pädevate asutuste või organite järelevalve all. Sellega peab kaasnema erihambaarstiks koolitatava hambaarsti isiklik osalemine asjaomase asutuse tegevuses ja kohustustes.

▼B

3. Liikmesriigid muudavad hambaarsti eriõpet tõendava dokumendi väljaandmise sõltuvaks V lisa punktis 5.3.2 nimetatud hambaarsti põhiõpet tõendava dokumendi omamisest.

▼M9

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses lõikes 2 osutatud koolituse minimaalse kestuse kohandamisega teaduse ja tehnika arenguga.

5. Et võtta käesoleva direktiivi ajakohastamisel nõuetekohaselt arvesse siseriiklikes õigusaktides tehtud muudatusi, on komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses selliste uute hambaarsti erialade lisamisega V lisa punkti 5.3.3, mis on levinud vähemalt kahes viiendikus liikmesriikides.

▼B*Artikkel 36***Hambaarsti kutsetegevus**

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitletakse hambaarsti kutsetegevusena lõikes 3 määratletud tegevusi, millega tegeletakse V lisa punktis 5.3.2 loetletud kutsekvalifikatsiooni raames.

2. Hambaarsti kutse tugineb artiklis 34 nimetatud hambaarsti koolitusel ja see on muudest meditsiinilistest üld- ja erikutsetest eristuv eriomane kutseala. Hambaarstina tegutsemiseks on vaja V lisa punktis 5.3.2 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti. Sellise kvalifikatsiooni tõendava dokumendi omanikku käsitletakse samaväärselt isikutega, kellele kohaldatakse artiklite 23 ja 37 sätteid.

▼B

3. Liikmesriigid tagavad, et hambaarstid oleksid üldiselt võimelised hakkama tegutsema ja tegutsema hambaid, suud, lõualuid ja kaasnevaid kudesid mõjutavate anomaaliatega ja haigustega ennetamise, diagnoosimise ja raviga, arvestades piisaval määral V lisa punktis 5.3.2 sätestatud võrdlusküpäevadel kehtivaid kutse-eetikat käsitlevaid normatiivakte ja korda.

*Artikkel 37***Hambaarstide omandatud eriõigused**

1. V lisa punktis 5.3.2 loetletud kvalifikatsioonide raames hambaarsti kutsealadega tegelemise tähenduses tunnustab liikmesriik arsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on ►**M1** antud Itaalias, Hispaanias, Austrias, Tšehhi Vabariigis, Slovakkias ja Rumeenias ◀ isikutele, kes alustasid arstiõpinguid selles artiklis asjaomase liikmesriigi jaoks määratud võrdlusküpäeval või enne seda, millega on kaasas selle liikmesriigi pädeva asutuse poolt välja antud tunnistus.

Tunnistus peab näitama järgmiste tingimuste täitmist:

- a) kõnealused isikud on selles liikmesriigis artiklis 36 nimetatud tegevusalal tegelikult, seaduslikult ja peamiselt tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,
- b) nendel isikutel on luba tegeleda nimetatud tegevustega V lisa punktis 5.3.2 selle liikmesriigi jaoks loetletud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikega samadel tingimustel.

Isikud, kes on edukalt läbinud vähemalt kolmeaastase õppe, mida asjaomase liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad võrdväärseks artiklis 34 nimetatud koolitusega, vabastatakse teise lõigu punktis a sätestatud kolmeaasta pikkusest praktilise töökogemuse nõudest.

Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia osas tunnustatakse endises Tšehhoslovakkias saadud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid samaväärseks Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega samadel tingimustel, mis on sätestatud eelmises lõigus.

2. Liikmesriigid tunnustavad arsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on Itaalias välja antud isikutele, kes alustasid ülikoolis arstiõpet pärast 28. jaanuari 1980 ja hiljemalt 31. detsembril 1984 ning millega on kaasas Itaalia pädeva asutuse välja antud tunnistus.

Tunnistus näitab järgneva kolme tingimuse täitmist:

- a) kõnealused isikud on läbinud Itaalia pädevate ametiasutuste korraldatud asjakohase sobivustesti, mille eesmärk on kindlaks teha, kas neil on V lisa punktis 5.3.2 Itaalia osas loetletud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavate isikutega samaväärsed teadmised ja oskused,
- b) nad on Itaalias artiklis 36 nimetatud tegevusalal tegelikult, seaduslikult ja peamiselt tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,

▼B

- c) neil on luba tegutseda või nad tegutsevad tegelikult, seaduslikult ja peamiselt artiklis 36 nimetatud tegevusalal V lisa punktis 5.3.2 Itaalia jaoks loetletud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikega samadel tingimustel.

Isikud, kes on edukalt läbinud vähemalt kolmeaastase õppe, mida pädevad asutused tunnustavad võrdväärseks artiklis 34 nimetatud koolitusega, vabastatakse teise lõigu punktis a nimetatud sobivustestist.

Isikuid, kes alustasid ülikoolis arstiõpet pärast 31. detsembrist 1984, tuleb kohelda eelpool nimetatutega võrdväärselt juhul, kui see eelnimetatud kolmeaastane õpe algas enne 31. detsembrist 1994.

▼M9

3. Hambaarsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide puhul tunnustavad liikmesriigid neid dokumente vastavalt artiklile 21 juhul, kui taotleja alustas oma õpinguid 18. jaanuaril 2016 või hiljem.

4. Liikmesriigid tunnustavad arsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on Hispaanias välja antud kutsetöötajatele, kes alustasid ülikoolis arstiõpet pärast 1. jaanuarit 1986 ja enne 31. detsembrist 1997, ning millega on kaasas Hispaania pädeva asutuse välja antud tunnistus.

Tunnistus kinnitab järgmiste tingimuste täitmist:

- a) asjaomane kutsetöötaja on edukalt lõpetanud vähemalt kolmeaastased õpingud, mis on Hispaania pädeva asutuse poolt tunnustatud võrdväärseks artiklis 34 osutatud koolitusega;
- b) asjaomane kutsetöötaja on Hispaanias artiklis 36 nimetatud tegevusalal tegelikult, seaduslikult ja peamiselt tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul;
- c) asjaomasel kutsetöötajal on luba tegutseda või ta tegutseb tegelikult, seaduslikult ja peamiselt artiklis 36 nimetatud tegevusalal V lisa punktis 5.3.2 Hispaania jaoks loetletud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikega samadel tingimustel.

▼B

5. osa

Veterinaararstid*Artikkel 38***Veterinaararstide koolitus****▼M9**

1. Veterinaararstide koolitus hõlmab kokku vähemalt viieaastast täisajaga teoreetilist ja praktilist õppetööd, mida võib lisaks väljendada ka samaväärsete ECTS-ainepunktidega, mis toimub kas ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnustatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all, ja see koolitus peab sisaldama vähemalt V lisa punktis 5.4.1 osutatud õppekava.

▼M9

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses muudatuste tegemisega V lisa punktis 5.4.1 sätestatud loetelus, eesmärgiga kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga.

Teises lõigus osutatud muudatused ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamiseks. Selliseid muudatusi tehes austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikes 1.

▼B

2. Veterinaararstide koolitusele pääs sõltub diplomi või tunnistuse olemasolust, mis võimaldab selle omanikul alustada kõnealuseid õpinguid ülikoolis või asjakohaste õpingute seisukohalt nendega võrdväärsel tasemel olevas ja liikmesriigi poolt tunnustatud kõrgharidust pakkuvas asutuses.

▼M9

3. Veterinaararstide koolitus annab kindluse, et kõnealune kutsetöötaja on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised veterinaararstitöö aluseks olevate teadusalade kohta ja sellega seonduvate liidu õigusaktide kohta;
- b) piisavad teadmised loomade ehituse, funktsioonide, käitumise ja füsioloogiliste vajaduste kohta, samuti oskused ja pädevused nende kasvatamiseks, toitmiseks, heaoluks, paljunemiseks ja hügieeniks üldiselt;
- c) kliinilised, epidemioloogilised ja analüütilised oskused ja pädevused, mida on vaja loomade haiguste ärahoidmiseks, diagnoosimiseks ja raviks, sealhulgas anesteesiaks, aseptiliseks kirurgiaks ja valutuks surmaks, nii üksikute loomade kui ka loomakoosluste puhul, kaasa arvatud eriteadmised inimestele edasi kanduvate haiguste kohta;
- d) piisavad teadmised, oskused ja pädevused ennetava meditsiini osas, kaasa arvatud päringute ja tõendamise seotud pädevused;
- e) piisavad teadmised sööda ja inimtarbeks mõeldud loomsete toitude tootmise, töötlemise ja ringlusse laskmisega seotud hügieeni ja tehnoloogiate kohta, kaasa arvatud oskused ja pädevused, mida on vaja selle valdkonna hea tava mõistmiseks ja selgitamiseks;
- f) teadmised, oskused ja pädevused, mida on vaja, et vastutustundlikult ja mõistlikult kasutada veterinaarravimeid, et loomi ravida ja tagada toiduahela ohutus ning keskkonnakaitse.

▼B*Artikkel 39***Veterinaararstidele eriomased omandatud õigused**

Ilma et see piiraks artikli 23 lõike 4 kohaldamist tunnustavad liikmesriigid liikmesriikide kodanikel olevaid veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on välja antud Eestis enne 1. maid 2004 või mille omanikud on alustanud seal oma õpingud enne nimetatud kuupäeva, kui sellega on kaasas tunnistus, mis näitab, et kõnealune isik on Eestis nimetatud alal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

6. osa

Ämmaemanda d*Artikkel 40***Ämmaemandaõpe**

1. Ämmaemandaõpe hõlmab vähemalt:
 - a) täisajaga ämmaemanda erikoolitust, mis sisaldab vähemalt kolmeaastast teoreetilist ja praktilist õppetööd (I liin) ja vähemalt V lisa punktis 5.5.1 kirjeldatud programmi, või
 - b) 18 kuu pikkust täisajaga ämmaemanda erikoolitust (II liin), mis sisaldab vähemalt V lisa punktis 5.5.1 kirjeldatud õppeprogrammi ja mida ei käsitletud võrdväärsetes üldõdede koolituses.

Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandaõpet pakuvad asutused oleksid kogu õppetöö vältel vastutavad teooria ja praktika koordineerimise eest.

▼M9

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses muudatuste tegemisega V lisa punktis 5.5.1 sätestatud loetelus, eesmärgiga kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga.

Kolmandas lõigus osutatud muudatused ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamisele. Selliseid muudatusi tehes austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikes 1.

2. Vastuvõtt ämmaemandaõppesse sõltub ühest järgnevalt nimetatud tingimustest:
 - a) I liini puhul vähemalt 12aastane üldharidus või ämmaemanda kooli sisseastumiseksamitega võrdväärset tasemel eksamite edukat sooritamist tõendav tunnistus;

▼M9

b) II liini puhul V lisa punktis 5.2.2 osutatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolu.

3. Ämmaemandaõpe annab kindluse, et kõnealune kutsetöötaja on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) üksikasjalikud teadmised ämmaemandatöö aluseks olevate teadusala, eriti ämmaemanduse, sünnitusabi ja günekoloogia kohta;
- b) piisavad teadmised kutseala eetika ja kutsealal tegutsemist reguleerivate õigusaktide kohta;
- c) piisavad üldmeditsiinilised teadmised (bioloogilised funktsioonid, anatoomia ja füsioloogia) ning teadmised farmakoloogia kohta sünnitusabi ja vastsündinutega seoses, samuti inimese tervise seisundi ja tema füüsilise ning sotsiaalse keskkonna ning käitumise vahelise seose tundmine;
- d) piisav kliinilise töö kogemus, mis on saadud heakskiidetud asutuses, kus ämmaemand on saanud iseseisvalt ja omal vastutusel, piisavas ulatuses, välja arvatud patoloogilised olukorrad, korraldada sünnieelset hooldust, võtta heakskiidetud asutuses vastu sünnitusi ja tegeleda sünnituse tagajärgedega, jälgida sünnitustegevust ja sünni, juhendada sünnijärgset hooldust ja vastsündinu elustamist enne arsti saabumist;
- e) tervishoiupersonali koolituse piisav mõistmine ja nendega koos töötamise kogemus.

▼B*Artikkel 41*

Ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide tunnustamise kord

▼M9

1. V lisa punktis 5.5.2 osutatud ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument kuulub automaatsele tunnustamisele artikli 21 alusel niivõrd, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) vähemalt kolmeaastane täisajaga ämmaemandaõpe, mida võib täiendavalt väljendada samaväärsete ECTS-i ainepunktidega, mis sisaldab vähemalt 4 600 tundi teoreetilist ja praktilist õppetööd, millest vähemalt kolmandiku moodustab kliinikus läbitud praktika;
- b) vähemalt kaheaastane täisajaga ämmaemandaõpe, mida võib täiendavalt väljendada samaväärsete ECTS-i ainepunktidega, mis sisaldab vähemalt 3 600 tundi koolitust, mis sõltub V lisa punktis 5.2.2 osutatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust;
- c) vähemalt 18 kuu pikkune täisajaga ämmaemandaõpe, mida võib täiendavalt väljendada samaväärsete ECTS-i ainepunktidega ja mis sisaldab vähemalt 3 000 tundi koolitust, mis sõltub V lisa punktis 5.2.2 osutatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust, ja millele järgneb ühe aasta pikkune kutsepraktika, mille kohta on vastavalt lõikele 2 välja antud tunnistus.

▼B

2. Lõikes 1 nimetatud tunnistuse annab välja liikmesriigi pädev asutus. See tõendab, et selle omanik on pärast ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendava dokumendi omandamist tegutsenud rahuldaval tasemel ämmaemandana asjaomast tegevusluba omavas haiglas või raviteenuseid osutavas asutuses nõutava perioodi vältel.

*Artikkel 42***Ämmaemanda kutsetegevus**

1. Käesoleva osa sätteid kohaldatakse ämmaemanda kutsetegevuse suhtes nagu see on liikmesriikides määratletud, ning millega tegeletakse V lisa punktis 5.5.2 kehtestatud kutsenimetuste all, piiramata sellega lõike 2 kohaldamist.

2. Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandad on suutelised tegelema ja hakkama tegelema vähemalt järgmiste tegevustega:

- a) teabe andmine ja nõustamine pereplaneerimise valdkonnas;
- b) raseduste diagnoosimine ja normaalsete raseduste jälgimine; normaalsete raseduste jälgimiseks vajalike uuringute tegemine;
- c) riskifaktoriga raseduste võimalikult varaseks diagnoosimiseks vajalike uuringute määramine ja selles valdkonnas nõustamine;
- d) lapsevanemaks saamise ettevalmistusprogrammide läbiviimine ja lapse sünniks täielik ettevalmistamine, kaasa arvatud nõustamine hügieeni- ja toitmisküsimustes;
- e) sünnitava ema eest hoolitsemine, tema abistamine ja asjakohaste kliiniliste ning tehniliste vahenditega emakasisese loote seisundi jälgimine;
- f) iseeneslike sünnituste ja vajaduse korral episiotoomia ning kiireloomulistel juhtudel tuharseisus sünnituste juhtimine;
- g) ema või lapse anomaaliale viitavate hoiatusmärkide äratundmine, mis põhjustab vajaduse pöörduda arsti poole ja abistada teda vajaduse korral; arsti puudumisel vajalike hädaabinõude rakendamine, eriti platsenta manuaalne eemaldamine, millele võib järgneda emaka manuaalne kontroll;
- h) vastsündinu kontroll ja tema eest hoolitsemine; vajaduse korral initiatiivi haaramine ja vajalike koheste elustamisvõtete teostamine;
- i) ema eest hoolitsemine ja tema seisundi jälgimine sünnitusjärgsel perioodil ning ema nõustamine lapsehoolduse teemadel, et võimaldada emal veenduda vastsündinu optimaalses arengus;
- j) arsti määratud ravi teostamine;
- k) vajalike kirjalike aruannete koostamine.

▼B*Artikkel 43***Ämmaemandate omandatud eriõigused**

1. Liikmesriikide kodanike puhul, kelle ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument on vastavuses artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetega, kuid mida artikli 41 alusel ei tunnustata ilma artikli 41 punktis 2 nimetatud kutsepraktikat tõendava tunnistuseta, tunnustavad liikmesriigid piisavaks nende liikmesriikide poolt enne V lisa punktis 5.5.2 nimetatud võrdluskupäeva väljaantud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, kui nendega on kaasas tunnistus, mis näitab, et need kodanikud on nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kahel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

▼M9

1a. Ämmaemandate kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide puhul tunnustavad liikmesriigid automaatselt neid kvalifikatsioone, mille puhul taotleja alustas koolitust enne 18. jaanuari 2016 ning kõnealuse koolituse vastuvõtutingimuseks oli I liini puhul kümneaastane üldharidus või võrdväärne tase, või II liini puhul lõpetas enne ämmaemandaõppe alustamist üldõdede koolituse, mida kinnitab kvalifikatsiooni tõendav dokument vastavalt V lisa punktile 5.2.2.

▼B

2. Lõikes 1 sätestatud tingimusi kohaldatakse liikmesriikide kodanike suhtes, kellel on ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis kinnitab Saksa Demokraatliku Vabariigi territooriumil koolituse läbimist niivõrd, kui see tõendab enne 3. oktoobrit 1990 alustatud õpingute läbimist, kui see vastab artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetele, kuid seda ei tunnustata kvalifikatsiooni tõendava dokumendina artikli 41 alusel ilma artikli 41 lõikes 2 nimetatud töökogemust tõendava tunnistuseta.

▼M9

4. Liikmesriigid tunnustavad ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente:

a) mis on Poolas välja antud ämmaemandatele, kes on läbinud artiklis 40 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele mittevastava koolituse enne 1. maid 2004, ning

b) mida tõendab bakalaureusediplom, mis on saadud spetsiaalse kvalifikatsioonitõstmisprogrammi raames, mis on sätestatud:

i) 20. aprilli 2004. aasta õe ja ämmaemanda kutseala seaduse ja mõningate teiste seaduste muutmise seaduse artiklis 11 (2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 92, art 885, ja 2007. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 176, art 1237) ja 11. mai 2004. aasta tervishoiuministri määruses nende õdede ja ämmaemandate koolituse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on keskkooli lõputunnistus (lõpueksam – *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiinilütseumi ja meditsiinkutsekooli (2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 110, art 1170, ja 2010. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 65, art 420), või

▼ M9

- ii) 15. juuli 2011. aasta õe ja ämmaemanda kutseala käsitleva seaduse artikli 53.3 punktiga 3 (2011. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 174, art 1039) ja 14. juuni 2012. aasta tervishoiuministri määruses nende õdede ja ämmaemandate kõrghariduse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on keskkooli lõputunnistus (lõpueksam – *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiini keskkooli või meditsiini kõrgkooli (2012. aasta Poola Vabariigi Teataja, art 770),

eesmärgiga tõendada, et asjaomase ämmaemanda teadmised ja pädevus on samaväärsed V lisa punktis 5.5.2 Poola puhul loetletud kvalifikatsioone omavate ämmaemandatega.

▼ M1*Artikkel 43a*

Rumeenia ämmaemandate kvalifikatsiooni suhtes kohaldatakse ainult järgmisi omandatud õigusi käsitlevaid sätteid:

Liikmesriikide kodanike puhul, kelle ämmaemanda (*asistent medical obstetrică-ginecologie*) kvalifikatsiooni tõendav dokument on Rumeenias välja antud enne ühinemise kuupäeva ja ei vasta artiklis 40 ette nähtud koolituse miinimumnõuetele, tunnistavad liikmesriigid ämmaemandana tegutsemiseks piisavaks kõnealust kvalifikatsiooni tõendava dokumendi, kui selle dokumendiga on kaasas tunnistus selle kohta, et asjaomane liikmesriigi kodanik on ämmaemandana Rumeenias tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

▼ A1*Artikkel 43b*

Ämmaemanda kutsekvalifikatsiooni omandatud õigusi ei kohaldata järgmistele kvalifikatsioonide suhtes, mis omandati Horvaatias enne 1. juulit 2013: *viša medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera* (günekoloogia ja sünnitusabi vanemõde), *medicinska sestra ginekološko-opstetričkog smjera* (günekoloogia ja sünnitusabi õde), *viša medicinska sestra primaljskog smjera* (ämmaemanda diplomiga vanemõde), *medicinska sestra primaljskog smjera* (ämmaemanda diplomiga õde), *ginekološko-opstetrička primalja* (günekoloogia ja sünnitusabi ämmaemand) ja *primalja* (ämmaemand).

▼ B

7. o s a

Proviisor*Artikkel 44***Proviisoriõpe**

1. Proviisoriõppesse lubamine sõltub diplomi või tunnistuse olemasolust, mis võimaldab liikmesriigis alustada kõnealust õppetööd ülikoolis või sellega tunnustatult võrdväärsel tasemel kõrgharidust andvas asutuses.

▼M9

2. Proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument kinnitab vähemalt viie aasta pikkuse koolituse läbimist, mida võib lisaks väljendada ka samaväärsete ECTS-ainepunktidega, mis hõlmab vähemalt järgmist:

- a) nelja aasta pikkune täisajaga teoreetiline ja praktiline õppetöö ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all;
- b) teoreetilise ja praktilise õppetöö kestel või järel kuue kuu pikkune praktika üldapteegis või haiglaapteegis kõnealuse haigla farmaatsiaosakonna järelevalve all.

Käesolevas lõikes osutatud koolitustükkidel hõlmab vähemalt V lisa punktis 5.6.1 kirjeldatud õppekava. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte seoses muudatuste tegemisega V lisa punktis 5.6.1 sätestatud loetelus, eesmärgiga kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga, kaasa arvatud farmakoloogia valdkonnas.

Teises lõigus osutatud muudatused ei too kaasa kehtivate oluliste õiguspõhimõtete muutmist liikmesriigis küsimustes, mis puudutavad kutsealade struktuuri koolituse osas ja füüsiliste isikute juurdepääsu osas tegevuse alustamisele. Selliseid muudatusi tehes austatakse liikmesriikide õigust korraldada oma haridussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 165 lõikes 1.

▼B

3. Proviisoriõpe peab andma kindluse, et asjaomane isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised ravimite ja ravimitootmises kasutatavate ainete kohta;
- b) piisavad teadmised farmaatsia tehnoloogia, samuti ravimite füüsikalise, keemilise, bioloogilise ja mikrobioloogilise kontrollimise kohta;
- c) piisavad teadmised metabolismi ja ravimite mõju ning mürgiste ainete toime, samuti ravimite kasutamise kohta;
- d) piisavad teadmised ravimeid puudutavate statistiliste andmete hindamiseks, et olla suuteline oma teadmiste põhjal andma asjakohast teavet;
- e) proviisorina tegutsemiseks vajalike juriidiliste ja teiste nõuete piisav tundmine.

▼B*Artikkel 45***Proviisori kutsetegevus**

1. Käesolev direktiivi tähenduses on proviisori tegevus see, millega tegelema hakkamine ja tegelemine sõltub kas ühes või mitmes liikmesriigis kutsekvalifikatsiooni olemasolust ja millega saavad tegelema hakata V lisa punktis 5.6.2 loetletud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavad isikud.

▼M9

2. Liikmesriigid tagavad, et artikli 44 nõuetele vastavaid ja ülikooli või sellega võrdväärset tasemel proviisori kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavad isikud on suutelised tegelema või hakkama tegelema vähemalt järgmiste tegevustega, kusjuures vajaduse korral on nõutav täiendav töökogemus:

- a) ravimvormide valmistamine;
- b) ravimite tootmine ja testimine;
- c) ravimite testimine ravimite testimislaboratooriumis;
- d) ravimite ladustamine, säilitamine ja jaotamine hulgimüügi staadiumis;
- e) ohutute ja tõhusate, nõutud kvaliteediga ravimite tarnimine, valmistamine, testimine, ladustamine, turustamine ning väljastamine üldapteekides;
- f) ohutute ja tõhusate, nõutud kvaliteediga ravimite valmistamine, kontroll, säilitamine ja väljastamine haiglates;
- g) teabe jagamine ning nõustamine ravimite valdkonnas, kaasa arvatud nende asjakohase kasutamise kohta;
- h) ravimite kõrvaltoimetest pädevatele asutustele aru andmine;
- i) patsiendi individuaalne nõustamine iseravimise korral;
- j) osalemine rahvatervise alastes kohalikes või riiklikes kampaaniates.

▼B

3. Kui liikmesriik muudab proviisorina tegutsema hakkamise või tegutsemise sõltuvaks lisaks V lisa punktis 5.6.2 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavale dokumendile ka täiendava töökogemuse olemasolust, peab see liikmesriik piisava tõendina selles küsimuses tunnustama päritoluliikmesriigi pädevate ametiasutuste välja antud tunnistust, mis kinnitab, et isik on päritoluliikmesriigis kutsealal tegutsenud sarnase ajaperioodi vältel.

4. Lõikes 3 nimetatud tunnustamist ei kohaldata kaheaastase töökogemuse suhtes, mida Luksemburgi Suurhertsogiriik nõuab riikliku farmaatsiakontsessiooni andmiseks.

▼B

5. Kui liikmesriigis on 16. septembri 1985. aasta seisuga korraldatud konkurentsil põhinevat eksamit, mille eesmärk on lõikes 2 nimetatud dokumendi omanike hulgast välja selekteerida need, kellele anda luba saada riikliku geograafilise jaotuse süsteemi alusel loodavate uute apteekide omanikeks, võib see liikmesriik erandina lõike 1 sätetest seda eksamit ka edaspidi korraldada ja nõuda selle eksami sooritamist liikmesriikide kodanikelt, kellel on V lisa punktis 5.6.2 nimetatud proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument või kelle suhtes kohaldatakse artikli 23 sätteid.

8. osa

Arhitekt**▼M9***Artikkel 46***Arhitektide koolitus**

1. Arhitektide koolitus hõlmab
 - a) kokku vähemalt viie aasta pikkust täisajaga õppetööd ülikoolis või sellega võrreldavas õppeasutuses, mis lõpeb ülikoolitasemel eksami eduka sooritamisega, või
 - b) vähemalt nelja aasta pikkust täisajaga õppetööd ülikoolis või sellega võrreldavas õppeasutuses, kus koolitus lõpeb ülikoolitasemel eksami eduka sooritamisega, lisaks on nõutav tunnistus, millega tõendatakse kahe aasta pikkuse õppepraktika läbimist vastavalt lõikele 4.
2. Arhitektuur peab olema lõikes 1 osutatud õppetöö peamine komponent. Õppetöö peab säilitama tasakaalu arhitektuurialase koolituse teoreetiliste ja praktiliste aspektide vahel ning tagama vähemalt järgmist teadmiste, oskuste ja pädevuste omandamist:
 - a) oskus luua nii esteetilistele kui ka tehnilistele nõuetele vastavaid arhitektuuriprojekte;
 - b) piisavad teadmised arhitektuuri ja sellega seotud kunstide, tehnoloogiate ja inimteaduste ajaloo ja teooriate kohta;
 - c) kunsti kui arhitektuuriprojektide kvaliteedi mõjutaja tundmine;
 - d) piisavad teadmised linnaarhitektuurist ja -planeerimisest ning planeerimisprotsessiga seotud oskused;
 - e) arusaam inimeste ja ehitiste ning hoonete ja nende keskkonna vahelistest suhetest ja vajadusest suhestada hooned ja nendevaheline ruum inimeste vajaduste ja mastaapidega;

▼M9

- f) arhitekti kutseala ja arhitekti ühiskondliku rolli mõistmine, eelkõige oskus võtta projektide koostamisel arvesse sotsiaalseid tegureid;
- g) ehitusprojekti kavandi koostamisel vajalike uurimis- ja ettevalmistusmeetodite tundmine;
- h) ehitusprojekteerimisega seotud ehitusliku kavandamise, ehitus- ja inseneritöö probleemide tundmine;
- i) piisavad teadmised füüsilistest probleemidest ja tehnoloogiatest ning hoonete funktsioonist, et hoonete sisetingimused oleksid mugavad ja kaitstud kliimamõjutuste eest, säästva arengu raames;
- j) vajalikud projekteerimisoskused, et kulufaktoritest ja ehitusmäärustest tulenevate piirangute raames oleksid täidetud hoone kasutajate esitatud nõuded;
- k) piisavad teadmised tööstusest, korraldusest, määrustest ja menetlustest, mis on seotud projekteerimiskontseptsioonide rakendamise ja kavandite üldise planeerimise ühitamisega.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud akadeemilisi õpinguid võib lisaks väljendada ka samaväärsete ECTS-ainepunktidega.

4. Lõike 1 punktis b osutatud õppepraktika toimub ainult pärast õpingute esimese kolme aasta läbimist. Vähemalt üks õppepraktika aasta põhineb teadmistel, oskustel ja pädevustel, mis on omandatud lõikes 2 osutatud õpingute käigus. Selleks toimub õppepraktika sellise isiku või asutuse järelevalve all, kes on volitatud päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt. Niisugune juhendatav praktika võib toimuda mis tahes riigis. Õppepraktikat hindab päritoluliikmesriigi pädev asutus.

*Artikkel 47***Erand arhitektide koolitustingimustest**

Erandina artikli 46 sätetest peetakse artikli 21 tingimusi täidetuks ka järgmisel juhul: koolitus on osa sotsiaalsest arenduskavast või osalise ajaga ülikooliõppest ja vastab artikli 46 lõikes 2 sätestatud tingimustele, mida tõendab arhitektuurialane eksam, kusjuures eksami sooritanud kutsetöötaja on arhitektuuri valdkonnas mõne arhitekti või arhitektuuri-büroo järelevalve all töötanud seitse aastat või kauem. Eksam peab olema ülikooli tasemel ning võrdväärne artikli 46 lõike 1 punktis b osutatud lõpueksamiga.

▼ **B***Artikkel 48***Arhitekti kutsetegevus**

1. Käesoleva direktiivi tähenduses on arhitekti kutsetegevus „arhitekti” kutsenimetuse all tavaliselt sooritatav tegevus.

2. Liikmesriikide kodanikke, kellel on luba seda kutsenimetust kasutada vastavalt seadusele, mis annab liikmesriigi pädevale ametiasutusele õiguse anda see kutsenimetuse arhitektuuri valdkonnas oma töö kvaliteediga eriti silma paistvatele liikmesriikide kodanikele, loetakse vastavaks „arhitekti” kutsenimetuse all arhitektina tegutsemise tingimustele. Asjasepuutuva isiku arhitektuuri olemusega tegevusi peab tõendama tema päritoluliikmesriigi antud tunnistus.

*Artikkel 49***Arhitektide omandatud eriõigused**

► **C2** 1. Liikmesriik tunnistab VI lisas loetletud arhitekti kvalifikatsiooni ◀ tõendavaid dokumente, mis on välja antud teistes liikmesriikides ja mis tõendavad hiljemalt eelnimetatud lisas märgitud akadeemilisel võrdlusaastal alanud koolituse läbimist, isegi kui nad ei vasta artiklis 46 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele, ja võrdsustab arhitektina tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks oma territooriumil need dokumendid omaenda väljaantud arhitekti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega.

Sellisel juhul tunnistatakse Saksamaa Liitvabariigi pädevate ametiasutuste välja antud tunnistusi, mis tõendavad, et Saksa Demokraatliku Vabariigi pädevate ametiasutuste poolt 8. mail 1945 või pärast seda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on nimetatud lisas loetletud dokumentidega võrdväärsed.

▼ **M9**

1a. Lõiget 1 kohaldatakse ka V lisas loetletud arhitekti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide suhtes, mille puhul algas koolitus enne 18. jaanuari 2016.

▼ **B**

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tunnustab liikmesriik järgmisi kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente arhitekti kutsealal tegutsemisel ja tegutsema hakkamisel ning võrdsustab need oma territooriumil omaenda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega: liikmesriikide kodanikele nende liikmesriikide poolt välja antud tunnistused, kus kehtivad allpool nimetatud kuupäevast alates jõustatud arhitekti kutsealal tegutsema hakkamist ja tegutsemist reguleerivad eeskirjad:

a) 1. jaanuar 1995 Austria, Soome ja Rootsi jaoks,

b) 1. mai 2004 Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia jaoks,

▼M8

ba) 1. juuli 2013 Horvaatia jaoks,

▼B

c) 5. august 1987 teiste liikmesriikide jaoks.

►C2 Esimeses lõigus nimetatud tunnistus tõendab, ◄ et selle omanikul on hiljemalt vastaval kuupäeval väljaantud luba kasutada arhitekti kutsenimetust ja et ta on nende eeskirjade kontekstis kõnealusel tegevusalal tegelikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

▼M9

3. Liikmesriik võrdsustab järgmised kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid oma territooriumil omaenda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega arhitekti kutsealal tegutsemiseks ja tegutsema hakkamiseks: tunnistus pärast 5. augustit 1985 läbitud koolituse kohta, mida alustati hiljemalt 17. jaanuaril 2014, mida Saksamaa Liitvabariigis pakuvad „Fachhochschule” nimega õppeasutused kolme aasta jooksul ja mis vastab artikli 46 lõikes 2 sätestatud nõuetele ning annab loa hakata selles liikmesriigis „arhitekti” kutsenimetuse all tegutsema artiklis 48 nimetatud aladel, niivõrd kui sellele koolitusele järgnes nelja aasta pikkune töökogemus Saksamaa Liitvabariigis, mida tõendab selle pädeva asutuse väljaantud tunnistus, mille registrisse käesoleva direktiivi sätteid kasutada sooviv arhitekt on kantud.

*III PEATÜKK**Automaatne tunnustamine ühiste koolituspõhimõtete alusel**Artikkel 49a***Ühine koolitusraamistik**

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „ühine koolitusraamistik” konkreetsel kutsealal tegutsema hakkamiseks vajalike miinimumteadmiste, oskuste ja pädevuste üldkogumit. Ühine koolitusraamistik ei asenda riiklikke koolitusprogramme, kui liikmesriik ei otsusta siseriikliku õiguse alusel teisiti. Seoses kõnealusel kutsealal tegutsemise ja tegutsema hakkamisega liikmesriigis, kus see kutseala on reguleeritud, võrdsustab liikmesriik kõnealuse raamistiku alusel omandatud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid oma territooriumil omaenda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, tingimusel et kõnealuse raamistiku puhul on täidetud lõikes 2 sätestatud tingimused.

2. Ühine koolitusraamistik vastab järgmistele tingimustele:

- a) ühine koolitusraamistik võimaldab enamatel kutsetöötajatel liikuda ühest liikmesriigist teise;
- b) asjaomast kutseala, millel ühist koolitusraamistikku kasutatakse, või haridust ja koolitust asjaomase kutseala omandamiseks on reguleeritud juba vähemalt kolmandikus liikmesriikidest;

▼M9

- c) teadmiste, oskuste ja pädevuste üldkogum ühendab sellistes haridus- ja koolitussüsteemides nõutud teadmisi, oskusi ja pädevusi, mida kohaldatakse vähemalt kolmandikus liikmesriikidest; seejuures ei ole oluline, kas need teadmised, oskused ja pädevused omandatakse ülikooli või kõrgharidusasutuse üldõppekava raames või kutsehariduse raames;
 - d) ühine koolitusraamistik tugineb Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemetele, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitusel (Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas) ⁽¹⁾ II lisas;
 - e) asjaomane kutseala ei ole hõlmatud muu ühise koolitusraamistikuga ning seda ei tunnustata automaatselt III jaotise III peatüki alusel;
 - f) ühine koolitusraamistik loodi läbipaistva ja nõuetekohase menetluse käigus, milles osalesid asjaomased sidusrühmad liikmesriikidest, kus kutseala ei ole reguleeritud;
 - g) ühine koolitusraamistik võimaldab mis tahes liikmesriigi kodanikel omandada kutsekvalifikatsiooni kõnealuse raamistiku alusel, ilma et neil oleks kohustus olla eelnevalt mõne kutseorganisatsiooni liige või olla sellises organisatsioonis registreeritud.
3. Kutseala esindusorganisatsioonid liidu tasandil, samuti riiklikud kutseorganisatsioonid või pädevad asutused vähemalt kolmandikust liikmesriikidest võivad esitada komisjonile soovitusi ühiste koolitusraamistike kohta, mis vastavad lõikes 2 sätestatud tingimustele.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte, et luua konkreetse kutseala jaoks ühine koolitusraamistik, tuginedes käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele.
5. Liikmesriik vabastatakse kohustusest võtta oma territooriumil kasutusele lõikes 4 osutatud ühine koolitusraamistik ja kohustusest tunnustada automaatselt kutsekvalifikatsioone, mis on omandatud selle ühise koolitusraamistiku alusel, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
- a) liikmesriigi territooriumil ei ole haridus- või koolitusasutust, mis pakuks sellist koolitust asjaomase kutse osas;
 - b) ühise koolitusraamistiku kasutuselevõtt mõjutaks negatiivselt riigi haridussüsteemi ja kutsealase koolituse korraldust;

⁽¹⁾ ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

▼ **M9**

c) ühise koolitusraamistiku ja riigi territooriumil nõutava koolituse vahel on olulised erinevused, mis ohustavad tõsiselt avalikku korda, avalikku julgeolekut, rahvatervist, teenusesaajatele tagatavat ohutust või keskkonnakaitset.

6. Kuue kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest teavitavad liikmesriigid komisjoni ja teisi liikmesriike:

a) riiklikest kutsevalifikatsioonidest või, kui see on asjakohane, riiklikest kutsenimetustest, mis on kooskõlas ühise koolitusraamistikuga, või

b) lõikes 5 osutatud eranditest, esitades ka põhjenduse, milline nimetatud lõikes sätestatud tingimus oli täidetud. Komisjon võib kolme kuu jooksul taotleda lisaselgitusi, kui ta leiab, et liikmesriik ei ole esitanud põhjendust, kas üks nimetatud tingimustest on täidetud, või ei ole esitatud põhjendus piisav. Liikmesriik vastab sellisele taotlusele kolme kuu jooksul.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakti, et teha nimekiri riiklikest kutsevalifikatsioonidest ja riiklikest kutsenimetustest, mille suhtes kohaldatakse automaatset tunnustamist ühise koolitusraamistiku alusel, mis on võetud vastu kooskõlas lõikega 4.

7. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka kutseala erialade suhtes, kui need erialad on seotud kutsetegevusega, millele juurdepääs ja millel tegutsemine on liikmesriikides reguleeritud, juhul kui antud kutseala juba tunnustatakse automaatselt vastavalt III jaotise III peatükile, kuid asjaomast eriala mitte.

*Artikkel 49b***Ühised koolitustestid**

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „ühine koolitustest” ühtlustatud sobivustesti, mis on kasutusel kõikides osalevates liikmesriikides ja mida võivad sooritada teatud kutsevalifikatsiooni omanikud. Sellise testi sooritamise liikmesriigis võimaldab konkreetse kutsevalifikatsiooni omanikul tegutseda asjaomasel kutsealal igas asjaomases vastuvõtvast liikmesriigis samadel tingimustel kõnealuses liikmesriigis kutsevalifikatsiooni omandanutega.

2. Ühine koolitustest vastab järgmistele tingimustele:

a) ühine koolitustest võimaldab enamatel kutsetöötajatel liikuda ühest liikmesriigist teise;

b) kutseala, millel ühist koolitustesti kasutatakse, või haridust ja koolitust asjaomase kutseala omandamiseks on reguleeritud vähemalt kolmandikus liikmesriikidest;

c) ühine koolitustest on koostatud läbipaistva ja nõuetekohase menetluse käigus, milles osalesid asjaomased sidusrühmad liikmesriikidest, kus kutseala ei ole reguleeritud;

▼M9

d) ühine koolitustest võimaldab mis tahes liikmesriigi kodanikel osaleda liikmesriikides sellisel testil ja selliste testide praktilises korralduses, ilma et neil oleks kohustus olla eelnevalt mõne kutseorganisatsiooni liige või olla sellises organisatsioonis registreeritud.

3. Kutseala esindusorganisatsioonid liidu tasandil, samuti riiklikud kutseorganisatsioonid või pädevad asutused vähemalt kolmandikust liikmesriikidest võivad esitada komisjonile soovitusi ühiste koolitustestide kohta, mis vastavad lõikes 2 sätestatud tingimustele.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57c vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada ühise koolitustesti sisu ning testi tegemiseks ja sooritamiseks nõutavad tingimused.

5. Liikmesriik vabastatakse kohustusest korraldada oma territooriumil lõikes 4 osutatud ühist koolitustesti ja kohustusest tunnustada automaatselt kutsetöötajaid, kes on ühise koolitustesti sooritanud, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) asjaomast kutseala liikmesriigi territooriumil ei reguleerita;
- b) ühise koolitustesti sisu ei aita piisavalt vähendada tõsist ohtu rahvatervisele või teenusesaajatele tagatavale ohutusele, mis on liikmesriigi territooriumil asjakohane;
- c) ühise koolitustesti sisu muudaks juurdepääsu asjaomasele kutsealale oluliselt vähem atraktiivseks, võrreldes riiklike nõuetega.

6. Kuue kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest teavitavad liikmesriigid komisjoni ja teisi liikmesriike:

- a) olemasolevast võimekusest selliseid teste korraldada või
- b) lõikes 5 osutatud eranditest, esitades ka põhjenduse, milline nimetatud lõikes sätestatud tingimus oli täidetud. Komisjon võib kolme kuu jooksul taotleda täiendavate selgituste esitamist, kui ta leiab, et liikmesriik ei ole esitanud põhjendust, kas üks nimetatud tingimustest on täidetud, või ei ole esitanud põhjendus piisav. Liikmesriik vastab sellisele taotlusele kolme kuu jooksul.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakti, et teha nimekiri liikmesriikidest, kus korraldatakse ühiseid koolitusteste kooskõlas lõikega 4, testide sagedusest kalendriaastas ja muudest korralduslikest üksikasjadest ühiste koolitustestide korraldamiseks liikmesriikides.

▼B*IV PEATÜKK**Asutamise üldsätted**Artikkel 50***Dokumendid ja formaalsused**

1. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad ametiasutused otsustavad kõnealuse reguleeritud kutsealal tegutsemise lubamiseks kohaldada käesolevat jaotist, võivad need asutused nõuda VII lisas loetletud dokumentide ja tunnistuste esitamist.

VII lisa punkti 1 alapunktides d, e ja f nimetatud dokumendid ei tohi olla rohkem kui kolm kuud vanad nende väljaandmise kuupäevast arvates.

Liikmesriigid, organid ja teised juriidilised isikud tagavad saadud teabe konfidentsiaalsuse.

2. Põhjendatud kahtluse korral võib vastuvõttev liikmesriik nõuda liikmesriigi pädevatelt ametiasutustelt kinnitust selles teises liikmesriigis välja antud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide autentsuse kohta ja vajadusel samuti kinnitust, et käesoleva jaotise III peatükis nimetatud kutsealade osas täidab soodustatud isik artiklites 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ja 46 vastavalt kehtestatud koolituse miinimumnõudeid.

3. Juhul kui artikli 3 lõike 1 punktis c määratletud kvalifikatsiooni tõendav dokument on välja antud liikmesriigi pädeva ametiasutuse poolt ning hõlmab kas täielikult või osaliselt teise liikmesriigi territooriumil juriidiliselt asutuses saadus koolitust, on vastuvõtval liikmesriigil põhjendatud kahtluse korral õigus dokumendi väljastanud liikmesriigi pädevalt organilt kontrollida:

- a) kas koolituse korraldanud asutuse koolituskursus on ametlikult atesteeritud dokumendi välja andnud liikmesriigis asuva õppeasutuse poolt;
- b) kas välja antud kvalifikatsiooni tõendav dokument on sama, mis oleks välja antud juhul, kui koolituskursus oleks terveniisti läbitud dokumendi välja andnud liikmesriigis ja
- c) kas kvalifikatsiooni tõendav dokument annab dokumendi väljastanud liikmesriigi territooriumil samad kutsealased õigused.

▼M9

3a. Põhjendatud kahtluse korral võib vastuvõttev liikmesriik nõuda liikmesriigi pädevatelt asutustelt kinnitust, et taotleja tegutsemine kutsealal ei ole peatatud või keelustatud kutsealaste käitumisreeglite tõsise rikkumise või kutsealase tegevusega seotud kuriteos süüdimõistmise tõttu.

3b. Käesoleva artikli kohane teabevahetus eri liikmesriikide pädevate asutuste vahel toimub IMI kaudu.

▼B

4. Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamiseks oma kodanikelt vandetöötuse andmist või vandega kinnitatud deklaratsiooni esitamist ja kui selle vandetöötuse või deklaratsiooni teksti ei saa teiste liikmesriikide kodanikud kasutada, tagab vastuvõttev liikmesriik, et asjaomased isikud saavad kasutada sobivat võrdväärset sõnastust.

*Artikkel 51***Kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kord**

1. Vastuvõtva liikmesriigi pädev ametiasutus kinnitab taotluse kättesaamist ühe kuu jooksul taotluse saamisest ja teavitab taotlejat puuduvatest dokumentidest.

2. Reguleeritud kutsealal tegutseda lubamise taotlus vaadatakse läbi võimalikult kiiresti ja igal juhul peab vastuvõtva liikmesriigi pädev ametiasutus tegema oma põhjendatud otsuse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotleja täielike dokumentide saamist. Siiski võib käesoleva jaotise I ja II peatükiga reguleeritud juhtudel seda tähtaega pikendada.

3. Tehtud otsuse või tähtajaks otsuse mittetegemise kohta saab esitada kaebuse vastavalt siseriiklikule seadusele.

*Artikkel 52***Kutsenimetuste kasutamine**

1. Kui vastuvõtvast liikmesriigis reguleeritakse kõnealuse kutseala mõne tegevusalaga seotud kutsenimetuse kasutamist, peavad III jaotise alusel kõnealusel reguleeritud kutsealal tegutsemiseks loa saanud teiste liikmesriikide kodanikud kasutama vastuvõtvast liikmesriigis sellele kutsealale vastavat kutsenimetust ja sellele vastavaid tähekombinatsioone.

2. Kui vastuvõtvast liikmesriigis reguleerib teatud kutseala ühing või organisatsioon artikli 3 lõike 2 tähenduses, ei tohi liikmesriikide kodanikele anda luba kasutada selle ühingu või organisatsiooni kinnitatud kutsenimetusi ega nende lühendeid, kui nad ei tõenda, et nad on selle ühingu või organisatsiooni liikmed.

Kui ühing või organisatsioon muudab liikmelisuse sõltuvaks teatud kvalifikatsiooni omamisest, võib ta seda teha teiste liikmesriikide kutsekvalifikatsiooni omavate kodanike suhtes, üksnes käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel.

▼M9

3. Liikmesriik ei tohi võimaldada kutsenimetuse kasutamist üksnes kutsekvalifikatsiooni omavatele isikutele, kui ta ei ole teavitanud ühingu või organisatsioonist komisjoni ja teisi liikmesriike vastavalt artikli 3 lõikele 2.

▼B

IV JAOTIS

KUTSEALAL TEGUTSEMISE ÜSIKASJALIK KORD

▼M9

Artikkel 53

Keeleoskus

1. Kutsetöötajad, kes saavad kasu kutsekvalifikatsioonide tunnustamisest, peavad oskama vastuvõtvast liikmesriigis kutsealal tegutsemiseks vajalikke keeli.

2. Liikmesriik tagab, et kontrollid, mida viiakse läbi pädeva asutuse poolt või selle järelevalve all, et kontrollida lõikest 1 tulenevate kohustuste täitmist, piirduvad vastuvõtva liikmesriigi ühe ametliku või halduskeele oskusega, tingimusel et asjaomane halduskeel on ka liidu ametlik keel.

3. Lõike 2 alusel läbiviidavat kontrolli võib rakendada juhul, kui asjaomane kutseala on seotud patsientidele tagatava ohutusega. Teiste kutsealade osas võib rakendada kontrolli, kui on tõsiseid ja konkreetseid kahtlusi kutsetöötaja keeleoskuse piisavuse kohta tegutsemiseks kutsetöötaja plaanitud kutsetegevuses.

Kontrolli võib läbi viia ainult pärast Euroopa kutsekaardi väljastamist kooskõlas artikliga 4d või pärast kutsekvalifikatsiooni tunnustamist.

4. Keeleoskuse kontroll on proportsionaalne kutseala suhtes, kus soovatakse tegutseda. Asjaomasel kutsetöötajal on õigus vaidlustada sellised kontrollid vastavalt liikmesriigi õigusele.

▼B

Artikkel 54

Akadeemiliste tiitlite kasutamine

Ilma et see piiraks artiklite 7 ja 52 kohaldamist, tagab vastuvõttev liikmesriik, et asjaomastele isikutele antakse õigus kasutada päritolu liikmesriigi keeles neile päritoluliikmesriigis antud akadeemilisi tiitleid ning võimalik et nende lühendeid. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et selle nimetuse kasutamisel lisatakse selle andnud ametiasutuse või eksamikomisjoni nimi ja aadress. Kui päritoluliikmesriigis antud akadeemilist tiitlit võidakse vastuvõtvast liikmesriigis segamini ajada tiitliga, mis nõuab viimati nimetatud liikmesriigis täienduskoolitust, mida soodustatud isik läbinud ei ole, võib vastuvõttev liikmesriik soodustatud isikult nõuda päritoluliikmesriigi akadeemilise tiitli kasutamist vastuvõtva liikmesriigi poolt kehtestatud sobival kujul.

Artikkel 55

Haigekassapoolne tunnustamine

Ilma et see piiraks artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 esimese lõigu punkti b kohaldamist, loobuvad liikmesriigid, kes haigekassa kinnituse saamiseks nõuavad nende territooriumil kutsekvalifikatsiooni omandanud isikutelt ettevalmistavat ametialast täiendõpet ja/või töökogemust, sellest kohustusest teises liikmesriigis arsti ja hambaarsti kutsekvalifikatsiooni omandanud isikute suhtes.

▼ **M9***Artikkel 55a***Õppepraktika tunnustamine**

1. Kui juurdepääs reguleeritud kutsealale päritoluliikmesriigis sõltub õppepraktika läbimisest, tunnustab päritoluliikmesriigi pädev asutus menetledes taotlust tegutseda reguleeritud kutsealal teises liikmesriigis läbitud õppepraktikat juhul, kui see toimus kooskõlas lõikes 2 osutatud avaldatud suunistega, ning võtab arvesse kolmandas riigis läbitud õppepraktikat. Liikmesriigid võivad siiski siseriiklikus õiguses sätestada mõistliku piirangu õppepraktika selle osa kestuse kohta, mida võib läbida välismaal.

2. Õppepraktika tunnustamine ei asenda kehtivaid nõudeid sooritada eksam, et saada juurdepääs asjaomasele kutsealale. Pädevad asutused avaldavad suunised teises liikmesriigis või kolmandas riigis läbitud õppepraktika korraldamise ja tunnustamise kohta, eeskätt õppepraktika juhendaja rolli kohta.

V JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ JA RAKENDAMISEGA SEONDUV VASTUTUS KODANIKE EES▼ **B***Artikkel 56***Pädevad ametiasutused**

1. Käesoleva direktiivi rakendamise lihtsustamiseks teevad vastuvõtva liikmesriigi ja päritoluliikmesriigi pädevad ametiasutused tihedat koostööd ja abistavad teineteist vastastikku. Nad tagavad vahetatava teabe konfidentsiaalsuse.

2. ► **M9** Päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused vahetavad teavet rakendatud distsiplinaar- või kriminaalkaristuste kohta või iga muu tõsise ja erilise olukorra kohta, millel on tõenäoliselt tagajärjed käesoleva direktiivi alusel tegevusaladel tegutsemisele. Teavet vahetades järgivad nad direktiivides 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ sätestatud isikuandmete kaitse eeskirju. ◀

Päritoluliikmesriik kontrollib olukorra tõepärasust ja tema ametiasutused otsustavad vajaliku uurimismenetluse olemuse ning ulatuse ning teavitavad vastuvõtvat liikmesriiki oma olemasoleva teabe alusel vastuvõetud otsusest.

▼ **M9**

2a. Lõigete 1 ja 2 eesmärkidel kasutavad pädevad asutused IMI-t.

▼B

3. Iga liikmesriik määrab hiljemalt 20. oktoobriks 2007 ametiasutused ja organid, kes on pädevad välja andma ja vastu võtma kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ja muid dokumente või teavet, samuti need, kes on pädevad vastu võtma käesolevas direktiivis nimetatud taotlusi ning otsuseid, ja teatab neist kohestele teistele liikmesriikidele ning komisjonile.

▼M9

4. Liikmesriik määrab lõikes 1 osutatud pädevate asutuste tegevuse koostööstamiseks koordinaatori ja teatab sellest teistele liikmesriikidele ning komisjonile.

Koordinaatori ülesanded on:

- a) edendada käesoleva direktiivi ühetaolist kohaldamist;
- b) koguda teavet, mis on asjakohane käesoleva direktiivi kohaldamiseks, nagu näiteks liikmesriikides reguleeritud kutsealadel tegutsema hakkamise tingimusi;
- c) uurida soovitusi seoses ühiste koolitusraamistike ja ühiste koolitustestidega;
- d) vahetada teavet ja parimaid tavasid, et optimeerida jätkuvat kutsealast arengut liikmesriikides;
- e) vahetada teavet ja parimaid tavasid artiklis 14 osutatud korvamismeetmete kohaldamise kohta.

Käesoleva lõike punktis b sätestatud ülesannete täitmisel võivad koordinaatorid taotleda artiklis 57b osutatud tugikeskuste abi.

*Artikkel 56a***Hoiatusmehhanism**

1. Liikmesriigi pädevad asutused teavitavad kõigi teiste liikmesriikide pädevaid asutusi sellistest kutsetöötajatest, kellel riiklikud asutused või kohtud on kõnealuse liikmesriigi territooriumil kas või ajutiselt piiranud või keelanud, kas täielikult või osaliselt, tegutsemise järgmistel kutsealadel:

- a) V lisa punktides 5.1.1 ja 5.1.4 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav arst ja perearst;
- b) V lisa punktis 5.1.3 osutatud kutsenimetust kasutav eriarst;
- c) V lisa punktis 5.2.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav üldõde;
- d) V lisa punktis 5.3.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav hambaarst;
- e) V lisa punktis 5.3.3 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav erihambaarst;

▼ **M9**

- f) V lisa punktis 5.4.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav veterinaararst;
- g) V lisa punktis 5.5.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav ämmaemand;
- h) V lisa punktis 5.6.2 osutatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omav proviisor;
- i) VII lisa punktis 2 nimetatud sertifikaatide omanikud; kõnealused sertifikaadid tõendavad, et omanik läbis koolituse, mis vastab vastavalt artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40, või 44 loetletud miinimumnõuetele, kuid mis algas varem kui V lisa punktides 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 loetletud kvalifikatsioonide võrdlusküüpäevad;
- j) artiklites 23, 27, 29, 33, 33a, 37, 43 ja 43a osutatud omandatud õigusi tõendavate tunnistuste omanikud;
- k) muud kutsetöötajad, kelle tegevus mõjutab patsientidele tagatavat ohutust, kui kutsetöötaja kutseala on liikmesriigis reguleeritud;
- l) kutsetöötajad, kelle tegevus on seotud alaealiste haridusega, kaasa arvatud lastehooldus ja alusharidus, kui kutsetöötaja kutseala on liikmesriigis reguleeritud.

2. Pädevad asutused saadavad hoiatusmehhanismi raames IMI kaudu lõikes 1 osutatud teabe hiljemalt kolme päeva jooksul alates sellise otsuse vastuvõtmise küüpäevast, millega piiratakse või keelatakse asjaomasel kutsetöötajal kutsealal täielik või osaline tegutsemine. Kõnealune teave piirdub järgmisega:

- a) kutsetöötaja isik;
- b) asjaomane kutseala;
- c) teave riikliku asutuse või kohtu kohta, kes on võtnud vastu piirangu või keelu kehtestava otsuse;
- d) piirangu või keelu ulatus ning
- e) ajavahemik, mil piirang või keeld kehtib.

3. Asjaomase liikmesriigi pädevad asutused teavitavad hiljemalt kolme päeva jooksul alates kohtu otsuse langetamise küüpäevast kõikide teiste liikmesriikide pädevaid asutusi hoiatusmehhanismi raames IMI kaudu kutsetöötajatest, kes on taotlenud kutsekvalifikatsiooni tunnustamist käesoleva direktiivi alusel ja kelle osas on kohus leidnud, et nad kasutasid selleks võltsitud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

▼ **M9**

4. Isikuandmete töötlemine lõigetes 1 ja 3 osutatud teabevahetuse eesmärgil toimub vastavalt direktiividele 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ. Komisjon töötleb isikuandmeid vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001.

5. Kõikide liikmesriikide pädevaid asutusi teavitatakse viivitamata, kui lõikes 1 osutatud keeld või piirang on kehtivuse kaotanud. Selleks teatab lõike 1 kohast teavet esitava liikmesriigi pädev asutus ka kehtivuse lõppkuupäeva, samuti hilisemad muudatused nimetatud kuupäevas.

6. Liikmesriigid näevad ette, et kutsetöötajaid, kelle kohta saadetakse teistele liikmesriikidele hoiatus, teavitatakse hoiatusega samal ajal kirjalikult hoiatusotsustest; kutsetöötajad võivad otsuse vaidlustada liikmesriigi õiguse alusel või esitada kohtule taotluse kõnealuse otsuse parandamiseks ning kutsetöötajatele tagatakse juurdepääs õiguskaitsevahenditele seoses võimaliku kahjuga, mille põhjustasid teistele liikmesriikidele saadetud valehäired; sellisel puhul on otsusesse hoiatuse kohta lisatud teave, et kutsetöötaja võib otsuse vaidlustada.

7. Hoiatusi puudutavaid andmeid võib töödelda IMIs üksnes seni, kui need kehtivad. Hoiatused kustutatakse kolme päeva jooksul alates tühistamisotsuse vastuvõtmise kuupäevast või lõikes 1 osutatud keelu või piirangu kehtivuse kaotamisest.

8. Komisjon võtab hoiatusmehhanismi kohaldamiseks vastu rakendusaktid. Kõnealused rakendusaktid hõlmavad sätteid pädevate asutuste kohta, kellel on õigus hoiatusi saata ja/või vastu võtta, ning hoiatuste tagasivõtmise ja tühistamise kohta ning meetmeid töötlemise turvalisuse tagamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 57***Keskne veebipõhine juurdepääs teabele**

1. Liikmesriigid tagavad, et järgmine teave on veebipõhiselt kättesaadav Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul)⁽¹⁾ artiklis 6 osutatud ühtsete kontaktpunktide kaudu, ning seda ajakohastatakse korrapäraselt:

- a) loetelu liikmesriigi kõigist reguleeritud kutsealadest, sealhulgas iga reguleeritud kutsealaga seonduva pädeva asutuse ning artiklis 57b osutatud tugikeskuste kontaktandmed;

⁽¹⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

▼M9

- b) loetelu kutsealadest, mille puhul on kättesaadav Euroopa kutsekaart, selle toimimine, sealhulgas kõik seotud tasud, mida kutsetöötajad peavad maksma, ning kõnealust kaarti väljastavad pädevad asutused;
- c) loetelu kõigist kutsealadest, mille suhtes kohaldab liikmesriik siseriiklike õigus- ja haldusnormide kohaselt artikli 7 lõiget 4;
- d) loetelu, mis hõlmab reguleeritud haridust ja koolitust ning eraldi ülesehitusega koolitust, millele on osutatud artikli 11 punkti c alapunktis ii;
- e) artiklites 7, 50, 51 ja 53 osutatud nõuded ja menetlused seoses liikmesriigis reguleeritavate kutsealadega, sealhulgas kõik seotud tasud, mida kodanikud peavad maksma, ning dokumendid, mida kodanikud peavad pädevatele asutustele esitama;
- f) üksikasjad selle kohta, kuidas vaidlustada siseriiklike õigus- ja haldusnormide alusel pädevate asutuste otsuseid, mis on võetud vastu vastavalt käesolevale direktiivile.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud teavet antakse kasutajatele selgel ja kõikehõlmaval viisil, ning et selline teave on hõlpsasti eemalt ja elektrooniliste vahendite abil kättesaadav ning et seda ajakohastatakse.

3. Liikmesriigid tagavad, et ühtsele kontaktpunktile esitatud teabenõudele vastatakse võimalikult kiiresti.

4. Liikmesriigid ja komisjon võtavad kaasnevaid meetmeid, et julgustada ühtseid kontaktpunkte tegema lõikes 1 sätestatud teabe kättesaadavaks teistes liidu ametlikes keeltes. See ei mõjuta liikmesriikide õigusakte seoses keelte kasutamisega nende territooriumil.

5. Liikmesriigid teevad lõigete 1, 2 ja 4 rakendamiseks koostööd üksteise ja komisjoniga.

*Artikkel 57a***Elektroonilised menetlused**

1. Liikmesriigid tagavad, et kõiki käesoleva direktiiviga hõlmatud küsimustega seonduvaid nõudeid, menetlusi ja formaalsusi saab hõlpsasti, eemalt ning elektrooniliste vahendite abil täita asjaomase ühtse kontaktpunkti või asjaomaste pädevate asutuste kaudu. See ei takista liikmesriikide pädevatel asutustel nõuda tõestatud koopiaid hilisemas etapis, kui tekivad põhjendatud kahtlused ja kui see on rangelt vajalik.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kohanemisaja või sobivustesti sooritamise suhtes.

▼ M9

3. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud menetluste täitmiseks on liikmesriikidel põhjendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiivi 1999/93/EÜ (elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta)⁽¹⁾ artikli 2 punkti 2 tähenduses täiustatud elektrooniliste allkirjade küsimine, aktsepteerivad liikmesriigid komisjoni 16. oktoobri 2009. aasta otsusele 2009/767/EÜ (millega kehtestatakse meetmed elektrooniliste haldustoimingute kasutamise lihtsustamiseks ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul)⁽²⁾ vastavaid elektroonilisi allkirju ning näevad ette tehnilised meetmed komisjoni 25. veebruari 2011. aasta otsuses 2011/130/EL (millega kehtestatakse pädevate asutuste poolt elektrooniliselt allkirjastatud dokumentide piiriülese töötlemise miinimumnõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul)⁽³⁾ määratletud täiustatud elektroonilise allkirja vormingute töötlemiseks.

4. Kõik menetlused viiakse läbi kooskõlas direktiivi 2006/123/EÜ artikli 8 ühtseid kontaktpunkte käsitlevate sätetega. Käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 4 ja artiklis 51 sätestatud menetluse tähtaja alguseks on hetk, mil kodanik esitab ühtsele kontaktpunktile või otse asjaomasele pädevale asutusele taotluse või puudu oleva dokumendi. Taotlust esitada tõestatud koopiad vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ei käsitata taotlusena esitada puudu olevaid dokumente.

*Artikkel 57b***Tugikeskused**

1. Iga liikmesriik määrab hiljemalt 18. jaanuaril 2016 tugikeskuse, mille ülesanne on abistada kodanikke, samuti teiste liikmesriikide tugikeskusi käesolevas direktiivis sätestatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise vallas ning anda lisaks teavet kutseala reguleerivate ja kutsealal tegutsemist reguleerivate siseriiklike õigusaktide, kaasa arvatud sotsiaaloigusaktide ja vajaduse korral eetikareeglite kohta.

2. Vastuvõtva liikmesriigi tugikeskused aitavad kodanikel, vajaduse korral koostöös päritoluliikmesriigi tugikeskuse ning vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste ja ühtsete kontaktpunktidega, kasutada käesoleva direktiiviga neile antud õigusi.

3. Päritoluliikmesriigi või vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused peavad tegema vastuvõtva liikmesriigi ja vajaduse korral päritoluliikmesriigi tugikeskusega igakülgset koostööd ning esitama vastuvõtva liikmesriigi tugikeskustele taotluse korral asjakohast teavet üksikjuhtumite kohta, järgides andmekaitse eeskirju vastavalt direktiividele 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.

⁽¹⁾ EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12.

⁽²⁾ ELT L 274, 20.10.2009, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 53, 26.2.2011, lk 66.

▼M9

4. Komisjoni taotlusel teavitavad tugikeskused komisjoni nende päringute tulemustest, millega nad tegelevad, kahe kuu jooksul pärast sellise taotluse saamist.

*Artikkel 57c***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõike 2 kolmandas lõigus, artiklis 20, artikli 21 lõike 6 teises lõigus, artikli 21a lõikes 4, artikli 25 lõikes 5, artikli 26 teises lõigus, artikli 31 lõike 2 teises lõigus, artikli 34 lõike 2 teises lõigus, artikli 35 lõigetes 4 ja 5, artikli 38 lõike 1 teises lõigus, artikli 40 lõike 1 kolmandas lõigus, artikli 44 lõike 2 teises lõigus, artikli 49a lõikes 4 ja artikli 49b lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 17. jaanuarist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõike 2 kolmandas lõigus, artiklis 20, artikli 21 lõike 6 teises lõigus, artikli 21a lõikes 4, artikli 25 lõikes 5, artikli 26 teises lõigus, artikli 31 lõike 2 teises lõigus, artikli 34 lõike 2 teises lõigus, artikli 35 lõigetes 4 ja 5, artikli 38 lõike 1 teises lõigus, artikli 40 lõike 1 kolmandas lõigus, artikli 44 lõike 2 teises lõigus, artikli 49a lõikes 4 ja artikli 49b lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 2 kolmanda lõigu, artikli 20, artikli 21 lõike 6 teise lõigu, artikli 21a lõike 4, artikli 25 lõike 5, artikli 26 teise lõigu, artikli 31 lõike 2 teise lõigu, artikli 34 lõike 2 teise lõigu, artikli 35 lõigete 4 ja 5, artikli 38 lõike 1 teise lõigu, artikli 40 lõike 1 kolmanda lõigu, artikli 44 lõike 2 teise lõigu, artikli 49a lõike 4 ja artikli 49b lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa

▼M9

Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 58***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab kutsekvalifikatsioonide tunnustamise komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 59***Läbipaistvus**

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2016 nende territooriumil olemasolevate reguleeritud kutsealade loetelu, milles täpsustakse iga kutseala alla kuuluvaid tegevusi, samuti reguleeritud hariduse ja koolituste ning eraldi ülesehitusega koolituste loetelu, nagu on osutatud artikli 11 punkti c alapunktis ii. Kõikidest muudatustest kõnealustes loeteludes teavitatakse viivitamata ka komisjoni. Komisjon loob reguleeritud kutsealade avaliku andmebaasi, mis sisaldab ka iga kutsealaga hõlmatud tegevuste üldist kirjeldust, ning haldab seda.

2. Liikmesriigid teatavad hiljemalt 18. jaanuariks 2016 komisjonile selliste kutsealade loetelu, mille puhul on vastavalt artikli 7 lõikele 4 vaja kutsekvalifikatsioone eelnevalt kontrollida. Liikmesriigid põhjendavad komisjonile iga kutseala lisamist nimetatud loetellu.

3. Liikmesriigid kontrollivad, kas nende õigussüsteemi kohased nõuded, millega juurdepääs kutsealale ja sellel kutsealal tegutsemine, sealhulgas kutsenimetuste kasutamine ning kõnealuse nimetusega lubatud kutsetegevus, piirdub eriomase kutsekvalifikatsiooni omanikega, – millele käesolevas artiklis osutatakse kui nõuetele –, on kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

a) nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse ega elukoha alusel;

b) nõuded peavad olema põhjendatud ülekaaluka avaliku huviga;

c) nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks ega või olla nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust rangemad.

▼M9

4. Lõiget 1 kohaldatakse ka kutsealade suhtes, mida liikmesriigis reguleerib ühing või organisatsioon artikli 3 lõike 2 tähenduses, ning nende ühingute või organisatsioonide liikmelisuse nõuete suhtes.

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 18. jaanuariks 2016 teabe nõuete kohta, mida nad kavatsevad säilitada, ja põhjenduse selle kohta, miks need nõuded nende arvates vastavad lõikele 3. Kuue kuu jooksul pärast meetme vastuvõtmist esitavad liikmesriigid teabe nõuete kohta, mis nad kehtestasid hiljem, ning põhjenduse selle kohta, miks kõnealused nõuded nende arvates vastavad lõikele 3.

6. Hiljemalt 18. jaanuariks 2016 ja seejärel iga kahe aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile aruande nõuete kohta, mis on kaotatud või muudetud vähem rangeks.

7. Komisjon edastab lõikes 6 osutatud aruanded teistele liikmesriikidele, kes esitavad oma tähelepanekud kuue kuu jooksul. Komisjon peab sama kuue kuu jooksul nõu huvitatud isikutega, sealhulgas asjaomaste kutsealade esindajatega.

8. Komisjon esitab liikmesriikide esitatud tabel põhineva kokkuvõtva aruande komisjoni 19. märtsi 2007. aasta otsuse 2007/172/EÜ (millega moodustatakse kutsequalifikatsioonide tunnustamise koordinaatorite rühm) ⁽¹⁾ alusel loodud koordinaatorite rühmale, mis võib esitada tähelepanekuid.

9. Lõigetes 7 ja 8 ettenähtud tähelepanekuid arvestades esitab komisjon hiljemalt 18. jaanuariks 2017 Euroopa Parlamendile ja nõukogule kokkuvõtva aruande, millele on vajaduse korral lisatud ettepanekud täiendavate algatuste kohta.

▼B**VI JAOTIS****MUUD SÄTTED***Artikkel 60***Aruandlus**

1. Alates 20. oktoobrist 2007 saadavad liikmesriigid kord kahe aasta järel komisjonile aruande süsteemi rakendamise kohta. Lisaks üldistele tähelepanekutele peab aruanne sisaldama vastuvõetud otsuste statistilist kokkuvõtet ja selle direktiivi rakendamisest tulenevate peamiste probleemide kirjeldust.

▼M9

Alates 18. jaanuarist 2016 sisaldab esimeses lõigus osutatud vastuvõetud otsuste statistiline kokkuvõte üksikasjalikku teavet käesoleva direktiivi alusel vastu võetud otsuste arvu ja liigi kohta, sh pädevate asutuste otsused osalise juurdepääsu kohta vastavalt artiklile 4f, samuti käesoleva direktiivi kohaldamisest tulenevate peamiste probleemide kohta.

⁽¹⁾ ELT L 79, 20.3.2007, lk 38.

▼M9

2. Hiljemalt 18. jaanuariks 2019 ja edaspidi iga viie aasta järel avaldab komisjon aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta.

Esimeses aruandes keskendutakse eelkõige käesoleva direktiivi uutele elementidele ja pööratakse tähelepanu eeskätt järgmisele:

- a) Euroopa kutsekaardi toimimine;
- b) teadmiste, oskuste ja pädevuste nüüdisajastamine III jaotise III peatükiga hõlmatud kutsealade puhul, sh artikli 31 lõikes 7 osutatud pädevuste loetelu;
- c) ühiste koolitusraamistike ja ühiste koolitustestide toimimine;
- d) tulemused, mida on andnud Rumeenia õigus- ja haldusnormidega kehtestatud spetsiaalne kvalifikatsioonitõstmisprogramm või artiklis 33a osutatud eeskirjad kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikele, samuti keskharidusele järgneva õppe kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikele, et hinnata, kas on vaja vaadata läbi kehtivad sätted Rumeenias kohaldatava omandatud õiguste korra suhtes, mis puudutab üldõdede kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

Liikmesriigid esitavad kogu vajaliku teabe selle aruande koostamiseks.

▼B*Artikkel 61***Erandid**

Kui liikmesriigil on käesoleva direktiivi mõne sätte rakendamisega suuri probleeme eriomases valdkonnas, tutvub komisjon koostöös asjaomase liikmesriigiga nende probleemidega.

▼M9

Vajaduse korral võtab komisjon vastu rakendusakti, et lubada kõnealusel liikmesriigil teha piiratud ajavahemiku jooksul kõnealusest sättest erandeid.

▼B*Artikkel 62***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiivid 77/452/EMÜ, 77/453/EMÜ, 78/686/EMÜ, 78/687/EMÜ, 78/1026/EMÜ, 78/1027/EMÜ, 80/154/EMÜ, 80/155/EMÜ, 85/384/EMÜ, 85/432/EMÜ, 85/433/EMÜ, 89/48/EMÜ, 92/51/EMÜ, 93/16/EMÜ ja 1999/42/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 20. oktoobrist 2007. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile ja nende direktiivide alusel vastuvõetud õigusakte see kehtetuks tunnistamine ei mõjuta.

▼B*Artikkel 63***Ülevõtmine**

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. oktoobriks 2007. Nad teavitava komisjoni sellest viivitamata.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad neile või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise korra määravad kindlaks liikmesriigid.

*Artikkel 64***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 65***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

Nimekiri kutseühingutest või -organisatsioonidest, kes täidavad artikli 3 lõike 2 tingimusi

IIRIMAA ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

ÜHENDKUNINGRIIK

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy

⁽¹⁾ Iiri kodanikud on lisaks sellele liikmeteks järgmistes Ühendkuningriigi kutseühingutes või -organisatsioonides:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
 Institute of Chartered Accountants of Scotland
 Institute of Actuaries
 Faculty of Actuaries
 The Chartered Institute of Management Accountants
 Institute of Chartered Secretaries and Administrators
 Royal Town Planning Institute
 Royal Institution of Chartered Surveyors
 Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Üksnes audiitori tegevuse osas.

▼ B

- 27. Institution of Electrical Engineers
- 28. Institution of Gas Engineers
- 29. Institution of Mechanical Engineers
- 30. Institution of Chemical Engineers
- 31. Institution of Production Engineers
- 32. Institution of Marine Engineers
- 33. Royal Institution of Naval Architects
- 34. Royal Aeronautical Society
- 35. Institute of Metals
- 36. Chartered Institution of Building Services Engineers
- 37. Institute of Measurement and Control
- 38. British Computer Society

▼ M9

▼B*IV LISA*

Artiklites 17, 18 ja 19 nimetatud töökogemuse kategooriatega seotud kutsealad

Nimekiri I

Põhigrupid, mis on hõlmatud direktiiviga 64/427/EMÜ, mida on muudetud direktiiviga 69/77/EMÜ ning direktiividega 68/366/EMÜ ja 82/489/EMÜ

1

Direktiiv 64/427/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 64/429/EMÜ)

NICE nomenklatuur (vastab ISIC põhigruppidele 23 — 40)

Põhigrupp	23	Tekstiili tootmine
	232	Villase riide masinkudumine ja töötlemine
	233	Puuvillase riide masinkudumine ja töötlemine
	234	Siidriide masinkudumine ja töötlemine
	235	Linase ja kanepiriide masinkudumine ja töötlemine
	236	Muu tekstiilitööstus (džuut, kõvad kiud jne), nõõri tootmine
	237	Silmkoeliste ja heegeldatud toodete tootmine
	238	Tekstiili viimistlus
	239	Muude tekstiiltoodete tootmine
Põhigrupp	24	Jalatsite, rõivaste ja vooditarvete tootmine
	241	Jalatsite masintootmine (välja arvatud kummi- või puujalatsid)
	242	Jalatsite käsitsitootmine ja parandamine
	243	Rõivatootmine (välja arvatud karusnahatooded)
	244	Madratsite ja vooditarvete tootmine
	245	Naha- ja karusnahatoodete tootmine
Põhigrupp	25	Puit- ja korktoodete tootmine, välja arvatud mööbel
	251	Puidu saagimine ja selle töötlemine
	252	Puidust pooltoodete tootmine
	253	Puidust ehitusdetailide, kaasa arvatud põrandamaterjali seeriatootmine
	254	Puittaara tootmine
	255	Muude puittoodete tootmine, välja arvatud mööbel
	259	Õlg-, kork-, punumismaterjalist, vitstest ja rotangpalmist toodete ning harjade tootmine
Põhigrupp	26	260 Puitmööbli tootmine

▼B

Põhigrupp	27	Paberi ja pabertoodete tootmine
	271	Paberimassi, paberi- ja papitootmine
	272	Paberi ja papi töötlemine ning paberimassist toodete tootmine
Põhigrupp	28	280 Trükindus, kirjastamine ja nendega seotud tööstusharud
Põhigrupp	29	Nahatööstus
	291	Naha parkimine ja töötlemine
	292	Nahktoodete tootmine
ex põhigrupp	30	Kummi- ja plasttoodete, keemilistest kiududest toodete ja tärklisetoodete tootmine
	301	Kummi ja asbesti töötlemine
	302	Plastmaterjali töötlemine
	303	Keemiliste kiudude tootmine
ex põhigrupp	31	Keemiatööstus
	311	Põhikemikaalide tootmine ja töötlemine
	312	Keemiatoodete tootmine eelkõige tööstuslikuks ja põllumajanduslikuks otstarbeks (kaasa arvatud ISIC nomenklatuuri gruppi 312 kuuluv taimsete või loomsete rasvade ja õlide tootmine tööstuslikuks kasutamiseks)
	313	Keemiatoodete tootmine kodus ja kontoris kasutamiseks (välja arvatud ISIC ex gruppi 319 kuuluv meditsiini- ja farmaatsiatoodete tootmine)
Põhigrupp	32	320 Naftatööstus
Põhigrupp	33	Mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine
	331	Ehituskeraamika tootmine
	332	Klaasi ja klaastoodete tootmine
	333	Keraamiliste, kaasa arvatud tulekindlate toodete tootmine
	334	Tsemendi-, lubja- ja kipsitootmine
	335	Betoonist, tsemendist ja kipsist konstruktsioonimaterjalide tootmine
	339	Kivitöötlus ja muude mittemetallsetest mineraalidest toodete tootmine

▼B

Põhigrupp	34	Mustmetallide ja värviliste metallide tootmine ja esmane töötlemine
	341	Raua- ja terasetööstus (ESTÜ asutamislepingu tähenduses, sealhulgas terasetehaste juurde kuuluvad koksitahased)
	342	Terastorude tootmine
	343	Traadi tõmbamine, külmtõmbamine, ribametalli külmaltsimine, külmvormimine
	344	Värviliste metallide tootmine ja esmane töötlemine
	345	Mustmetallide ja värviliste metallide valutööstus
Põhigrupp	35	Metallitoodete tootmine, välja arvatud masinad ja transpordivahendid
	351	Sepistamine, kuumvormstantsimine ja kuumpressimine
	352	Teisene töötlemine ja pinnatöötlus
	353	Metallkonstruktsioonid
	354	Katelde ja tööstuslike mahutite tootmine
	355	Metallist tööriistade, seadmestike ja valmis metallitoodete tootmine (välja arvatud elektriseadmed)
	359	Masinaehituse abitegevusalad
Põhigrupp	36	Masinate tootmine, välja arvatud elektriseadmed
	361	Põllutöömasinate ja traktorite tootmine
	362	Kontorimasinate tootmine
	363	Metallitöötlusseadmete ja tööpinkide tootmine ning nende ja muude mootoriga masinate seadmete ja detailide tootmine
	364	Tekstiilimasinate ja tarvikute tootmine, õmblusmasinate tootmine
	365	Masinate ja seadmete tootmine toiduaine- ja joogitööstuse ning keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude tarvis
	366	Kaevanduste, raua- ja terasetehaste ning ehitustööstuse seadmete ja rajatiste tootmine; mehaaniliste teisaldusseadmete tootmine
	367	Jõuülekandeseadmete tootmine
	368	Muude tööstuslike erimasinate tootmine
	369	Muude mitteelektriliste masinate ja seadmete tootmine

▼B

Põhigrupp	37	Elektrotehnika
	371	Elektrijuhtmete ja -kaabli tootmine
	372	Mootorite, generaatorite, trafode, jaotusseadmete ja muude elektrienergiaga varustamiseks mõeldud seadmete tootmine
	373	Elektriseadmete tootmine otsestel kaubanduslikel eesmärkidel
	374	Telekommunikatsiooniseadmete, arvestite, muude mõõteseadmete ja elektromeditsiiniseadmete tootmine
	375	Elektronseadmete, raadiovastuvõtjate ja telerite ning heliseadmete tootmine
	376	Elektriliste kodumasinade tootmine
	377	Lampide ja valgustite ja tootmine
	378	Patareide ja akude tootmine
	379	Elektriseadmete parandus, montaaž ja paigaldamine
ex põhigrupp	38	Transpordivahendite tootmine
	383	Mootorsõidukite ja nende osade tootmine
	384	Mootorsõidukite, mootorrataste ja jalgrataste parandus
	385	Mootorrataste, jalgrataste ja nende osade tootmine
	389	Mujal liigitamata transpordivahendite tootmine
Põhigrupp	39	Muud tootmisharud
	391	Mõõteriistade, täppis- ja kontrollinstrumentide tootmine
	392	Meditiini- ja kirurgiainstrumentide ja -seadmete ning ortopeediliste abivahendite tootmine (välja arvatud ortopeedilised jalatsid)
	393	Fotograafia- ja optikaseadmete tootmine
	394	Kellade tootmine ja parandus
	395	Juvel- ja väärismetalltoodete tootmine
	396	Muusikariistade tootmine ja parandus
	397	Mängude, mänguasjade ja spordivarustuse tootmine
	399	Muud tootmisharud

▼B

Põhigrupp	40	Ehitus
	400	Üldehitus; lammutustööd
	401	Elamute ja muude hoonete ehitus
	402	Tsiviilehitus; tee-ehitus, silla-, raudtee- jmt ehitus
	403	Paigaldustööd
	404	Viimistlus

2

*Direktiiv 68/366/EMÜ**(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/365/EMÜ)**NICE nomenklatuur*

Põhigrupp	20A	200 Loomsete ja taimsete rasvade ja õlide tootmine
	20B	Toiduainetööstus (välja arvatud joogitööstus)
	201	Tapmine, liha töötlemine ja säilitamine
	202	Piima ja piimatoodete tootmine
	203	Puu- ja köögivilja konserveerimine ja säilitamine
	204	Kala ja muude mereandide konserveerimine ja säilitamine
	205	Jahu ja tangainete tootmine
	206	Pagaritoodete, kaasa arvatud kuivikute ja küpsiste tootmine
	207	Suhkrutootmine
	208	Kakao, šokolaadi ja suhkrukondiitritoodete tootmine
	209	Muude toiduainete tootmine
Põhigrupp	21	Joogitööstus
	211	Etüülalkoholi tootmine kääritamise teel, pärmi ja kangete alkoholsete jookide tootmine
	212	Veini ja muude linnasteta kääritatud jookide tootmine
	213	Õlle- ja linnasetootmine
	214	Karastusjookide ja gaseeritud vee tootmine
ex 30		Kummitoodete, plastmaterjalide, tehis- ja sünteetiku- dude ja tärklisetoodete tootmine
	304	Tärklisetoodete tootmine

▼B

3

*Direktiiv 82/489/EMÜ**ISIC nomenklatuur*

ex 855 Juuksuriteenused, välja arvatud kiropoodide ning iluravi- ja juuk-surikoolide teenused

Nimekiri II**Direktiivide 75/368/EMÜ, 75/369/EMÜ ja 82/470/EMÜ põhigrupid**

1

*Direktiiv 75/368/EMÜ (artikli 5 lõikes 1 loetletud tegevusalad)**ISIC nomenklatuur*

ex 04 Kalapüük

043 Kalapüük sisevetel

ex 38 Transpordivahendite tootmine

381 Laevaehitus ja -remont

382 Raudteeseadmete tootmine

386 Õhusõidukite (kaasa arvatud kosmosetehnika) tootmine

ex 71 Transpordiga seotud tegevusalad ja muud tegevusalad kui transport, mis kuuluvad järgmiste gruppide alla:

ex 711 Magamis- ja restoranvaguniteenused; raudteeveeremi hooldus remondidepoos; vagunite puhastus

ex 712 Linna- ja linnalähiliinide ning kaugliinide reisijateveo veeremi hooldus

ex 713 Muu reisijate maismaaveo transpordivahendite (nagu näiteks autod, bussid ja taksod) hooldus

ex 714 Maanteetranspordi abirajatiste (nagu näiteks teed, tunnelid ja sillad, kaubahoidlad, autoparklad ning bussi- ja trammidepood) käigushoidmine ja hooldus

ex 716 Siseveetranspordiga seotud tegevusalad (nagu näiteks veeteede, sadamate ja muude siseveetranspordirajatiste käigushoidmine ja hooldus; puksiiri- ja lootsiteenused sadamates, poide paigaldamine, laevade lastimine ja lossimine ja muud samalaadsed tegevusalad nagu päästetööd, pukseerimine ja paadikuuride käigushoidmine)

73 Side: postiteenused ja telekommunikatsioon

▼B

- ex 85 Isikuteenused
- 854 Pesumajad ja pesumajateenused, keemiline puhastus ja värvimine
- ex 856 Fotostuudiod: portree- ja reklaamfoto, välja arvatud foto-reporterid
- ex 859 Mujal liigitamata isikuteenused (hoonete või üksnes eluruumide hooldus ja koristamine)

2

Direktiiv 75/369/EMÜ (Artikkel 6, kui tegevusala käsitatakse tööstusliku või käsitööstuslikuna)

ISIC nomenklatuur

Järgmine reisimisega seotud tegevus:

a) kaupade ostmine ja müümine:

- millega tegelevad tänava- ja kandekauplejad (ex ISIC grupp 612)
- kinnistel turgudel, mis ei ole püsirajatised, ja avaturgudel;

b) selliste vastuvõetud üleminekumeetmetega hõlmatud tegevusalad, milles selgesõnaliselt välistatakse või ei mainita nendel tegevusaladel tegutsemist reisides.

3

Direktiiv 82/470/EMÜ (artikli 6 lõiked 1 ja 3)

ISIC nomenklatuuri grupid 718 ja 720

Tegevusalade hulka kuuluvad eelkõige:

- igasuguse eesmärgiga reisiteenuste (transport, toitlustamine, majutus, ekskursioonid jne) korraldamine, müügiks pakkumine või müümine otse või vahendaja kaudu, üksikult või pakulina (artikli 2 lõike B punkt a)
- tegutsemine vahendajana eri transpordiliikide töövõtjate ja kauba lähetajate või vastuvõtjate vahel ning tegutsemine sellega seotud tegevusaladel:
 - aa) tööandja nimel transpordi töövõtjatega lepingute sõlmimine;
 - bb) tööandjale kõige kasulikuma transpordiliigi, -ettevõtte ja marsruudi valimine;
 - cc) transpordi tehniliste aspektide korraldamine (nt transportimiseks nõutav pakkimine); mitmesugused transpordiga seotud toimingud (nt jää varumine külmutusvagunite jaoks);
 - dd) transpordiga seotud formaalsused (nagu saatekirjade koostamine); saadete kokku panemine ja jagamine;
 - ee) transpordi eri etappide koordineerimine, korraldades transiiti, ümbersuunamist, ümberlaadimist ja muid toiminguid kaubaajamas;
 - ff) kauba lähetajatele ja vastuvõtjatele lasti ja vedajate ning transpordivahendite tagamine:
 - transpordikulude hindamine ja aruannete kontrollimine
 - teatavate ajutiste või alaliste meetmete võtmine reederi või meretranspordiettevõtte nimel (koos sadamavaldajatega, laevavarustajatega jne).

[Artikli 2 lõike A punktides a, b ja d loetletud tegevusalad].

Nimekiri III

Direktiivid 64/222/EMÜ, 68/364/EMÜ, 68/368/EMÜ, 75/368/EMÜ, 75/369/EMÜ, 70/523/EMÜ ja 82/470/EMÜ

1

Direktiiv 64/222/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlevad direktiivid 64/223/EMÜ ja 64/224/EMÜ)

1. Tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana hulgimüügi valdkonnas, v.a meditsiini- ja farmaatsiatoodete, toksiliste toodete ja patogeenide ning kivisöe hulgimüük (*ex* grupp 611).
2. Kutseline tegutsemine vahendajana, kellele üks või mitu isikut on andnud volitused ja juhised läbirääkimiste pidamiseks või äritehingute sõlmimiseks nende isikute nimel.
3. Kutseline tegutsemine vahendajana, kellel alaliselt selline kohustus puudub, kuid kes viib kokku inimesi, kes soovivad omavahel otselepinguid sõlmida, või kes korraldab nendevahelisi äritehinguid või abistab neid äritehingute sõlmimisel.
4. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes sõlmib äritehinguid enda nimel teise isiku eest.
5. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes korraldab teise isiku eest hulgimüüki enampakkumise teel.
6. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes kogub tellimusi väljaspool äriruumi (lävemüük).
7. Vahendajana kutseliste teenuste osutamine ühe või mitme kaubandus-, tööstus- või käsitööstusettevõtte teenistuses olles.

2

Direktiiv 68/364/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/363/EMÜ)

ex ISIC grupp 612: Jaemüük

Väljastatud tegevusalad:

012	Põllutöömashinade rendileandmine
640	Kinnisvara, kinnisvara rendileandmine
713	Sõiduautode, sõidukite ja hobuste rendileandmine
718	Raudteevagunite rendileandmine
839	Mashinade rendileandmine äriühingutele
841	Kinopiletite broneerimine ja filmide laenutamine
842	Teatripiletite broneerimine ja teatrivarustuse laenutamine
843	Paatide, jalgrataste ja õnne- või osavusmängude mänguautomaatide rendileandmine
853	Möbleeritud tubade rendileandmine
854	Majapidamispesu laenutamine
859	Rõivaste laenutamine

▼B

3

*Direktiiv 68/368/EMÜ**(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/367/EMÜ)**ISIC nomenklatuur*ISIC *ex* põhigrupp 85

1. Restoranid, kohvikud, baarid ning muud söögi- ja joogikohad (ISIC grupp 852).
2. Hotellid, külalistemajad, kämpingud ja muud majutuskohad (ISIC grupp 853).

4

Direktiiv 75/368/EMÜ (artikkel 7)

Kõik direktiivi 75/368/EMÜ lisas loetletud tegevusalad, välja arvatud selle direktiivi artikli 5 punktis 1 nimetatud tegevusalad (käesoleva lisa nimekiri II, punkt 1).

ISIC nomenklatuur

<i>ex</i> 62	Pangad ja muud finantsasutused
	<i>ex</i> 620 Patendi- ja litsentsiettevõtted
<i>ex</i> 71	Transport
	<i>ex</i> 713 Reisijate maanteevedu, välja arvatud reisijatevedu mootorsõidukitega
	<i>ex</i> 719 Vedelate süsivesinike ja muude vedelate keemiatoodete transportimine torujuhtme kaudu
<i>ex</i> 82	Sotsiaal- ja kultuuriteenused
	827 Raamatukogud, muuseumid, botaanika- ja loomaaiad
<i>ex</i> 84	Puhketeenused
	843 Mujal liigitamata puhketeenused: — sport (spordiväljakud, spordivõistluste korraldamine jne), välja arvatud spordiinstruktorite tegevus — mängud (võidusõiduhobuste tallid, mänguväljakud, võidusõidurajad jne) — muud puhketeenused (tsirkused, lõbustuspargid ja muu meelelahutus)
<i>ex</i> 85	Isikuteenused
	<i>ex</i> 851 Koduteenused
	<i>ex</i> 855 Ilusalongid ja maniküürivate teenused, välja arvatud kiropoodide ning iluravi- ja juuksurikoolide teenused
	<i>ex</i> 859 Mujal liigitamata isikuteenused (välja arvatud spordi- ja ravimassöörid ning mägigiidid) jagatuna järgmistesse rühmadesse: — desinfitseerimine ja kahjuritõrje — rõivaste ja hoiuruumide laenutamine — tutvumisteenistus ja samalaadsed teenused — astroloogia, ennustamine ja samalaadsed teenused — sanitaarteenused ja nendega seotud tegevus — matusteenused ja kalmistute hooldus — kullerid ja tõlk-giidid

▼B

5

Direktiiv 75/369/EMÜ (artikkel 5)

Järgmine reisimisega seotud tegevus:

- a) kaupade ostmine ja müümine:
 - millega tegelevad tänav- ja kandekauplejad (*ex* ISIC grupp 612)
 - kinnistel turgudel, mis ei ole püsirajatised, ja avaturgudel;
- b) selliste vastuvõetud üleminekumeetmetega hõlmatud tegevusalad, milles selgesõnaliselt välistatakse või ei mainita nendel tegevusaladel tegutsemist reisides.

6

Direktiiv 70/523/EMÜ

Tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana kivisöe hulgimüügi valdkonnas ja vahendajana kivisöekaubanduses (*ex* grupp 6112, ISIC nomenklatuur)

7

Direktiiv 82/470/EMÜ (artikli 6 lõige 2)

[Artikli 2 lõike A punktides c ja e, lõike B punktis b ning lõigetes C ja D loetletud tegevusalad]

Tegevusalade hulka kuuluvad eelkõige:

- raudteevagunite rendileandmine reisijate- või kaubaveoks
- tegutsemine vahendajana laevade müümisel, ostmisel või rentimisel
- emigrantide transpordi korraldamine, sellega seoses läbirääkimiste pidamine ja lepingute sõlmimine
- ladudes, mööbliladudes, külmhoidlates, silohoidlates jne kas tollikontrolli all või mitte ladustatud esemete või kaupade vastuvõtmine ladustaja nimel
- ladustatud eseme või kaupade kohta ladustajale kättesaamistõendi andmine
- müüki ootavate või turule viidavate või turult toodavatele loomadele tarandike, söödajahu ja müügi märgistuse tagamine
- mootorsõidukite ülevaatuse või tehnilise kontrolli teostamine
- kaupade mõõtmine, kaalumine ja kalibreerimine.

▼B

V LISA

Tunnustamine koolituse miinimumnõuete kooskõlastamise alusel

V.1. ARST

5.1.1. Üldarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van arts/ Diplôme de docteur en médecine	— Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap		20. detsember 1976
▼M1 България	Диплома за висше образование на обра- зователно-квалифика- ционна степен „магистър” по „Меди- цина” и професио- нална квалификация „Магистър-лекар”	Медицински факултет във Висше меди- цинско училище (Медицински универ- ситет, Висш меди- цински институт в Република България)		1. jaanuar 2007
▼B Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medi- cíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	— Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået læge- videnskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selv- tændigt virke som læge (dokumenta- tion for gennem- ført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20. detsember 1976
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staats- prüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassis- tent, soweit diese nach den deut- schen Rechts- vorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorge- sehen war	Zuständige Behörden		20. detsember 1976

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20. detsember 1976

▼ M8

Hrvatska	Diploma „doktor medicine/doktorica medicine”	Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		1. juuli 2013
----------	--	--	--	---------------

▼ B

Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. detsember 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. detsember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. detsember 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universae, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Mediciċina u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' registrazzjoni mahruġ mill-Kunsill Mediku	1. mai 2004
Nederland	Getuigsschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20 .detsember 1976
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1. jaanuar 1994

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza”	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. mai 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. jaanuar 1986

▼ M1

România	Diplomă de licență de doctor medic	Universități		1. jaanuar 2007
---------	------------------------------------	--------------	--	-----------------

▼ B

Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor medicine/doktorica medicine”	Univerza		1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor medicíny” („MUDr.”)	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Lääketieteen lisen-siaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors univer-sitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveidenhuollon lisäkoulutuksesta/ Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1. jaanuar 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. detsember 1976

5.1.2. Eriarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskupäev
België/ Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20. detsember 1976
▼ <u>M1</u> България	Свидетелство за призната специалност	Медицински университет, Висш медицински институт или Военномедицин-ска академия	1. jaanuar 2007
▼ <u>B</u> Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20. detsember 1976

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20. detsember 1976
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1. jaanuar 1981
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. jaanuar 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20. detsember 1976

▼ **M8**

Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	Ministarstvo nadležno za zdravstvo	1. juuli 2013
----------	---	------------------------------------	---------------

▼ **B**

Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. detsember 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20. detsember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	„Sertifikāts”—kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. detsember 1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediku	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20. detsember 1976
Österreich	Facharzt Diplom	Österreichische Ärztekammer	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Portugal	1. Grau de assistente 2. Título de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1. jaanuar 1986
România	Certificat de medic specialist	Ministerul Sănătății Publici	1. jaanuar 2007
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004

▼ **M1**▼ **B**

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkärin tutkinto/ Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1. jaanuar 1994
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. detsember 1976

▼ **M1**

5.1.3. Eriarstikursuste nimed

Riik	Anestesioloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Üldkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
България	Анестезиология и интензивно лечение	Хирургия
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi eller kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Hrvatska	Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina	Opća kirurgija
Ireland	Anaesthesia	Cirugía general
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anestezija u Kura Intensiva	Kirurgija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
România	Anestezie și terapie intensivă	Chirurgie generală
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija

▼ **M8**▼ **M1**

▼ **M1**

Riik	Anestesioloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Üldkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anesthesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Riik	Neurokirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Sünnitusabi ja günekoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
България	Неврохирургия	Акушерство, гинекология и репродуктивна медицина
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique

▼ **M8**

Hrvatska	Neurokirurgija	Ginekologija i opstetricija
----------	----------------	-----------------------------

▼ **M1**

Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetrijka u Ginekoloģija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
România	Neurochirurgie	Obstetrică-ginecologie
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar

▼ **M1**

Riik	Neurokirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Sünnitusabi ja günekoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Riik	Sisehaigused Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Oftalmoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
България	Вътрешни болести	Очни болести
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie

▼ **M8**

Hrvatska	Opća interna medicina	Oftalmologija i optometrija
----------	-----------------------	-----------------------------

▼ **M1**

Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Medicina Interna	Oftalmoloģija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
România	Medicină internă	Oftalmologie
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

▼ **M1**

Riik	Otorinolarüngoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Pediaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
България	Ушно-носно-гърлени болести	Детски болести
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder — und Jugendheilkunde
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολaryγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie

▼ **M8**

Hrvatska	Otorinolarüngologija	Pedijatrija
----------	----------------------	-------------

▼ **M1**

Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolarüngoiatria	Pédiatria
Κύπρος	Ωτορινολaryγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringologija	Pedijatrija
Lietuva	Otorinolarüngologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolarüngologija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder — und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
România	Otorinolarüngologie	Pediatrie
Slovenija	Otorinolarüngologija	Pedijatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Riik	Pulmonoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Uroloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
България	Пневмология и фтизиатрия	Урология
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie

▼ **M1**

Riik	Pulmonoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Uroloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Danmark	Medicinske lugesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie

▼ **M8**

Hrvatska	Pulmologija	Urologija
----------	-------------	-----------

▼ **M1**

Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Medicina Respiratorja	Uroloģija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
România	Pneumologie	Urologie
Slovenija	Pnevmonologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Riik	Ortopedia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Patoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
България	Ортопедия и травматология	Обща и клинична патология
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica

▼ **M1**

Riik	Ortopeedia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Patoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques

▼ **M8**

Hrvatska	Ortopedija i traumatologija	Patologija
----------	-----------------------------	------------

▼ **M1**

Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatologija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
România	Ortopedie și traumatologie	Anatomie patologică
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatomia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Riik	Neuroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Psühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
България	Нервни болести	Психиатрия
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie

▼ **M8**

Hrvatska	Neurologija	Psihijatrija
----------	-------------	--------------

▼ **M1**

Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija

▼ **M1**

Riik	Neuroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Psihhiaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newrologija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
România	Neurologie	Psihiatrie
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Riik	Radioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Onkoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
България	Образна диагностика	Лъчелечение
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička radiologija	Onkologija i radioterapija
----------	----------------------	----------------------------

▼ **M1**

Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloģija	Onkoloģija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie — Radioonkologie

▼ **M1**

Riik	Radioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Onkoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
România	Radiologie-imagistică medicală	Radioterapie
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Riik	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Laborimeditiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
България	Пластично-възстановителна хирургия	Клинична лаборатория
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimeditiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale

▼ **M8**

Hrvatska	Plastična, rekonstrukcijska i estetska kirurgija	
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratórium diagnosztika
Malta	Kirurġija Plastika	
Nederland	Plastische chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
România	Chirurgie plastică — microchirurgie reconstructivă	Medicină de laborator

▼ **M1**

Riik	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Laborimeditiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratorná medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
► C4 United Kingdom ◄	► C4 Plastic surgery ◄	

Riik	Mikrobioloogia-bakterioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Biokeemia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
България	Микробиология	Биохимия
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička mikrobiologija	
----------	-------------------------	--

▼ **M1**

Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
România		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi

▼ **M1**

Riik	Mikrobioloogia-bakterioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Biokeemia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Riik	Immunoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Torakaalkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (*)
България	Клинична имунология Имунология	Гръдна хирургия Кардиохирургия
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire

▼ **M8**

Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	
----------	-------------------------------------	--

▼ **M1**

Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkassebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurgija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
România		Chirurgie toracică
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:
(*) 1. jaanuar 1983

▼ **M1**

Riik	Lastekirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Kardiovaskulaarkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie des vaisseaux/ Bloedvatenheelkunde (*)
България	Детска хирургия	Съдова хирургия
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire

▼ **M8**

Hrvatska	Dječja kirurgija	Vaskularna kirurgija
----------	------------------	----------------------

▼ **M1**

Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurģija	Asinsvadu ķirurģija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermekebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
România	Chirurgie pediatrică	Chirurgie vasculară
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:
(*) 1. jaanuar 1983

Riik	Kardioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Gastroenteroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastroenterologie
България	Кардиология	Гастроентерология
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie

▼ **M1**

Riik	Kardioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Gastroenteroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie

▼ **M8**

Hrvatska	Kardiologija	Gastroenterologija
----------	--------------	--------------------

▼ **M1**

Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjologija	Gastroenteroloģija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
România	Cardiologie	Gastroenterologie
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Riik	Reumatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
България	Ревматология	Трансфузионна хематология
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία

▼ **M1**

Riik	Reumatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	

▼ **M8**

Hrvatska	Reumatologija	Hematologija
----------	---------------	--------------

▼ **M1**

Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatologija	Ematologija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
România	Reumatologie	Hematologie
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Riik	Endokrinoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Taastusravi ja füsiaatria Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
България	Ендокринология и болести на обмяната	Физикална и рехабилитационна медицина
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles

▼ **M8**

Hrvatska	Endokrinologija i dijabetologija	Fizikalna medicina i rehabilitacija
----------	----------------------------------	-------------------------------------

▼ **M1**

Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione

▼ **M1**

Riik	Endokrinoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Taastusravi ja füsiaatria Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
România	Endocrinologie	Recuperare, medicină fizică și balneologie
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Riik	Neuropsühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Dermatoveneroloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénéréologie/Dermato-venerologie
България		Кожни и венерически болести
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut — und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénéréologie

▼ **M8**

Hrvatska		Dermatologija i venerologija
----------	--	------------------------------

▼ **M1**

Ireland		
Italia	Neuropsichiatria (***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (****)	Dermato-vénéréologie

▼ **M1**

Riik	Neuropsühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Dermatoveneroloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejologija
Nederland	Zenuw — en zielsziekten (*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
România		Dermatovenerologie
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:

(*) 1. august 1987, välja arvatud isikud, kes alustasid õpinguid enne nimetatud kuupäeva

(**) 31. detsember 1971

(***) 31. oktoober 1999

(****) Pärast 5. märtsi 1982 alustatud õpingute läbimise kohta ei väljastata enam tunnistust

(*****) 9. juuli 1984

Riik	Radioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Lapsepsühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- jeugdpsychiatrie
България	Радиобиология	Детска психиатрия
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología	
France	Electro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička radiologija	Dječja i adolescentna psihijatrija
----------	----------------------	------------------------------------

▼ **M1**

Ireland	Radiology	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia (**)	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermekek és ifjúságpszichiátria

▼ **M1**

Riik	Radioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Lapsepsühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Malta		
Nederland	Radiologie (****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
România		Psihiatrie pediatrică
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:

(*) 3. detsember 1971

(**) 31. oktoober 1993

(***) Pärast 5. märtsi 1982 alustatud õpingute läbimise kohta ei väljastata enam tunnistust

(****) 8. juuli 1984

Riik	Geriaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Nefroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
България	Гериатрична медицина	Нефрология
Česká republika	Geriatric	Nefrologie
Danmark	Geriatric eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie

▼ **M8**

Hrvatska		Nefrologija
----------	--	-------------

▼ **M1**

Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatric	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrja	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriatría	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		

▼ **M1**

Riik	Geriaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Nefroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Polska	Geriatría	Nefrología
Portugal		Nefrologia
România	Geriatric și gerontologie	Nefrologie
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatría	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatría/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrík	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Riik	Infektsioonhaigused Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Rahvatervis Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
България	Инфекциозни болести	Социална медицина и здравен мениджмънт комунална хигиена
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale

▼ **M8**

Hrvatska	Infektologija	Javnozdravstvena medicina
----------	---------------	---------------------------

▼ **M1**

Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονομία/Κοινοτική Ιατρική
Latvija	Infektologija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħha Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecçologia	Saúde pública
România	Boli infecțioase	Sănătate publică și management
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo

▼ **M1**

Riik	Infektsioonhaigused Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Rahvatervis Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveysthuolto/Hälsövård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Riik	Farmakoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Töötervishoid Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
България	Клинична фармакология и терапия Фармакология	Трудова медицина
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail

▼ **M8**

Hrvatska	Klinička farmakologija s toksikologijom	Medicina rada i športa
----------	---	------------------------

▼ **M1**

Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakologija Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonali
Nederland		Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
România	Farmacologie clinică	Medicina muncii
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsövård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

▼ **M1**

Riik	Allergologia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Nukleaarmeditsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
България	Клинична алергология	Нуклеарна медицина
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire

▼ **M8**

Hrvatska	Alergologija i klinička imunologija	Nuklearna medicina
----------	-------------------------------------	--------------------

▼ **M1**

Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
România	Alergologie și imunologie clinică	Medicină nucleară
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/ Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Riik	Näo-lõualuukirurgia (arsti põhiõpe) Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	
България	Лицево-челюстна хирургия
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	

▼ **M1**

Riik	Näo-lõualuukirurgia (arsti põhiõpe) Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie

▼ **M8**

Hrvatska	Maksilofacialna kirurgija
----------	---------------------------

▼ **M1**

Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurģija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
România	
Slovenija	Maxilofacialna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Riik	Bioloogiline hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	
България	Клинична хематология
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie

▼ **M8**

Hrvatska	
----------	--

▼ **M1**

Ireland	
Italia	
Κύπρος	

▼ **M1**

Riik	Biooigiline hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
România	
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:

(*) 1. jaanuar 1983, välja arvatud isikute puhul, kes alustasid õpinguid enne nimetatud kuupäeva ja lõpetasid õpingud 1988. aasta lõpuks

Riik	Stomatoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Dermatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		

▼ **M1**

Riik	Stomatoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Dermatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:

(*) 31. detsember 1994

Riik	Veneroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Troopikameditsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
България		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-genetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu

▼ **M1**

Riik	Veneroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Troopikameditsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Portugal		Medicina tropical
România		
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Riik	Gastroenteroloogiline kirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Erakorraline meditsiin Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (*)	
България		Спешна медицина
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	

▼ **M8**

Hrvatska	Abdominalna kirurgija	Hitna medicina
----------	-----------------------	----------------

▼ **M1**

Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
România		Medicină de urgență
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína

▼ **M1**

Riik	Gastroenteroloogiline kirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Erakorraline meditsiin Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenteroloogisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Tühistamise kuupäev artikli 27 lõike 3 tähenduses:
(*) 1. jaanuar 1983

Riik	Kliiniline neurofüsioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hamba-, suu- ja näo-lõualuu kirurgia (arsti ja hambaarsti põhiõpe) ⁽¹⁾ Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
България		
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M1**

Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészeti
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wieċ
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal		
România		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi

▼ **M1**

Riik	Kliiniline neurofüsioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hamba-, suu- ja näo-lõualuu kirurgia (arsti ja hambaarsti põhiõppe) ⁽¹⁾ Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

⁽¹⁾ Hamba-, suu- ja näo-lõualuu kirurgi kvalifikatsiooni andva õppe eelduseks on arsti põhiõppe (artikkel 24) ja hambaarsti põhiõppe (artikkel 34) edukas läbimine.

▼ **M6**

Riik	Meditsiiniline onkoloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Meditsiinigeneetika Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Oncologie médicale / Medische oncologie	
България	Медицинска онкология	Медицинска генетика
Česká republika	Klinická onkologie	Lékařská genetika
Danmark		Klinisk genetik
Deutschland		Humangenetik
Eesti		Meditsiinigeneetika
Ελλάς	Παθολογική Ογκολογία	
España		
France	Oncologie	Génétique médicale

▼ **M8**

Hrvatska		
----------	--	--

▼ **M6**

Ireland	Medical oncology	Clinical genetics
Italia	Oncologia medica	Genetica medica
Κύπρος	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	
Latvija	Onkoloģija ķīmijterapija	Medicīnas ģenētika
Lietuva	Chemoterapinė onkologija	Genetika
Luxembourg	Oncologie médicale	Médecine génétique
Magyarország	Klinikai onkológia	Klinikai genetika
Malta		
Nederland		Klinische genetika
Österreich		Medizinische Genetik
Polska	Onkologia kliniczna	Genetyka kliniczna
Portugal	Oncologia médica	Genética médica
România	Oncologie medicala	Genetica medicala
Slovenija	Internistična onkologija	Klinična genetika
Slovensko	Klinická onkológia	Lekárska genetika

▼ **M6**

Riik	Meditsiiniline onkoloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Meditsiinigeneetika Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Suomi/Finland		Perinnöllisyyslääketiede / Medicinsk genetik
Sverige		
United Kingdom	Medical oncology	Clinical genetics

▼ **B**

5.1.4. Üldarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
België/ Belgique/ Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. detsember 1994
▼ M1 България	Свидетелство за призната специалност по Обща медицина	Лекар-специалист по Обща медицина	1. jaanuar 2007
▼ B Česká republika	Diplom o specializaci „všeobecné lékařství“	Všeobecný lékař	1. mai 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallægel i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31. detsember 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31. detsember 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31. detsember 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. detsember 1994
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. detsember 1994
▼ M8 Hrvatska	Diploma o specijalističkom usavršavanju	specijalist obiteljske medicine	1. juuli 2013
▼ B Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. detsember 1994
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31. detsember 1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. mai 2004
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1. mai 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. detsember 1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1. mai 2004
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1. mai 2004

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31. detsember 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. detsember 1994
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. mai 2004
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31. detsember 1994
România	Certificat de medic specialist medicină de familie	Medic specialist medicină de familie	1. jaanuar 2007
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specjalista družinske medicine	1. mai 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore „všeobecné lekárstvo“	Všeobecný lekár	1. mai 2004
Suomi/Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. detsember 1994
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. detsember 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. detsember 1994

▼ **M1**▼ **B**

V.2. ÜLDÕDE

5.2.1. Üldõe õppekava

Üldõe kvalifikatsiooni õppekava koosneb järgmisest kahest osast.

A. Teoreetiline õpe

a. Õendus:

- Ülevaade õendusest ja selle kutse-etikast
- Terviseõpetuse ja õenduse üldised põhimõtted
- Õenduse põhimõtted järgmistes valdkondades:
 - Üld- ja eriarstiabi
 - Üld- ja erikirurgia
 - Lastehooldus ja pediaatria
 - Sünnitajate ja imikute hooldus
 - Vaimne tervis ja psühhiaatria
 - Vanurite hooldus ja geriaatria

b. Põhiteadmised:

- Anatoomia ja füsioloogia
- Patoloogia
- Bakterioloogia, viroloogia ja parasitoloogia
- Biofüüsika, biokeemia ja radioloogia
- Toitumisõpetus
- Hügieen:
 - ennetav meditsiin
 - tervisekasvatus
- Farmakoloogia

c. Sotsiaalteadused:

- Sotsioloogia
- Psühholoogia
- Halduse alused
- Pedagoogika alused
- Sotsiaal- ja tervishoiualased õigusnormid
- Õenduse õiguslikud aspektid

B. Kliinilis-praktiline õpe

- Õendus järgmistes valdkondades:
 - Üld- ja eriarstiabi
 - Üld- ja erikirurgia

▼B

- Lastehooldus ja pediaatria
- Sünnitajate ja imikute hooldus
- Vaimne tervis ja psühhiaatria
- Vanurite hooldus ja geriaatria
- Haigete põetamine kodus

Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

Teoreetiline õpe peab olema kliinilis-praktilise õppega tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et käesolevas lisas nimetatud teadmisi ja oskusi oleks võimalik omandada asjakohasel viisil.

5.2.2. Üldöe kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
België/ Belgique/ Belgien	— Diploma gegra- dueerde verpleger/ verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Kran- kenpflegers (-pfle- gerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleeg- kunde/Brevet d'infirmier(ère) hospi- talier(ère)/Brevet eines (einer) Kran- kenpflegers (-pfle- gerin) — Brevet van verplee- gassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/ Brevet einer Pflegeassistentin	— De erkende oplei- dingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die aner- kannten Ausbil- dungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschuß der Deutschsprac- higen Gemeinschaft	— Hospitalier(ère)/ Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospi- talier(ère)/Zieken- huisverpleger(- verpleegster)	29. juuni 1979
▼M1 България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” с професионална квалификация „Медицинска сестра”	Университет	Медицинска сестра	1. jaanuar 2007
▼B Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolutoriu	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetrovatel	1. mai 2004

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejerskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. juuni 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/ Gesundheits- und Krankenpfleger	29. juuni 1979
Eesti	Diplom õe erialal	1. Tallinna Meditsiini- kool 2. Tartu Meditsiini- kool 3. Kohtla-Järve Meditsiini- kool	õde	1. mai 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1. jaanuar 1981
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1. jaanuar 1986
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29. juuni 1979
Hrvatska	1. Svjedodžba „medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege” 2. Svjedodžba „prvostupnik (<i>baccalaureus</i>) sestrinstva/prvostupnica (<i>baccalaurea</i>) sestrinstva”	1. Srednje strukovne škole koje izvode program za stjecanje kvalifikacije „medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege” 2. Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj Sveučilišta u Republici Hrvatskoj Veleučilišta u Republici Hrvatskoj	1. medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege 2. prvostupnik (<i>baccalaureus</i>) sestrinstva/prvostupnica (<i>baccalaurea</i>) sestrinstva	1. juuli 2013
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29. juuni 1979

▼B

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetused	Võrdlusküüpäev
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29. juuni 1979
Κύπρος	Διπλώμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. mai 2004
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1. mai 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. mai 2004
Luxembourg	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. juuni 1979
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1. mai 2004
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangevozen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangevozen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29. juuni 1979

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdlusküüpäev
Österreich	1. Diplom als „Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger“ 2. Diplom als „Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger“	1. Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege 2. Allgemeine Krankenpflegeschule	— Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem „magister pielęgniarstwa”	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (pädevate asutuste tunnustatud kõrgharidusasutus)	Pielegniarka	1. mai 2004
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral 2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem 3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem	1. Escolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro	1. jaanuar 1986

▼ **M1**

România	1. Diplomă de absolvire de asistent medical generalist cu studii superioare de scurtă durată 2. Diplomă de licență de asistent medical generalist cu studii superioare de lungă durată	1. Universități 2. Universități	asistent medical generalist	1. jaanuar 2007
---------	---	--	-----------------------------	-----------------

▼ **B**

Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1. mai 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister z ošetrovateľstva” („Mgr.”) 2. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z ošetrovateľstva” („Bc.”) 3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	1. Vysoká škola 2. Vysoká škola 3. Stredná zdravotnícka škola	Sestra	1. mai 2004

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
Suomi/ Finland	1. Sairaanhoitajan tutkinto/ Sjukskötarexamen 2. Sosiaali- ja tervey- salan ammattikorkea- koulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögsko- leexamen inom hälso- vård och det sociala området, sjukskötare (YH)	1. Terveystieteiden oppilaitokset/ Hälsövärdsläroanst- alter 2. Ammattikorkea- koulut/ Yrkeshögskolor	Sairaanhoitaja/ Sjukskötare	1. jaanuar 1994
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	— State Registered Nurse — Registered General Nurse	29. juuni 1979

V.3. HAMBAARST

5.3.1. Hambaarsti õppekava

Hambaarsti kvalifikatsiooni õppekava peab sisaldama vähemalt alltoodud õppeaineid. Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

A. Põhiained

- Keemia
- Füüsika
- Bioloogia

B. Meditsiinilis-bioloogilised ja üldmeditsiinilised õppeained

- Anatoomia
- Embrüoloogia
- Histoloogia, sealhulgas tsütoloogia
- Füsioloogia
- Biokeemia (või füsioloogiline keemia)
- Patoloogiline anatoomia
- Üldine patoloogia
- Farmakoloogia
- Mikrobioloogia
- Hügieen
- Ennetav meditsiin ja epidemioloogia
- Radioloogia
- Füsioteraapia
- Üldkirurgia
- Sisehaigused, sealhulgas pediaatria
- Otorinolarüngoloogia
- Dermatoloogia ja veneroloogia
- Üldine psühholoogia — psühhopatoloogia — neuropatoloogia
- Anestesioloogia

C. Otseselt hambaraviga seotud õppeained

- Hambaproteetika
- Hambaravimaterjalid ja -varustus
- Konservatiivne hambaravi
- Ennetav hambaravi
- Valuvaigistid ja rahu-
stid ◀
- Erikirurgia
- Eripatoloogia
- Kliiniline praktika
- Pedodontia
- Ortodontia
- Periodontia
- Hambaravialane radio-
loogia
- Hambumus ja lõualuude
funktsioonid
- Kutseala korraldus, kutse-
eetika ja kutsealased
õigusnormid,
- Hambaravi sotsiaalsed
aspektid

▼ **B**

5.3.2. Hambaarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument (hambaarsti põhiõpe)

▼ **M1**▼ **B**▼ **M8**▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetus	Võrdluskuu-päev
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/Diplôme licencié en science dentaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		Licentiaat in de tandheelkunde/ Licencié en science dentaire	28. jaanuar 1980
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Магистър” по „Дентална медицина” с професионална квалификация „Магистър-лекар по дентална медицина”	Факултет по дентална медицина към Медицински университет		Лекар по дентална медицина	1. jaanuar 2007
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství ► C2 (doktor zubního lékařství, MDDr.) ◄	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1.mai 2004
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. jaanuar 1980
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. jaanuar 1980
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28. jaanuar 1980
Hrvatska	Diploma „doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine”	Fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj		doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine	1. juuli 2013
Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. jaanuar 1980

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetus	Võrdluskuu-päev
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. jaanuar 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1. mai 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un „Sertifikāts” — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'Etat		Médecin-dentiste	28. jaanuar 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, rövid.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. mai 2004
Malta	Lawrja fil- Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. mai 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. jaanuar 1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades „Doktor der Zahnheilkunde”	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem „lekarz dentysta”	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. mai 2004

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetus	Võrdluskuu-päev
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1. jaanuar 1986
România	Diplomă de licență de medic dentist	Universități		medic dentist	1. oktoober 2003
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine”	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor zubného lékařstva” („MDDr.”)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1. mai 2004
Suomi/Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveysthuollon oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/Tandläkare	1. jaanuar 1994
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. jaanuar 1994
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. jaanuar 1980

5.3.3. Spetsialiseerunud hambaarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Ortodontia			
Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuu-päev
België/ Belgique/ Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/ Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. jaanuar 2005

▼B

Ortodontia			
Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
▼M1	Bългария	Свидетелство за призната специалност по „Ортодонтия”	Факултет по дентална медицина към Медицински университет
			1. jaanuar 2007
▼B	Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen
			28. jaanuar 1980
	Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer
			28. jaanuar 1980
	Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool
			1. mai 2004
	Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής — Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	
			1. jaanuar 1981
	France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes
			28. jaanuar 1980
	Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister
			28. jaanuar 1980
	Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università
			21. mai 2005
	Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο
			1. mai 2004
	Latvija	„Sertifikāts”— kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība
			1. mai 2004
	Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas
			1. mai 2004
	Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete
			1. mai 2004
	Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti
			1. mai 2004
	Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde
			28. jaanuar 1980
	Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych
			1. mai 2004
	Slovenija	Potrđilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije
			1. mai 2004
	Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand-läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto
			1. jaanuar 1994
	Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen
			1. jaanuar 1994
	United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose
			28. jaanuar 1980

▼ B

Suukirurgia			
Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdlusküüpäev
България	Свидетелство за призната специалност по „Орална хирургия”	Факултет по дентална медицина към Медицински университет	1. jaanuar 2007
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. jaanuar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28. jaanuar 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (up to 31 December 2002)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. jaanuar 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. jaanuar 1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-halq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. jaanuar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka-kirurgia/Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. jaanuar 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. jaanuar 1980

V.4. VETERINAARARST

5.4.1. Veterinaararsti õppekava

Veterinaararsti kvalifikatsiooni õppekava sisaldab vähemalt alltoodud õppeained.

Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

A. Põhiained

- Füüsika
- Keemia
- Zooloogia
- Botaanika
- Biomatemaatika

B. Eriained

a. Põhilised ained:

- Anatoomia (sealhulgas histoloogia ja embrüoloogia)
- Füsioloogia
- Biokeemia
- Geneetika
- Farmakoloogia
- Farmaatsia
- Toksikoloogia
- Mikrobioloogia
- Immunoloogia
- Epidemioloogia
- Kutse-eetika

b. Kliinilised ained:

- Poegimine ja poegimisabi
- Patoloogia (sealhulgas patoloogiline anatoomia)
- Parasitoloogia
- Kliiniline meditsiin ja kirurgia (sealhulgas anestezioloogia)
- Kliiniline väljaõpe koduloomade, -lindude ja teiste loomaliikide osas
- Ennetav meditsiin
- Radioloogia
- Paljunemine ja paljunemishäired
- Epideemiatega seonduvad eeskirjad
- Veterinaariaalased õigusaktid ja kohtuveterinaarmeditsiin
- Teraapia
- Propedeutika

c. Loomakasvatus

- Loomakasvatus
- Söötmisõpetus
- Agronoomia
- Põllumajandus
- Aretus ja loomatervishoid
- Loomahügieen
- Etoloogia ja loomakaitse

d. Toiduhügieen

- Loomse päritoluga toiduainete analüüs ja kontroll
- Toiduhügieen ja -tehnoloogia
- Praktilised tööd (sealhulgas praktiline töö tapamajas ja toiduainetööstuses)

Praktiline õpe võib toimuda praktikumi kujul tingimusel, et see toimub pädeva asutuse otsese kontrolli all täisajaga ja ei ületa 5aastase kõrgkooliõppe raames kuut kuud.

Teoreetiline ja praktiline õpe peavad olema tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et teadmisi ja oskusi on võimalik omandada asjakohasel viisil, mis võimaldab veterinaarstil täita kõiki tema ees seisvaid ülesandeid.

5.4.2. Veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/ Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		21. detsember 1980

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
▼ M1				
Bulgaria	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен магистър по специалност Ветеринарна медицина с професионална квалификация Ветеринарен лекар	— Лесотехнически университет — Факултет по ветеринарна медицина — Тракийски университет — Факултет по ветеринарна медицина		1. jaanuar 2007
▼ B				
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidatsamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21. detsember 1980
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis ► C2 des Dritten Abschnitts ◀ der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21. detsember 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21. detsember 1980
▼ M8				
Hrvatska	Diploma „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu		1. juuli 2013
▼ B				
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21. detsember 1980

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistuse lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1. jaanuar 1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21. detsember 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar		1. mai 2004
Malta	Liċenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartse-nijkundig examen			21. detsember 1980
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. jaanuar 1986
România	Diplomă de licență de doctor medic veterinar	Universități		1. jaanuar 2007
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor veterinárskej medicíny” („MVDr.”)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. mai 2004
Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisen-siaatin tutkinto/Veterinär-medicine licentiatexamen	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1. jaanuar 1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1. jaanuar 1994

▼ M1▼ B

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge 4. University of Edinburgh 5. University of Glasgow 6. University of London		21. detsember 1980

V.5. ÄMMAEMAND

5.5.1. Ämmaemanda õppekava (õppekavad I ja II)

Ämmaemanda kvalifikatsiooni õppekava sisaldab kahte osa:

A. Teoreetiline ja erialane õpe

a. Põhiained

- Anatoomia ja füsioloogia alused
- Patoloogia alused
- Bakterioloogia, viroloogia ja parasitoloogia alused
- Biofüüsika, biokeemia ja radioloogia alused
- Pediaatria, eriti vastündinute osas
- Hügieen, tervisekasvatus, ennetav meditsiin, haiguste varajane diagnoosimine
- Toitumine ja dieet, pöörates erilist tähelepanu naise, vastündinu ja imiku toitumisele
- Sotsioloogia ja sotsioloogilis-meditsiiniliste küsimuste alused
- Farmakoloogia alused
- Psühholoogia
- Pedagoogika põhimõtted ja meetodid
- Sotsiaal- ja tervishoiualased õigusaktid ja tervishoiusüsteemi korraldus
- Kutse-eetika ja kutsealased õigusaktid
- Seksuaalkasvatus ja pereplaneerimine
- Ema ja vastündinu seaduslik kaitse

b. Ämmaemanda tööga seonduvad eriained

- Anatoomia ja füsioloogia
- Embrüoloogia ja loote areng
- Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgne periood
- Günekoloogiline ja sünnitusabialane patoloogia
- Rasedate nõustamine, tulevaste lapsevanemate ettevalmistus, sealhulgas psühholoogised aspektid
- Sünnituse ettevalmistus (sealhulgas teadmised sünnitusabi tehnilistest vahenditest)
- Analgeesia, anesteesia ja elustamine
- Vastündinu füsioloogia ja patoloogia
- Vastündinu hooldus ja järelevalve
- Psühholoogilised ja sotsiaalsed tegurid

B. Praktiline ja kliiniline väljaõpe

Väljaõpe toimub asjakohase järelevalve all:

- Rasedate nõustamine, mis hõlmab vähemalt 100 sünnituseelset läbivaatust.
- Vähemalt 40 raseda järelevalve ja hooldus.

▼B

- Vähemalt 40 sünnituse vastuvõtmine väljaõpetatava enda poolt; kui sünnitajate vähesuse tõttu ei ole seda arvu võimalik saavutada, võib arvu alandada 30-le tingimusel, et väljaõpetatav osaleb veel 20 sünnitusel.
- Aktiivne osalemine tuharseis-sünnitusel. Kui see ei ole tuharseis-sünnituste vähesuse tõttu võimalik, tuleb protsessi simuleerida.
- Episiotoomia läbiviimine ja sissejuhatus haava õmblemisse. Õmblemise sissejuhatus hõlmab teoreetilist õpet ja praktilist tööd. Õmblemise praktiline õpe hõlmab episiotomiajärgsete haavade ja sünnitusteede väikeste rebendite õmblemist. Kui teisiti ei ole võimalik, võib olukorda vajadusel ka simuleerida.
- 40 riskirühma kuuluva raseda, sünnitaja või sünnitanu järelevalve ja hooldus.
- Vähemalt 100 sünnitanu ja terve vastsündinu järelevalve ja hooldus.
- Vastsündinute, sealhulgas enneaegsete, ülekantud vastsündinute ning alakaaluliste ja haigete vastsündinute järelevalve ja hooldus.
- Günekoloogiliste ja sünnituslaste patoloogiatega patsientide hooldus.
- Sissejuhatus hooldusesse meditsiini ja kirurgia valdkonnas. Sissejuhatus hõlmab teoreetilist õpet ja praktilist koolitust.

Teoreetiline ja erialane õpe (õppekava A osa) peavad olema tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et asjaomasel isikul on võimalik käesolevas lisas nimetatud teadmisi ja oskusi asjakohasel viisil omandada.

Ämmaemanda praktiline koolitus (õppekava B osa) toimub pädeva asutuse järelevalvel haiglate asjaomastes osakondades või teistes heakskiidetud tervishoiuasutustes. Koolituse vältel osalevad ämmaemandaõpilased nendes tegevustes sedavõrd, kuivõrd need aitavad kaasa nende väljaõppele. Neile tutvustatakse ämmaemanda tööga kaasnevat vastutust.

5.5.2. Ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
Belgiä/ Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/ Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/ Accoucheuse	23. jaanuar 1983
България	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” с професионална квалификация „Акушерка”	Университет	Акушерка	1. jaanuar 2007

▼M1

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.) — Vysvědčení o absolutoriu	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/ porodní asistent	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksamen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. jaanuar 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23. jaanuar 1983
Eesti	Diplom ämmaemandaerialal	1. Tallinna Meditsiini- kool 2. Tartu Meditsiini- kool	— Ämmaemand	1. mai 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ) 3. Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	— Μαία — Μαιευτής	23. jaanuar 1983
España	— Título de Matrona — Título de Asistente obstétrico (matrona) — Título de Enfermería obstétrica-ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1. jaanuar 1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. jaanuar 1983

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
Hrvatska	Svjedodžba „prvostupnik (<i>baccalaureus</i>) primaljstva/sveučilišna prvostupnica (<i>baccalaurea</i>) primaljstva”	— Medicinski fakulteti sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Sveučilišta u Republici Hrvatskoj — Veleučilišta i visoke škole U Republici Hrvatskoj	prvostupnik (<i>baccalaureus</i>) primaljstva/prvostupnica (<i>baccalaurea</i>) primaljstva	1. juuli 2013
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. jaanuar 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. jaanuar 1983
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβατικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. mai 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. mai 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija 3. Kolegija	Akušeris	1. mai 2004

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23. jaanuar 1983
Magyarország	Szülész-nő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülész-nő	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1. mai 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidingsinstellingen	Verloskundige	23. jaanuar 1983
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem „magister położnictwa”	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (pādevate asutuste tunnustatud kõrgharidusasutus)	Położna	1. mai 2004
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. jaanuar 1986
▼ M1				
România	Diplomă de licență de moașă	Universități	Moașă	1. jaanuar 2007
▼ B				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana babica/diplomirani babičar”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. mai 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z pôrodnej asistencie” („Bc.”) 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. mai 2004

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/ barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/ yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveystieteiden tutkimuslaitokset/ hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor	Kätilö/Barnmorska	1. jaanuar 1994
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23. jaanuar 1983

V.6. PROVIISOR

5.6.1. Proviisori õppekava

- Botaanika ja zooloogia
- Füüsika
- Üldine ja anorgaaniline keemia
- Orgaaniline keemia
- Analüütiline keemia
- Farmatseutiline keemia, sealhulgas ravimite analüüsimine
- Üldine ja rakenduslik (meditsiiniline) biokeemia
- Anatoomia ja füsioloogia, meditsiiniterminoloogia
- Mikrobioloogia
- Farmakoloogia ja farmakoteraapia
- Farmatseutiline tehnoloogia
- Toksikoloogia
- Farmakognoosia
- Õigusaktid ja vajadusel kutse-eetika

Teoreetiline ja praktiline õpe peavad olema vahekorras, mis jätab teooriale igas aines piisavalt ruumi säilitamiseks õppe kõrgkoolikohast korraldust.

5.6.2. Proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/ Diplôme de pharmacien	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1. oktoober 1987

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
▼ <u>M1</u>				
Bulgaria	Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „Магистър“ по „Фармация“ с професионална квалификация „Магистър-фармацевт“	Фармацевтичен факултет към Медицински университет		1. jaanuar 2007
▼ <u>B</u>				
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. oktoober 1987
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. oktoober 1987
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. oktoober 1987
España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. oktoober 1987
France	— Diplôme d'Etat de pharmaciens — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1. oktoober 1987
▼ <u>M8</u>				
Hrvatska	Diploma „magistar farmacije/magistra farmacije“	— Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu — Kemijsko-tehno-loški fakultet Sveučilišta u Splitu		1. juuli 2013
▼ <u>B</u>				
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktoober 1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1. november 1993
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1. mai 2004
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1. mai 2004

▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskupäev
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1. oktoober 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	► <u>C2</u> Egyetem ◀		1. mai 2004
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita' ta' Malta		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1. oktoober 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1. oktoober 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. oktoober 1987
▼ <u>M1</u>				
România	Diplomă de licență de farmacist	Universități		1. jaanuar 2007
▼ <u>B</u>				
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv „magister farmacije/magistra farmacije”	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister farmácie” („Mgr.”)	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto/ Provisorexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1. oktoober 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1. oktoober 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktoober 1987

V.7. ARHITEKT

5.7.1. Artikli 46 kohaselt tunnustatud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect 1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil architecte	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. „Faculté Polytechnique” van Mons 1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		1988/1989
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektskole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ. Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste — Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) ⁽¹⁾ — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen ⁽¹⁾ Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		1988/1989

▼ C2

España	Título oficial de arquitecto	Rectores de las universidades enumeradas a continuación:		1988/1989
		— Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès;		
		— Universidad politécnica de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid;		
		— Universidad politécnica de Las Palmas, escuela técnica superior de arquitectura de Las Palmas;		
		— Universidad politécnica de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia;		
		— Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla;		
		— Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid;		
		► C3 — Universidad de A Coruña, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; ◀		
		— Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián;		
		— Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona;		
		— Universidad de Alcalá de Henares, escuela politécnica de Alcalá de Henares;		1999/2000
		— Universidad Alfonso X El Sabio, centro politécnico superior de Villanueva de la Cañada;		1999/2000
		— Universidad de Alicante, escuela politécnica superior de Alicante;		1997/1998
		— Universidad Europea de Madrid;		1998/1999
		— Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona;		1999/2000
		— Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle;		1998/1999
		— Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia;		1999/2000
		— Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada;		1994/1995

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Valjaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
France	1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. 2. Diplôme d'architecte ESA 3. Diplôme d'architecte ENSAIS	1. Le ministre chargé de l'architecture 2. Ecole spéciale d'architecture de Paris 3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture		1988/1989

▼M8

Hrvatska				
----------	--	--	--	--

▼B

Ireland	1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) <i>(Previously, until 2002 — Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch))</i> 3. Certificate of association (ARIAI) 4. Certificate of membership (MRIA)	1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3. Royal Institute of Architects of Ireland 4. Royal Institute of Architects of Ireland		1988/1989
Italia	— Laurea in architettura — Laurea in ingegneria edile — architettura	— Università di Camerino — Università di Catania — Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma „La Sapienza” — Università di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma „La Sapienza”	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1988/1989 1998/1999

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
	— Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	— Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma «La Sapienza» — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma „La Sapienza”	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998/1999
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1999/2000
	— Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Roma III	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
	— Laurea specialistica in Architettura	— Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2004/2005

▼C2

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Valjaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistuse lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
Nederland	1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur 2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek 3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk: — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht	1. Technische Universiteit te Delft 2. Technische Universiteit te Eindhoven	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989
Österreich	1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz) 2. Technische Universität Wien 3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck) 4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien 5. Akademie der Bildenden Künste in Wien 6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz		1998/1999

▼B

▼C2

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura	— Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto		1988/1989
	Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	— Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto		1991/1992
Suomi/ Finland	Arkkitehdin tutkinto/ Arkitektexamen	— Teknillinen korkeakoulu /Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet		1998/1999
	Sverige	Arkitektexamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet	1998/1999
United Kingdom	1. Diplomas in architecture 2. Degrees in architecture 3. Final examination 4. Examination in architecture 5. Examination Part II	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art 2. Universities 3. Architectural Association 4. Royal College of Art 5. Royal Institute of British Architects	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in <i>Criteria for validation</i> published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board. EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the <i>Criteria for validation</i> .	1988/1989

▼ B

VI LISA

Koolituse minimaalnõuete kooskõlastamise alusel tunnustatud kutsealadel tegutsevate isikute poolt omandatud õigused▼ C2*Artikli 45 lõike 1 kohaselt teatud õigused omandanud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument*▼ B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
België/ Belgique/ Belgien	— riiklike arhitektuurikõrgkoolide ja -instituutide poolt välja antud diplomid (architecte-architect) — Hasselti provintsi arhitektuurikõrgkooli poolt välja antud diplomid (architect) — kuninglike kunstiakadeemiate poolt välja antud diplomid (architecte — architect) — „écoles Saint-Luc”-koolide poolt välja antud diplomid (architecte — architect) — tsiviilinseneri ülikoolidiplomid, millele on lisatud arhitektide ühenduse väljaantud praktikatunnistus, mis annab selle omanikule õiguse kasutada arhitekti kutsenimetust „arhitekt” (architecte — architect) — tsentraalse või riikliku arhitektuurialase eksamikomisjoni poolt välja antud arhitektidiplomid (architecte — architect) — ülikoolide rakendusteaduse teaduskondade ja Monsi polütehnilise teaduskonna väljaantud tsiviilinseneri-arhitekti ja arhitekti-inseneri diplomid (ingénieur — architecte, ingénieur-architect)	1987/1988
▼ <u>M1</u> България	Akrediteeritud kõrgkooli poolt välja antud diplomid „архитект” (arhitekti), „строителен инженер” (ehitusinseneri) või „инженер” (inseneri) kvalifikatsiooniga järgmiselt: — Университет за архитектура, строителство и геодезия — София: специалности „Урбанизъм” и „Архитектура” (Arhitektuuri, tsiviilehituse ja geodeesia ülikool — Sofia: linnaplaneerimise ja arhitektuuri erialadel) ja kõikidel insenerierialadel järgmistes valdkondades: „конструкции на сгради и съоръжения” (hoonete ja ehituskonstruktsioonide ehitus), „пътища” (maanteed), „транспорт” (transport), „хидротехника и водно строителство” (hüdrotehnika ja vesirajatised), „мелиорации и др.” (niisutus jne); — tehnikaülikoolide ja ehituskõrgkoolide poolt välja antud diplomid järgmistel erialadel: „електро- и топлотехника” (elektrotehnika ja soojustehnika), „съобщителна и комуникационна техника” (telekommunikatsioonitehnika ja -tehnoloogiad), „строителни технологии” (ehitustehnoloogiad), „приложна геодезия” (rakendusgeodeesia) ning „ландшафт и др.” (maastik jne) ehituse valdkonnas; — Selleks, et teostada projekteerimistegevusi arhitektuuri ja ehituse valdkondades, peavad diplomitele olema lisatud „придружени от удостоверение за проектантска правоспособност” (projekteerimise litsents), mille on välja andnud „Камарата на архитектите” (arhitektide koda) ja „Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране” (tööstusdisainerite koda), mis annab õiguse tegutseda tööstusdisaini valdkonnas;	2009/2010
▼ <u>B</u> Česká republika	— „České vysoké učení technické” -ülikooli (Tšehhi tehnikaülikool Prahast) järgmiste teaduskondade poolt väljastatud diplomid: „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství” (arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond) (kuni 1951. aastani), „Fakulta architektury a pozemního stavitelství” (arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond) (1951. aastast kuni 1960. aastani), „Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) (1960. aastast) järgmistel erialadel: hoonete ehitus ja ehitus, hoonete ehitus ja arhitektuur, arhitektuur (sealhulgas linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine), insenerehitus ja tööstuse ning põllumajanduse tootmishoonete ehitus või tsiviilehituse teooria õppekava hoonete ehituse ja arhitektuuri teooria erialal,	2006/2007

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	„Fakulta architektury” (arhitektuuriteaduskond) (1976. aastast) järgmistel erialadel: arhitektuur, linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine või arhitektuuri ja linnaplaneerimise õppekava järgmised erialad: arhitektuur, arhitektuurse projekteerimise teooria, linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine, arhitektuuri ajalugu ja ajaloomälestiste rekonstrueerimine või arhitektuur ja hoonete ehitus, — arhitektuuri ja ehituse erialal „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše” poolt väljastatud diplomid (kuni 1951. aastani), — arhitektuuri ja ehituse erialal „Vysoká škola stavitelství v Brně” poolt väljastatud diplomid (1951. aastast kuni 1956. aastani), — arhitektuuri ja linnaplaneerimise teooria erialal „Vysoké učení technické v Brně”, „Fakulta architektury” (arhitektuuriteaduskond) poolt väljastatud diplomid (1956. aastast) või ehitusteooria erialal „Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1956. aastast), — ehituse ja arhitektuuri või tsiviilehituse erialal „Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava”, „Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1997. aastast), — arhitektuuri osakonna linnaplaneerimise ja arhitektuuri erialal „Technická univerzita v Liberci”, „Fakulta architektury” (arhitektuuri teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1994. aastast), — arhitektuurilise projekteerimise osakonna disaini erialal „Akademie výtvarných umění v Praze” poolt väljastatud diplomid, — arhitektuuri osakonna disaini erialal „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze” poolt väljastatud diplomid, — ilma spetsialiseerumiseta või hoonete ehituse erialal „Česká komora architektů” poolt väljastatud tunnistus	
Danmark	— Kopenhaageni ja Århusi riiklike arhitektuurikoolide poolt välja antud diplomid (architekt) — arhitektide komisjoni 28. mai 1975. aasta seaduse nr 202 kohaselt välja antud kutsetunnistus (registreret arkitekt) — ehituskõrgkoolide poolt välja antud diplomid (bygningskonstruktoer), millele on lisatud pädevate ametiasutuste tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 48 nimetatud tegevusi	1987/1988
Deutschland	— kunstikõrgkoolide poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK)) — tehniliste kõrgkoolide „Technische Hochschulen”, tehnikaülikoolide, ülikoolide ja juhul, kui kõnealused kõrgkoolid on liidetud asutuseks „Gesamthochschulen”, nimetatud „Gesamthochschulen” arhitektuuriosakondade (Architektur/Hochbau) poolt välja antud diplomid (Dipl.-Ing. ja muud teaduslikud kraadid, mille võib nende diplomite omanikele hiljem omistada) — rakenduslike kõrgkoolide „Fachhochschulen” ja juhul, kui kõnealused kõrgkoolid on liidetud asutuseks „Gesamthochschulen”, nimetatud „Gesamthochschulen” arhitektuuriosakondade (Architektur/Hochbau) poolt välja antud diplomid, millele on juhul, kui õppeaeg on alla nelja aasta, kuid vähemalt kolm aastat, lisatud tunnistus, mis kinnitab nelja-aastast töökogemust Saksamaa Liitvabariigis ja mille on välja andnud kutseorgan kooskõlas artikli 47 lõikega 1 (Dipl.-Ing. ja muud teaduslikud kraadid, mille võib nende diplomite omanikele hiljem omistada) — enne 1. jaanuari 1973 õppeasutuste „Ingenieurschulen” ja „Werkkunstschulen” arhitektuuriosakondade poolt välja antud diplomid (Prüfungszeugnisse), millele on lisatud pädevate ametiasutuste tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 48 nimetatud tegevusi	1987/1988

▼ **B**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
Eesti	— diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (diploma in architectural studies awarded by the Faculty of Architecture at the Estonian Academy of Arts since 1996), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 (awarded by Tallinn Art University in 1989-1995), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988 (awarded by the State Art Institute of the Estonian SSR in 1951-1988)	2006/2007
Ελλάς	— Ateena kõrgkooli Metsovion Polytechnion poolt välja antud insener-arhitekti diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Thessaloniki kõrgkooli Aristotelion Panepistimion poolt välja antud insener-arhitekti diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Ateena kõrgkooli Metsovion Polytechnion poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Thessaloniki kõrgkooli Aristotelion Panepistimion poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — kõrgkooli Panepistimion Thrakis poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — kõrgkooli Panepistimion Patron poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas	1987/1988
España	Haridus- ja teadusministeeriumi või ülikoolide poolt omistatud arhitekti kutsekvalifikatsioon (título oficial de arquitecto)	1987/1988
France	— kuni 1959. aastani haridusministeeriumi ja pärast seda kultuuriministeeriumi poolt välja antud riiklik arhitekti diplom (architecte DPLG) — arhitektuurikõrgkooli „Ecole spéciale d'architecture” poolt välja antud diplomid (architecte DESA) — alates 1955. aastast kõrgkooli „Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg” (endise nimega „Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg”) arhitektuuriteaduskonna poolt välja antud diplomid (architecte ENSAIS)	1987/1988

▼ **M8**

Hrvatska	— Diplom „magistar inženjer arhitekture i urbanizma/magistra inženjerka arhitekture i urbanizma”, mille on välja andnud Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Diplom „magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture”, mille on välja andnud Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — Diplom „magistar inženjer arhitekture/magistra inženjerka arhitekture”, mille on välja andnud Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — Diplom „diplomirani inženjer arhitekture”, mille on välja andnud Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Diplom „diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture”, mille on välja andnud Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu — Diplom „diplomirani inženjer arhitekture/diplomirana inženjerka arhitekture”, mille on välja andnud Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu — Diplom „diplomirani arhitektonski inženjer”, mille on välja andnud Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Diplom „inženjer”, mille on välja andnud Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu — Diplom „inženjer”, mille on välja andnud Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu õpingute läbimise korral osakonnas Arhitektonski odjel Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta — Diplom „inženjer”, mille on välja andnud Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu õpingute läbimise korral osakonnas Arhitektonski odsjek Tehničkog fakulteta	Kolmas akadeemiline aasta pärast ühinemist
----------	--	--

▼M8

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— Diplom „inženjer”, mille on välja andnud Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu õpingute läbimise korral osakonnas Arhitektonsko-inženjerski odjel Tehničkog fakulteta — Diplom „inženjer arhitekture”, mille on välja andnud Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Kõigile nimetatud dokumentidele peab olema lisatud Horvaatia arhitektide koja (Hrvatska komora arhitekata) liikmetunnistus, mille on väljastanud Horvaatia arhitektide koda Zagrebis	

▼B

Ireland	— kraad „Bachelor of Architecture” (B Arch.(NUI)), mille kõrgkool National University of Ireland on välja andnud Dublini kolledži University College arhitektuureriala lõpetanutele — tehnoloogiakolledži College of Technology (Bolton Street, Dublin) väljaantud ülikoolitasemel arhitektidiplom (Dipl.Arch.) — instituudi Royal Institute of Architects of Ireland assotsieerunud liikme tunnistus (ARIAI) — instituudi Royal Institute of Architects of Ireland liikmetunnistus (MRIA)	1987/1988
Italia	— ülikoolide, polütehniliste instituutide ning Veneetsia ja Reggio Calabria kõrgemate arhitektuuriinstituutide poolt välja antud diplomid „laurea in architettura”, millele on lisatud diplom, mis annab selle omanikule õiguse töötada iseseisvalt arhitektina ja mille on välja andnud haridusministeerium pärast seda, kui taotleja on sooritanud pädeva komisjoni ees riigieksami, mis annab talle õiguse iseseisvalt arhitektina töötada (dott.Architetto) — ülikoolide ja polütehniliste instituutide poolt välja antud diplomid ehituse erialal („sezione costenzone civile”), millele on lisatud diplom, mis annab selle omanikule õiguse tegutseda iseseisvalt arhitektuuri valdkonnas ja mille on välja andnud haridusministeerium pärast seda, kui taotleja on sooritanud pädeva komisjoni ees riigieksami, mis annab talle õiguse iseseisvalt arhitektina töötada (dott. Ing. Architetto or dott. Ing. in ingegneria civile)	1987/1988
Κύπρος	— Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Küprose Teadus- ja Tehnikakoja (ETEK) poolt välja antud arhitektide registri registreerimistunnistus)	2006/2007
Latvija	— „Arhitekta diploms” ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikāts”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība (arhitekti diplom, mida Lāti Riikliku Ülikooli tsiviilehituse teaduskonna arhitektuuri osakond andis välja kuni 1958. aastani, mida Riia Polütehnilise Instituudi tsiviilehituse teaduskonna arhitektuuri osakond andis välja aastatel 1958 — 1991, mida Riia Tehnikaülikooli arhitektuuri teaduskond annab välja alates 1991. aastast ning Lāti Arhitektide Liidu registreerimistunnistus)	2006/2007
Lietuva	— insener-arhitekti/arhitekti (inžinierius architektas/architektas) diplom, mida Kaunase Polütehniline Instituut Kauno politechnikos institutas andis välja kuni 1969. aastani, — diplomid arhitekti rakendusliku kõrghariduse/kõrghariduse/magistrikraadi omandamise kohta (architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras), mida Vilnius inžinerinis statybos institutas andis välja 1990. aastani, Vilnius technikos universitetas 1996. aastani, Vilnius Gedimino technikos universitetas annab välja 1996. aastast alates, — LTSR Valstybinis dailės institutas poolt kuni 1990. aastani ja alates 1990. aastast Vilniaus dailės akademija väljaantavad spetsialistide diplomid arhitekti rakendusliku kõrghariduse/kõrghariduse/magistrikraadi omandamise kohta (architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras) — diplomid arhitekti kõrghariduse/magistrikraadi (architektūros bakalauras/architektūros magistras) omandamise kohta, mida Kauno technologijos universitetas annab välja alates 1997. aastast, kõikidele nendele dokumentidele peab olema lisatud atesteerimiskomisjoni poolt välja antud tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri alal tegutsemiseks (atesteeritud arhitekt/Atestuotas architektas)	2006/2007

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
Magyarország	— „okleveles építész mérnök” diplom (arhitekti diplom, arhitektuurimagister), mida annavad välja ülikoolid, — „okleveles építész tervező művész” diplom (magistridiplom arhitektuuri või üldehituse alal), mida annavad välja ülikoolid	2006/2007
Malta	— Perit: Lawrja ta' Perit, mida annab välja Universita' ta' Malta-ülikool, annab õiguse registreerida end kui „Perit”	2006/2007
Nederland	— Delfti või Eindhoveni tehnikakolledžite arhitektuuri osakondade poolt välja antud tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on sooritanud arhitektuuri erialal kraadieksami (bouwkundig ingenieur) — riiklikult tunnustatud arhitektuuriakadeemiate diplomid (architect) — kuni 1971. aastani endiste arhitektuurikolledžite (Hoger Bouwkundonderricht) diplomid (architect HBO) — kuni 1970. aastani endiste arhitektuurikolledžite (voortgezet Bouwkundonderricht) diplomid (architect VBO) — tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on läbinud Madalmaade Arhitektide Liidu „Bond van Nederlandse Architecten” (BNA) arhitektide nõukogu korraldatud eksami (architect) — arhitektuuriinstituudi fondi „Stichting Instituut voor Architectuur” (IVA) diplom, mis on antud pärast kõnealuse fondi korraldatud ja vähemalt nelja aasta pikkuse kursuse läbimist ning millele on lisatud pädeva ametiasutuse tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6-aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 44 nimetatud tegevusi — pädevate ametiasutuste väljaantud tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on enne 5. augustit 1985 sooritanud kraadieksami „Kandidaat in de bouwkunde” Delfti või Eindhoveni tehnikakolledžite juures ja et vähemalt viie kõnealusele kuupäevale vahetult eelneva aasta jooksul on ta tegutsenud arhitektina viisil, mille laad ja olulisus tagab Madalmaade nõuete kohaselt antud erialal tegutsemiseks piisava pädevuse (architect) — tunnistus, mille pädevad ametiasutused annavad välja üksnes isikutele, kes olid enne 5. augustit 1985 saanud 40aastaseks, ja mis kinnitab, et asjaomane isik on vähemalt viie kõnealusele kuupäevale vahetult eelneva aasta jooksul tegutsenud arhitektina viisil, mille laad ja olulisus tagab Madalmaade nõuete kohaselt antud erialal tegutsemiseks piisava pädevuse (architect) — seitsmendas ja kaheksandas taandes nimetatud tunnistusi ei ole enam vaja tunnustada pärast seda, kui on jõustunud Madalmaade õigus- ja haldusnormid, mis reguleerivad arhitektuurialase tegevuse alustamist ja teostamist arhitekti kutseametust kasutades, kuivõrd kõnealuste õigusnormide kohaselt ei anna need tunnistused õigust kõnealuse tegevuse alustamiseks arhitekti kutseametust kasutades	1987/1988
Österreich	— Viini ja Grazi Tehnikaülikoolide ning Innsbrucki Ülikooli inseneriehituse („Bauingenieurwesen”), hoonete ehituse („Hochbau”) ja arhitektuuri („Architektur”) teaduskonna poolt arhitektuuri, inseneriehituse („Bauingenieurwesen”)/hoonete ehituse („Hochbau”) ja ehitusinseneri („Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”) erialal välja antud diplomid — Pinnakultuuride Ülikooli („Universität für Bodenkultur”) poolt pinnakultuuride tehnoloogia ja veemajanduse erialal („Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) välja antud diplomid — Viini Kujutava Kunsti Kõrgkooli arhitektuuriinstituudi poolt välja antud diplomid — Viini Kujutava Kunsti Akadeemia poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid	1997/1998

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— rakenduslike tehnikakõrgkoolide, kutseõppeasutuste või ehituskutsekoolide poolt välja antud diplomid (Ing.), millele on lisatud ehitusmeistri („Baumeister“) tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on läbinud vähemalt 6-aastase eksamiga lõppeva kutsepraktika Austrias; — Linzi Kunstilise ja Tööstusliku Disaini Ülikooli poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid — ehitusinseneri või insener-konsultandi kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid ehituse erialadel („Hochbau“, „Bauwesen“, „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen“, „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft“) kooskõlas seadusega tsiviilehitajate kohta (Ziviltechnikergesetz, BGBl. No 156/1994)	
Polska	Diplomid, mis on välja antud järgmiste kõrgkoolide poolt: — Varssavi Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: inžynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1948. aastani kutsenimetused: inżynier architekt, magister nauk technicznych; 1951. aastast kuni 1956. aastani kutsenimetused: inżynier architekt; 1954. aastast kuni 1957. aastani, 2. järk, kutsenimetused: inżyniera magistra architektury; 1957. aastast kuni 1959. aastani kutsenimetused: inżyniera magistra architektury; 1959. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetused: magistra inżyniera architektury; 1964. aastast 1982. aastani kutsenimetused: magistra inżyniera architekta; 1983. aastast kuni 1990. aastani kutsenimetused: magister inżynier architekt; alates 1991. aastast kutsenimetused: magistra inżyniera architekta), — Krakovi Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1953. aastani Kaevandamise ja Metallurgia Akadeemia arhitektuuri polütehniline teaduskond — Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury), — Wrocławski Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: inżynier architekt, magister nauk technicznych; magister inżynier architektury; magister inżynier architekt (1949. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetused: inżynier architekt, magister nauk technicznych; 1956. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetused: magister inżynier architektury; alates 1964. aastast kutsenimetused: magister inżynier architekt), — Sileesia Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond Gliwices (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: inżynier architekt; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1955. aastani ehitusteaduskond — Wydział Inżynierji-Budowlany, kutsenimetused: inżynier architekt; 1961. aastast kuni 1969. aastani ehituskonstruksioonide ja üldehituse teaduskond — Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, kutsenimetused: magister inżynier architekt; 1969. aastast kuni 1976. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury, kutsenimetused: magister inżynier architekt; alates 1977. aastast arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury, kutsenimetused: magister inżynier architekt ja alates 1995. aastast kutsenimetused: inżynier architekt), — Poznani Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: inżynier architektury; inżynier architekt; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1955. aastani Insenerikool, arhitektuuriteaduskond — Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury kutsenimetused: inżynier architektury; alates 1978. aastast kutsenimetused: magister inżynier architekt ja alates 1999. aastast kutsenimetused: inżynier architekt), — Gdanksi Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Gdańska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1969. aastani arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury, 1969. aastast kuni 1971. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury, 1971. aastast kuni 1981. aastani Arhitektuuri ja Linnaplaneerimise Instituut — Instytut Architektury i Urbanistyki, alates 1981. aastast arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury), — Białystoki Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetused: magister inżynier architekt (1975. aastast kuni 1989. aastani Arhitektuuriinstituut — Instytut Architektury),	2006/2007

▼B

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— Łódźi Tehnikaülikool, tsiviilehituse, arhitektuuri ja keskkonnakujunduse teaduskond (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); arhitekti kutsenimetus: inżynier architekt; magister inżynier architekt (1973. aastast kuni 1993. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury ja alates 1992. aastast tsiviilehituse, arhitektuuri ja keskkonnakujunduse teaduskond — Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; 1973. aastast kuni 1978. aastani kutsenimetus: inżynier architekt, alates 1978. aastast kutsenimetus: magister inżynier architekt), — Szczecini Tehnikaülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); arhitekti kutsenimetus: inżynier architekt; magister inżynier architekt (1948. aastast kuni 1954. aastani Kõrgem Insenerikool, arhitektuuriteaduskond — Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, kutsenimetus: inżynier architekt, alates 1970. aastast kutsenimetus: magister inżynier architekt ja alates 1998. aastast kutsenimetus: inżynier architekt). Kõikidele nimetatud dokumentidele peab olema lisatud liikmetunnistus, mille on välja andnud Poola asjaomase piirkonna arhitektide koda ning mis annab õiguse Poolas arhitektuuri alal tegutsemiseks.	
Portugal	— Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud diplom „diploma do curso especial de arquitectura” — Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud arhitektidiplom „diploma de arquitecto” — Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud diplom „diploma do curso de arquitectura” — Lissaboni Kunstikõrgkooli poolt välja antud diplom „diploma de licenciatura em arquitectura” — Lissaboni Tehnikaülikooli ja Porto Ülikooli poolt välja antud diplom „carta de curso de licenciatura em arquitectura” — Lissaboni Tehnikaülikooli tehnikainstituudi poolt välja antud ehitusinseneri diplom (licenciatura em engenharia civil) — Porto Ülikooli ehitusteaduskonna poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil) — Coimbra Ülikooli loodusteaduste ja tehnika teaduskonna poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil) — Minho Ülikooli poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil, produção)	1987/1988
▼M1 România	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București (Ion Mincu nimeline Arhitektuuri ja Linnaplaneerimise Bukaresti Ülikool): — 1953-1966: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut), Arhitect (arhitekt); — 1967-1974: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut), Diplomă de Arhitect, Specialitatea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala); — 1975-1977: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut, arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala); — 1978-1991: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură și Sistemizare (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut, arhitektuuri ja süstematiseerimise teaduskond), Diplomă de Arhitect, Specializarea Arhitectură și Sistemizare (arhitekti diplom, arhitektuuri ja süstematiseerimise eriala); — 1992-1993: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut, arhitektuuri ja linnaplaneerimise teaduskond), Diplomă de Arhitect, specializarea Arhitectură și Urbanism (arhitekti diplom, arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala);	2009/2010

▼ M1

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— 1994-1997: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut, arhitektuuri ja linnaplaneerimise teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1998-1999: Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuriinstituut, arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — Alates aastast 2000: Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București, Facultatea de Arhitectură (Ion Mincu nimeline Bukaresti Arhitektuuri ja Linnaplaneerimise Ülikool, arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur). Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (Cluj-Napoca Tehnikaülikool): — 1990-1992: Institutul Politehnic din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Cluj-Napoca Politehniline Instituut, tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1993-1994: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Cluj-Napoca Tehnikaülikool, tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1994-1997: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Construcții (Cluj-Napoca Tehnikaülikool, tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1998-1999: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Cluj-Napoca Tehnikaülikool, arhitektuuri ja linnaplaneerimise teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — Alates aastast 2000: Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Cluj-Napoca Tehnikaülikool, arhitektuuri ja linnaplaneerimise teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur). Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași (Gh. Asachi nimeline Iași Tehnikaülikool): — 1993: Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Gh. Asachi nimeline Iași Tehnikaülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1994-1999: Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Gh. Asachi nimeline Iași Tehnikaülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 2000-2003: Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Gh. Asachi nimeline Iași Tehnikaülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — Alates aastast 2004: Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, Facultatea de Arhitectură (Gh. Asachi nimeline Iași Tehnikaülikool, arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur). Universitatea Politehnica din Timișoara (Timișoara Politehniline Ülikool): — 1993-1995: Universitatea Tehnică din Timișoara, Facultatea de Construcții (Timișoara Politehniline Ülikool, tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură și urbanism, specializarea Arhitectură generală (arhitekti diplom, arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, spetsialiseerumine: üldine arhitektuur);	

▼ **M1**

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— 1995-1998: Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții (Timișoara Politehniline Instituut, tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — 1998-1999: Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Timișoara Politehniline Ülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Licență, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (Licență diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — Alates aastast 2000: Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Construcții și Arhitectură (Timișoara Politehniline Ülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur). Universitatea din Oradea (Oradea Ülikool): — 2002: Universitatea din Oradea, Facultatea de Protecția Mediului (Oradea Ülikool, keskkonnakaitse teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur); — Alates aastast 2003: Universitatea din Oradea, Facultatea de Arhitectură și Construcții (arhitektuuri ja tsiviilehituse teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur). Universitatea Spiru Haret București (Spiru Hareti nimeline Bukaresti Ülikool): — Alates aastast 2002: Universitatea Spiru Haret București, Facultatea de Arhitectură (Spiru Hareti nimeline Bukaresti Ülikool, arhitektuuri teaduskond), Diplomă de Arhitect, profilul Arhitectură, specializarea Arhitectură (arhitekti diplom, arhitektuuri eriala, spetsialiseerumine: arhitektuur).	

▼ **B**

Slovenija	— „Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture” (kõrgkooli arhitektuuri eriala diplom), mille on väljastanud arhitektuuriteaduskond ja millele on lisatud seaduslikult tunnustatud arhitektuuri alal pädeva asutuse tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri erialal tegutsemiseks, — tehnikateaduskondade poolt väljaantav ülikoolidiplom, millega koos omistatakse „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka” kraad; diplomile on lisatud seaduslikult tunnustatud arhitektuuri alal pädeva asutuse tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri alal tegutsemiseks.	2006/2007
Slovensko	— diplom arhitektuuri ja hoonete ehituse erialal („architektúra a pozemné staviteľstvo”), mida Slovaki Tehnikaülikool (Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1950 — 1952 (kutsenimetuse: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal („architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1952 — 1960 (kutsenimetuse: Ing. arch.), — diplom hoonete ehituse erialal („pozemné staviteľstvo”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1952 — 1960 (kutsenimetuse: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal („architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1961 — 1976 (kutsenimetuse: Ing. arch.), — diplom hoonete ehituse erialal („pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1961 — 1976 (kutsenimetuse: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal („architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuriteaduskond (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1977. aastast (kutsenimetuse: Ing. arch.), — diplom linnakujunduse erialal („urbanizmus”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuriteaduskond (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1977. aastast (kutsenimetuse: Ing. arch.),	2006/2007

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	— diplom hoonete ehituse erialal („pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1977 — 1997 (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri ja hoonete ehituse erialal („architektúra a pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1998. aastast (kutsenimetus: Ing.), — diplom hoonete ehituse erialal spetsialiseerumisega arhitektuurile („pozemné stavby — špecializácia: architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavas andis välja aastatel 2000 — 2001 (kutsenimetus: Ing.), — diplom hoonete ehituse ja arhitektuuri erialal („pozemné stavby a architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavas annab välja alates 2001. aastast (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal („architektúra”), mida Bratislava Kunstiakadeemia (Vysoká škola výtvarných umení) annab välja alates 1969. aastast (kuni 1990. aastani kutsenimetus: Akad. arch., aastatel 1990 — 1992 kutsenimetus: Mgr., aastatel 1992 — 1996 kutsenimetus: Mgr. arch., alates 1997. aastast kutsenimetus: Mgr. art.), — diplom hoonete ehituse erialal („pozemné staviteľstvo”), mida Košice Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Technická univerzita) andis välja aastatel 1981 — 1991 (kutsenimetus: Ing.). Kõikidele nimetatud dokumentidele peab olema lisatud: — Bratislavas asuva Slovaki arhitektide koja (Slovenská komora architektov) poolt välja antud luba eriala välja toomata või töötamiseks hoonete ehituse („pozemné stavby”) või maakasutuse planeerimise („územné plánovanie”) erialal, — Bratislavas asuva Slovaki ehitusinseneride koja (Slovenská komora stavebných inžinierov) poolt välja antud luba töötamiseks hoonete ehituse („pozemné stavby”) erialal	
Suomi/ Finland	— tehnikaülikoolide ja Oulu Ülikooli arhitektuuriteaduskondade poolt välja antud diplomid (arkkitehti/arkitekt) — tehnikakõrgkoolide poolt välja antud diplomid (rakennusarkkitehti/byggnadsarkitekt)	1997/1998
Sverige	— Kuningliku Teknikainstituudi arhitektuurikooli, Chalmersi Teknikainstituudi ja Lundi Ülikooli tehnikainstituudi poolt välja antud diplomid (arkitekt, arkitektuurimagister) — Rootsi Arhitektide Liidu „Svenska Arkitekters Riksförbund” (SAR) liikme tunnistus, kui kõnealune isik on omandanud ettevalmistuse riigis, mille suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse	1997/1998
United Kingdom	— kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, mille on pärast eksami sooritamist välja andnud: — Royal Institute of British Architects — ülikoolide, polütehniliste instituutide, kolledžite, tehnoloogia- ja kunstikoolide juures asuvad arhitektuuri osakonnad ja mida 10. juunil 1985 Ühendkuningriigi Architects Registration Council registrisse kandmiseks (Architect) tunnustas — tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on 1931. aasta seaduse Architects Registration Act jaotise 6 lõike 1 punktide a, b või jaotise 6 lõike 1 alusel omandanud õiguse arhitekti kutsenimetusele (Architect) — tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on 1938. aasta seaduse Architects Registration Act jaotise 2 alusel omandanud õiguse arhitekti kutsenimetusele (Architect)	1987/1988

VII LISA

Dokumendid ja tunnistused, mille esitamist võib nõuda artikli 50 lõike 1 kohaselt
1. *Dokumendid*

- a) Asjaomase isiku kodakondsust tõendav dokument.
- b) Koopia erialast pädevust või kvalifikatsiooni tõendavast tunnistusest, mis annab õiguse asjaomasel kutsealal tegutsemiseks, ning vajadusel tõend kõnealuse isiku poolt omandatud tööalase kogemuse kohta.

Lisaks sellele võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused nõuda taotlejalt tema koolitust ja väljaõpet puudutava teabe esitamist, kuivõrd see on vajalik tuvastamiseks võimalikke kõrvalekaldeid päritoluliikmesriigi poolt nõutud koolitusest ja väljaõppest kooskõlas artikliga 14. Kui taotleja ei suuda nimetatud teavet esitada, pöörduvad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused päritoluliikmesriigi kontaktasutuse, pädeva asutuse või mõne muu asjaomase asutuse poole.

- c) Artiklis 16 nimetatud juhtudel päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, asjaomase asutuse või institutsiooni poolt väljastatud tõend tegevuse liigi ja kestuse kohta.
- d) Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus, kes nõuab reguleeritud kutsealal tegevust alustada soovivatelt kodanikelt hea maine ja laitmatu reputatsiooni või isiku pankroti väljakuulutamise puudumise tõendamist või kes kutsealal tegutsemise ametialaste käitumisreeglite vastu eksimise või kuriteos süüdimõistmise tõttu edasi lükkab või keelustab, aktsepteerib vastuvõtva liikmesriigi territooriumil kõnealusel kutsealal tegutseda soovivate teiste liikmesriikide kodanike puhul piisava tõendina päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, pädeva asutuse poolt väljaantud tõendit, mis tõendab nõuetele vastavust. Päritoluliikmesriigi asutused peavad nõutud dokumendid esitama kahe kuu jooksul.

Kui päritoluliikmesriik või liikmesriik, kust teise riigi kodanik tuleb, ei anna välja eelnimetatud dokumentaalset tõendit, asendatakse need tõendid vandega või kui riigis ei ole vanne sätestatud, siis töötusega, mille asjaomane isik annab pädeva kohtuorgani või haldusasutuse ees või vajadusel päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, notari või pädeva kutseorgani ees; selline organ või notar annab välja tunnistuse, mis tõendab vande või töötuse autentsust.

- e) Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab oma kodanikelt reguleeritud kutsealal tegutsemiseks dokumentaalset tõendit füüsilise ja vaimse tervise kohta, aktsepteerib asjaomane liikmesriik päritoluliikmesriigis nõutud sellekohast dokumenti piisava tõendina. Kui päritoluliikmesriik sellist tõendit ei nõua, aktsepteerib vastuvõttev liikmesriik selle riigi pädeva asutuse poolt väljastatud tõendit. Sellisel juhul peab päritoluliikmesriigi pädev asutus esitama nõutud tõendi kahe kuu jooksul.
- f) Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab oma kodanikelt, kes soovivad alustada tegevust reguleeritud kutsealal,

— usaldusväärse finantsolukorra tõendamist,

— tõendit selle kohta, et nad on oma kutsevastutusest tuleneda võivate finantstagajärgede vastu kindlustatud, täites vastuvõttvas liikmesriigis kindlustuskatte tingimuste ja ulatusega seonduvaid kehtivaid õigusnorme,

▼B

aktsepteerib kõnealune liikmesriik teiste liikmesriikide pankade ja kindlustusseltside poolt välja antud sellekohaseid tõendeid piisavate tõenditena.

▼M9

- g) Tõend kutsealal tegutsemise ajutise või lõpliku peatamise puudumise või kriminaalkorras karistatuse puudumise kohta, kui vastuvõttev liikmesriik nõuab seda ka oma kodanikelt.

▼B*2. Sertifikaadid*

Hõlbustamaks käesoleva direktiivi III jaotise III peatüki kohaldamist, võivad liikmesriigid ette näha, et lisaks kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele peavad käesoleva direktiiviga ettenähtud haridus- ja koolitusnõuetele vastavad isikud esitama oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuste poolt välja antud sertifikaadi, milles märgitakse, et kõnealused kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on need, millele käesolevas direktiivis viidatakse.